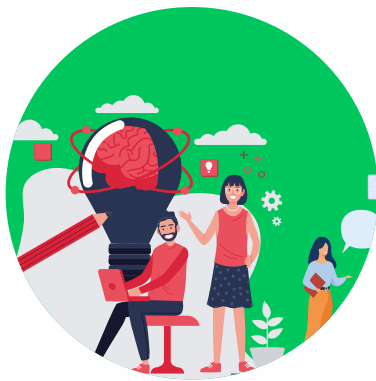

О. Питюр

Бомбезна українська

Як спланувати та
провести мовний табір.
Частина 1

О. Питюр

Бомбезна українська

Як спланувати та провести мовний табір

Частина 1

Київ
2021

Питюр О. Бомбезна українська. Як спланувати та провести мовний табір. У двох частинах. Частина 1. Весняні мовні табори для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури / О. Питюр. — Київ, 2021. — 192 с.

Посібник містить рекомендації щодо організації та проведення мовних таборів для учнів й учениць закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин. Передбачено різноманітні форми навчальної діяльності із залученням стратегій вивчення української мови (когнітивних; метакогнітивних; соціальних / афективних) і стратегій використання мови (інтерактивних; інтерпретаційних; продуктивних). Важливою складовою посібника є інтерактивний контент — покликання, QR-коди з іграми, піснями чи іншими формами для закріплення мови, що передбачають різні способи навчання учнів (візуальні, кінестетичні, акустичні тощо). Першу частину посібника присвячено весняним мовним таборам із підготовки старшокласників до ЗНО з української мови та літератури. Друга частина охоплює організаційні та змістові питання літніх таборів для вивчення української мови учнями й ученицями 5–9 класів.

Видання розраховане насамперед на вчителів, але містить інформацію, яка може бути корисна адміністрації закладів загальної середньої освіти й іншим зацікавленим сторонам у їхніх зусиллях із планування та впровадження мовних таборів.

Друга частина посібника доступна за QR-кодом / покликанням:

Цей матеріал був створений за фінансової підтримки Європейського Союзу та Міністерства закордонних справ Фінляндії. Зміст посібника є виключно відповідальністю розробників і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу, Міністерства закордонних справ Фінляндії.

© О. Питюр

Частина 1.

Весняні мовні табори «БомбеЗНО» для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури

Зміст

Вступ.....	5
Нові завдання у тесті ЗНО та методичному посібнику.....	9
Таборовий день. Загальні рекомендації.....	22
День 1. Тема дня «Комунікація. Блогерство».....	31
День 2. Тема дня «Глобальні проблеми. Сортування сміття».....	55
День 3. Тема дня «Технології. Стартап».....	84
День 4. Тема дня «Маніпуляція. Інформаційні бульбашки».....	108
День 5. Тема дня «Моя професія. Навички майбутнього».....	139
Додатки.....	165

Вступ

Що це?

Перед вами методичний посібник у двох частинах для організації мовних таборів.

Мовний табір — це позакласна форма організації навчальної діяльності школярів із метою поглибити рівень володіння українською мовою.

Перша частина посібника «Весняні табори» пропонує систему навчальних активностей для посиленої підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури. Весняні табори розраховані насамперед на учнів ІІ класів.

Друга частина посібника «Літні табори» ставить за мету організувати позакласну діяльність для учнів 5–9 класів з метою покращити рівень володіння українською мовою. Фанові активності у літньому мовному таборі занурюють учнів у численні комунікативні ситуації та спонукають використовувати українську для соціалізації та реалізації власного потенціалу.

Для кого?

Насамперед посібник призначений для вчителів, які готують до ЗНО з української мови та літератури в ІІ класі. Матеріали також будуть корисні учителям української мови та літератури для узагальнення та систематизації окремих тем мови або літератури в старших класах.

Що тут є?

Посібник містить докладні інструкції для проведення кожного тематичного таборового дня, теоретичні та практичні матеріали, відеоінструкції та додатковий комплект матеріалів на диску для завантаження й друку.

Що таке тематичний таборовий день?

Тематичний таборовий день — це день, частина активностей якого присвячена обговоренню та вивченню проблемної теми. На початку тематичного таборового дня рекомендуємо переглянути та обговорити тематичне відео, а пізніше — прочитати спеціально підібрані тексти, відповісти на відкриті та закриті питання до них. У кінці дня рекомендуємо написати власне висловлення, тема якого буде співзвучна із темою таборового дня.

У цьому посібнику пропонуємо вам 5 таборових тем, а саме:

1. Комунікація. Блогерство.
2. Екологія. Сортування сміття.
3. Технології. Стартапи.
4. Маніпуляція. Інформаційні бульбашки.
5. Майбутнє. Навички.

До кожного таборового дня подано деталізований розклад. Він є універсальним. Учитель або вчителька, за потреби, може модифікувати його.

- 9:00 – 9:30 — Ігри та руханки.
- 9:30 – 10:00 — Робота з тематичним відео.
- 10:00 – 11:00 — Робота з тематичним блоком.
- 11:00 – 11:45 — Виконання типових тестових завдань.
- 11:45 – 12:00 — Перерва.
- 12:00 – 13:00 — Робота з навчальним текстом дня.
- 13:00 – 14:00 — Перерва.
- 14:00 – 15:00 — Власне висловлення.
- 15:00 – 16:00 — Українська література.
- 16:00 – 17:00 — Квест на повторення вивченого.

Чи можна змінювати завдання або їх послідовність під час таборового дня?

Методичний посібник містить основні рекомендації та матеріали для проведення таборового дня. Залежно від підготовки учня / учениці, запитів та потреб учителя / учительки завдання можна змінювати або доповнювати, а їхню послідовність коригувати.

Під час підготовки до таборового дня учитель / учителька може користуватися виключно матеріалами посібника, а може й доповнювати їх своїми завданнями чи активностями.

За зразком до поданих таборових днів учитель / учителька може розробити власні.

Чи допоможе методичний посібник готувати онлайн під час дистанційного навчання?

У методичному посібнику є покликання на систему онлайн-завдань до кожної з тем. Для вашої зручності завдання підібрано за програмою ЗНО.

Зверніть увагу, що в посібнику надано покликання на онлайн-вправи для вчителя / вчительки. Саме вчитель / учителька має спочатку скопіювати гру до своєї бібліотеки, а потім надати актуальне покликання учням.

Свою бібліотеку вчитель / вчителька зможе сформувати, якщо зареєструється за покликаннями на онлайн-платформах, QR-коди до яких запропоновано на сторінках посібника. Такі вправи можна використати для організації квестів.

Чи є супровідні матеріали до методичного посібника?

Частина матеріалів було розміщено на тематичному диску, доступ до якого можна отримати або за покликанням, або за QR-кодом. Саме там є тематичні відео, додаткові матеріали, тексти для друку до кожного з тематичних днів, приклади квестів та ігор.

Матеріали згруповано у відповідних папках за таборовими днями. Так, якщо в перший таборовий день передбачено повторення фонетики й орфоєпії, то всі відповідні матеріали буде розміщено в папці «Таборовий день 1».

Також пропонуємо вам переглянути навчальні відео до першої частини посібника «Весняні табори».

Якщо ж у вас виникнуть запитання/уточнення або ви помітили неточності в посібнику – напишіть нам на електронну пошту: learning.together.camp@gmail.com.

Успіхів!

1. Мовний табір «БомбезНО»: огляд навчального посібника

2. Інтерактивна діяльність у «бомбезНОму» мовному таборі

3. Робота з лексикою та фразеологією в мовному таборі «БомбезНО»

4. «Бомбезні» літературні квести

5. Як навчити писати «бомбезне» власне висловлення

Нові завдання в тесті ЗНО та методичному посібнику

ЗНО-2021 має зміни у структурі тесту й потребує додаткової інструкції для випускників. Наголосімо на них.

Поряд із традиційними тестовими завданнями, які передбачали один варіант відповіді серед 4 або 5 варіантів, у демонстраційному варіанті тесту представлено завдання з кластерами.

Наприклад:

Завдання 10–14 стосуються речення з пронумерованими пропусками. Відновіть початковий зміст цього речення, добираючи для кожного з пропусків 10–14 правильний варіант з-поміж запропонованих у відповідних за номерами завданнях.

Дистанційна форма (10)_____ освіти — це (11)_____ навчання, яке проходить переважно за опосередкованої взаємодії віддалених (12)_____ учасників освітнього процесу в спеціалізованому (13)_____, що (14)_____ на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

10. А отримання	11. А індивідуалізоване	12. А один від одного
Б набуття	Б індивідуалістичне	Б одне до одного
В одержання	В індивідуальне	В один з одним
Г здобуття	Г індивідуалістське	Г одне між одним
13. А середовищі	14. А знаходиться	
Б осередку	Б функціонує	
В посереднику	В перебуває	
Г осерді	Г оперує	

Джерело: Сертифікаційна робота з української мови. Демонстраційний варіант. — Український центр оцінювання якості освіти, 2021. — Режим доступу:

Завдання з фігурами

Нижче продемонстровано зразок такого завдання, розміщений у демонстраційному варіанті ЗНО-2021. У папці третього таборового дня розміщено додаткове завдання з фігурами.

Завдання 48–52 стосуються речень, що первісно, за іншого порядку їх, становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них.

- △ Саме завдяки такому всеохопному підходу жодна українська дитина не відчуватиме себе вилученою із соціуму — і це головне завдання реалізації інклюзивної освітньої політики на державному рівні.
- В Україні найчастіше відповідне навчання розуміють вузько, а саме як такий спосіб здобуття освіти, коли учні або студенти з особливими потребами перебувають у загальному освітньому просторі за місцем свого проживання, що є альтернативою інтернатній системі або домашньому чи індивідуальному навчання.
- ◇ ЮНЕСКО визначає інклюзивне навчання як «процес звернення і відповіді на різноманітні потреби учнів, щоб забезпечити їхню участь в освітньому процесі, культурних заходах і житті громади».
- Іншими словами, утвердження в Україні принципів дійсно інклюзивної освіти передбачає створення однакових можливостей щодо всіх категорій дітей зокрема й для 18 546 школярів з особливими потребами (станом на 2018 рік).
- ▽ Питання інклюзії, безсумнівно, варто розглядати ширше, а не лише як створення доступного освітнього простору для дітей з особливими потребами.

48. Зміст первісного тексту буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

А	◇	△	□	▽	○
Б	◇	▽	□	○	△
В	◇	△	○	▽	□
Г	◇	□	△	▽	○
Д	◇	○	▽	□	△

49. Складносурядним є речення, позначене

- А
- Б
- В
- Г
- Д

50. Пунктуаційну помилку допущено в реченні, позначеному

- А
- Б
- В
- Г
- Д

51. Однорідні члени є в обох реченнях, позначених

- А
- Б
- В
- Г
- Д

52. Число 18 546 з речення, позначеного , правильно записано словами в рядку

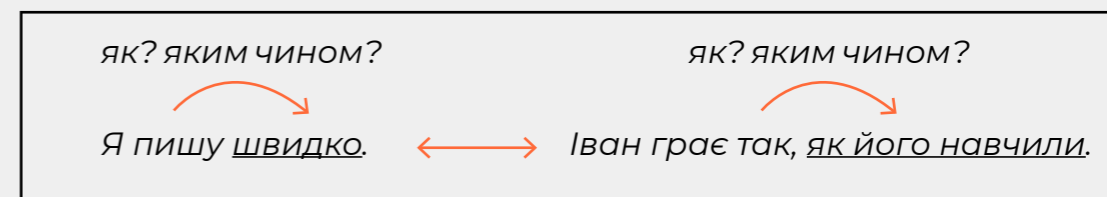
- А вісімнадцятьох тисяч п'ятиста сорока шести
- Б вісімнадцяти тисяч п'ятисот сорока шести
- В вісімнадцятьох тисяч п'ятьохсот сорока шістьох
- Г вісімнадцяти тисяч п'ятиста сороках шістьох
- Д вісімнадцяти тисяч п'ятистах сорока шістьох

Джерело: Сертифікаційна робота з української мови і літератури. Демонстраційний варіант. — Український центр оцінювання якості освіти, 2021. — Режим доступу:

Мова. Комплексний синтаксис (відповідність)

56. Увідповідніть за подібністю синтаксичного значення підкреслені фрагменти простих і складних речень. Логіку такого поєднання показано на схемі.

Просте речення

1. Десь із рік тому я поїхав до Старобільська навчатися комп'ютерного дизайну.
2. Незважаючи на труднощі, намагався опанувати складний матеріал.
3. Через пандемію COVID-19 продовжив навчання самостійно.
4. Як відомо, за розуміння основ предмета опановувати щось самостійно доволі легко

Складне речення

- А. Я постійно намагаюся підвищувати власну майстерність, аби не пасти задніх у своїй галузі
- Б. Хай як інформаційні технології роблять інакшим наше життя, замінити ними живе спілкування під час навчання неможливо.
- В. Іноді найбільші прориви в дослідженні будь-чого стаються несподівано, адже ніколи не передбачиш сприятливого для цього збігу обставин.
- Г. Якщо брати до уваги лише позитивні результати власної діяльності, можна не боятися труднощів на шляху до мети
- Д. Закономірно не знати того, що тобі раніше не траплялося.

Джерело: Сертифікаційна робота з української мови і літератури. Демонстраційний варіант. — Український центр оцінювання якості освіти, 2021. — Режим доступу:

Мова. Відкриті завдання (графіки та діаграми)

У кожному таборовому дні запропоновано тексти для тренування і підготовки до вирішення завдань такого типу.

Їх можна завантажити й роздрукувати для роботи з папок таборових днів. Нижче розміщено демонстраційний зразок ЗНО-2021.

Завдання 64–66 стосуються попередніх текстів і передбачають надання відповіді у вигляді письмового висловлення обсягом, визначеним умовою кожного завдання. Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся умов до нього. Формулюйте відповіді лаконічно й грамотно, пам'ятаючи, що спосіб викладу може позначитися на Вашому результаті. За потреби робіть записи на відведених у зошиті рядках. Обов'язково запишіть свої відповіді у бланк Б у спеціально відведені в ньому місця.

64. Розгляньте наведену інфографіку

У якому з текстів ця інфографіка була б доречною та хто і з якою метою міг би її використати? **(2–3 речення)**

Джерело: Сертифікаційна робота з української мови і літератури. Демонстраційний варіант. — Український центр оцінювання якості освіти, 2021. — Режим доступу:

Звертаємо увагу, що у відповідях до демонстраційного тесту ЗНО-2021 розміщено зразки відповідей на відкриті питання. Скористайтеся ними під час підготовки до тесту.

Особливої уваги заслуговує питання 66.

Розгляньте таблицю, у якій схарактеризовано тексти **А**, **Б** та **В** за низкою їхніх змістових і формальних ознак.

№ з/п	Ознака тексту	Текст А	Текст Б	Текст В
1.	Рекламна спрямованість.	+	-	-
2.	Наявність виразного експресивного забарвлення.	-	-	+
3.	Орієнтованість на усне мовлення.	-	+	+
4.	Наведення конкретних фактів.	+	+	-
5.	Наявність елементів роздуму.	-	+	+

Які з-поміж ознак, на Вашу думку, визначено НЕПРАВИЛЬНО стосовно того чи того тексту? Укажіть щонайменше дві ознаки у форматі: «Неправильно визначено ознаку X щодо тексту Y...», обґрунтувавши свою позицію щодо кожної з них.

(4–5 речень)

Для вирішення цього завдання рекомендуємо скористатися таблицею «Стили української мови».

Стилі української мови

Стиль	Жанри	Ознаки
<p>Офіційно-діловий стиль</p> <p>Форма викладу письмова.</p> <p>Функція — врегулювання службових (ділових) відносин.</p>	<p>Автобіографія, акт, закон, звіт, заява, інструкція, наказ, протокол тощо</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Нейтральна лексика, обмежене використання слів у переносному значенні; - використання так званих кліше (відповідно до наказу, згідно з положенням); - використання суспільно-політичної лексики; - стислість викладу, чіткість, логічність, послідовність; - повні речення із прямим порядком слів; - окремі документи мають поділ на параграфи, пункти, підпункти; - відсутність індивідуальності мовця — важлива інформація про особу, а не про її особливості.
<p>Публіцистичний стиль</p> <p>Форма викладу усна (радіо, телебачення, мітинги) та письмова (преса).</p> <p>Функція — донесення інформації, формування громадської думки.</p>	<p>Стаття, репортаж, інтерв'ю, памфлет, фейлетон, есе, реклама</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Суспільно-політична, юридична, економічна, технічна і культурно-освітня лексика; - емоційно-забарвлені слова, тропи, фразеологізми; - використання всіх типів речень; - оклики та риторичні запитання; - повтори, непрямий порядок слів; - пристрасний, оцінний тип мовлення (пафосний).

<p>Художній стиль</p> <p>Форма викладу усна та письмова.</p> <p>Функція — вплив на читача.</p>	<p>Вірш, сонет, ода, елегія, балада, байка, роман, оповідання, повість, п'єса тощо</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Емоційно-забарвлені та нейтральні слова; - використання слів у переносному значенні (тропи); - вільна синтаксична структура речень; - різні за метою висловлювання та емоційним забарвленням речення; - виразність, емоційність, колоритність.
<p>Науковий стиль</p> <p>Форма викладу писемна.</p> <p>Функція — повідомлення.</p>	<p>Наукова стаття, монографія, підручник, словник, енциклопедія, лекція</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Широке використання термінів (синус, морфологія, дедукція); - лексика стилістично нейтральна (способи вираження складеного присудка); - наявність абстрактних іменників із суфіксами -ість, -ств (о), -ація, -изм (концентрація, імпресіонізм, частотність, авторство); - використання складних речень із різними видами підрядності і вставними конструкціями; - чіткість, послідовність, логічність викладу; - часте використання покликань і цитат.

<p>Розмовний стиль</p> <p>Форма викладу усна (здебільшого діалогічне мовлення).</p> <p>Функція — спілкування.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Використання розмовної і просторічної лексики, фразеології, вигуків; - висока емоційність; - наявність неповних речень; - використання складних безсполучникових речень;
<p>Епістолярний стиль</p> <p>Форма вкляду писемна.</p> <p>Функція — приватне спілкування.</p>	<p>Приватний лист, записка, мемуари, щоденникові записи</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Використання звертань (часто пестливих); - наявність традиційних словосполучень на початку та у кінці послання; - використання різноманітних побажань, вітань; - безпосередність у вираженні емоцій.

*Пам'ятку підготовлено на основі підручника:

Авраменко О. М., Чукіна В. Ф. *Стилістика сучасної української мови*. — К.: Грамота, 2008. — 256 с.

Демонстраційний варіант тесту розміщено на диску або за покликанням:

Звертаємо увагу, що до кожного таборового дня запропоновано роботу із текстами, що мають як відкриті, так і закриті запитання. Завдання доступні у методичному посібнику та на диску для завантаження і друку.

Власне висловлення

Структура власного висловлення не зазнала змін, проте виконання цього завдання передбачає аналіз тексту та візуальних матеріалів, які є в змісті завдання. У кожному із тематичних таборових днів є тема, яка потребує опрацювання. Нижче подано зразок завдання з демонстраційного варіанта ЗНО. Більше інформації про матеріали для підготовки до написання власного висловлення можна знайти в додатках до посібника.

Завдання 67 передбачає надання розгорнутої письмової відповіді. Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся визначених умов. За потреби використовуйте чернетку в зошиті. Обов'язково запишіть свою роботу в бланку В.

Увага! Роботу, що не відповідає темі, буде оцінено в 0 балів. Роботу обсягом до 100 слів буде оцінено в 0 балів

67. Прочитайте наведений у рамці нижче уривок.

Взаємини між людьми бувають різними: як такими, що стимулюють співпрацю і товариську, так і тими, що призводять до суперечок і протистоянь. Часто непорозуміння стають причиною появи образ, ворожості та ненависті. Ці та подібні негативні ситуації називають **конфліктами**.

Усі ми маємо досвід участі в конфліктних ситуаціях, і для багатьох він був не завжди позитивним. У цьому процесі важливо не концентрувати увагу на сторонах конфлікту чи його перебігу, а бачити перспективу вирішення проблеми. Успіх в управлінні конфліктами значним чином залежить від поведінки його учасників.

Конфліктологія (наука про конфлікти) вирізняє декілька способів подолання суперечностей.

За матеріалами сайту <https://citizen.in.ua>

Зважаючи на цю інформацію, надайте розгорнуту письмову відповідь на проблемне питання.

Який зі способів подолання конфліктів є найбільш ефективним?

Відповідаючи на питання, дотримуйтесь таких вимог:

- чітко сформулюйте тезу,
- наведіть два переконливі аргументи, що найкраще підтверджують Вашу позицію,
- посилюйте один зі своїх аргументів показовим прикладом з історії чи сучасного суспільного життя або особистого досвіду (окресліть контекст, у загальних рисах схарактеризуйте події, надайте факти, укажіть імена історичних постатей чи сучасників / сучасниць тощо, витлумачивши, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою), а інший – прикладом з мистецтва (художньої літератури чи інших видів мистецтва) (зазначте автора й назву твору, укажіть на проблему, порушену митцем, чи на художній образ, через який проблему розкрито, наведіть за потреби цитату тощо; не переказуйте твору, не давайте повної характеристики образів, проте поясніть, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою),
- сформулюйте висновки, увиразнивши обстоювану Вами впродовж усього викладу позицію.

Джерело: Сертифікаційна робота з української мови і літератури. Демонстраційний варіант. — Український центр оцінювання якості освіти, 2021. — Режим доступу:

Література. Робота з незнайомим текстом

Проаналізуйте твір і виконайте завдання 16–20 до нього.

ПАРНАС

І враз ні стін, ні ґрат, ні стелі.
Хтось невидимий ізбудив
Світ Калинцевих візій-див,
Драчеві клекоти і хмелі,

Рій Вінграновських інвектив,
Чаклунство Ліни, невеселі
Голобородькові пастелі
І Стусів бас-речитатив.

Парнас! І що ті шмони й допит?
Не вірю в будень, побут, клопіт –
В мізерію, дрібнішу тлі.

Вщухає суетна тривога.
І в небесах я бачу Бога,
І Боже слово на землі.

Іван Світличний

16. Твір написано у віршовій формі, що й поезію

- А** «Лебеді материнства»
- Б** «Балада про соняшник»
- В** «У теплі дні збирання винограду...»
- Г** «О слово рідне! Орле скутий!..»
- Д** «Господи, гніву пречистого...»

17. Провідним художнім засобом першої строфи поезії є

- А** оксиморон
- Б** метафора
- В** анафора
- Г** епіфора
- Д** паралелізм

18. На обставини, у яких перебуває ліричний герой, указують у поезії слова

- А тля, стеля, побут
- Б стіни, ґрати, допит
- В будень, пастелі, мізерія
- Г чаклунство, світ, небеса
- Д хмелі, клетоти, інвективи

19. Митці, згадані у творі, належать до

- А «празької школи»
- Б театру корифеїв
- В постмодерністів
- Г «київських неокласиків»
- Д шістдесятників

20. Ідею твору найкраще ілюструє вислів

- А «Сам погибай, а товариша виручай»
- Б «Достатньо, щоб слова передавали смисл»
- В «Фантастичні думи! Фантастичні мрії!»
- Г «Більше поетів, добрих і різних»
- Д «Вільний той, хто вільний духом»

Джерело: Сертифікаційна робота з української мови і літератури. Демонстраційний варіант. — Український центр оцінювання якості освіти, 2021. — Режим доступу:

Таборовий день. Загальні рекомендації

1. Заняття в мовному таборі покликані узагальнити й систематизувати вивчене. Рекомендуємо дати учням можливість самостійно конструювати знання, вирішувати завдання, обговорювати проблемні теми. Учитель / учителька надає потрібні інструкції, контролює якість виконання завдання, корегує час, надає консультації. Учні навчають одне одного.
2. Кожен день є тематичним. Тема дня визначає тему навчальних текстів та власного висловлення, яке учні пишуть у фіналі таборового дня.
3. Кожен таборовий день починається з рухової активності та батлів між учасниками. До батлу учасники готуються напередодні за інструкціями учителя / учительки.
4. До кожного тематичного дня та блоку завдань є система завдань, рекомендованих до виконання. Учитель / учителька може брати такі завдання за основу, видозмінювати їх або використовувати власні.

Підготовка до таборового дня

1. Оберіть пісню або танець для ранкової руханки. Перелік відеоматеріалів розміщено в тематичній папці «Ігри, пісні, квести» на диску.
2. Оберіть спосіб групування учнів у команди.

Наприклад, використайте кольорові браслети, які можна виготовити самостійно (із кольорового паперу чи стрічок). На початку дня кожен учень / учениця може обрати колір, який йому / їй до вподоби, і працювати у відповідній команді упродовж дня.

Пропонуємо вам ще додатково 9 способів групування учнів у команди, які ви знайдете на диску в папці «Ігри, пісні, квести».

3. Підготуйте відеоматеріали та тематичні тексти для роботи на початку дня.
4. Підготуйте наочні та роздаткові матеріали, із якими працюватимуть учні, зокрема ментальні карти, QR-коди, завдання (скористайтеся матеріалами на диску).

Ресурси

Назва	QR-код
Теоретичні матеріали	
«Лайфхаки з української мови». Онлайн-курс EdEra та ГС «Освіторії». Онлайн-лекції із поясненням, відеорозбором типових завдань та онлайн-тестуванням із демонстрацією результату.	
Супроводжувальний онлайн-конспект до курсу «Лайфхаки з української мови» (для друку матеріалів або самостійного опрацювання онлайн).	
«Лайфхаки з української літератури». Онлайн-курс EdEra та ГС «Освіторії». Онлайн-лекції з поясненням, відеорозбором типових завдань та онлайн-тестуванням із демонстрацією результату.	
Супроводжувальний онлайн-конспект до курсу «Лайфхаки з української літератури» (для друку матеріалів або самостійного опрацювання онлайн).	

Практична частина. Вправи онлайн	
Платформа iLearn	
Львівський центр оцінювання якості освіти (тести з усіх тем мови та літератури; тестування відбувається за обмежений час із демонстрацією результатів).	
Онлайн-тести зовнішнього незалежного оцінювання (згруповано за темами).	
Classtime Покликання для створення власного акаунта та реєстрації учнів на тест. До кожної теми в посібнику запропоновано покликання на окремий тест у цьому ресурсі.	
Edpuzzle Ця програма пропонує тести за навчальними відео; її можна використати для самостійного опанування матеріалу. До окремих тем у посібнику запропоновано завдання у цій програмі.	

<p>Quizizz Гейміфікована платформа для створення відкритих і закритих запитань, які можна виконувати онлайн як самостійно, так і в командах. Покликання на завдання додатково подано в окремих темах із мови та літератури.</p>	
<p>Quizlet Платформа, яка допомагає запам'ятовувати визначення, образи, значення за допомогою онлайн-карток формату «термін — визначення». На основі цієї платформи пропонуємо низку карток з української мови та літератури, які можна роздрукувати.</p>	
<p>Дошка Padlet Віртуальна стіна, на яку можна прикріплювати фото, файли, покликання на сторінки, нотатки. За QR-кодом можна переглянути матеріали до кожного правила орфографії та організувати роботу як онлайн, так і офлайн.</p>	
<p>Сервіс для створення ментальних карт Coggle Онлайн-інструмент для узагальнення інформації з можливістю додати зображення та покликання. Готову ментальну карту можна завантажити в різних форматах.</p>	

Ресурси для розвитку комунікативних навичок	
<p>Скетч-шоу «Лайфхак українською» навчить правильно говорити.</p>	
<p>Теле- й аудіоуроки Олександра Авраменка.</p>	
<p>Тіток-канал Андрія Шимановського (наголоси, лексичні й орфоепічні помилки, чистомовки).</p>	
Ресурси для пошуку медійних текстів	
<p>Платформа Ukrainer</p>	
<p>Журнал «Куншт»</p>	

Сайт «Читомо»	
Сайт «Друг читача»	
Сайт «Слух»	
Каталог українських музичних виконавців	
Журнал The Village. Ukraine	

Як розподілити завдання в таборовому дні?

Пропонуємо зразок конструктора, який можна використати, щоб розподілити завдання для виконання (на прикладі теми «Орфографія. Правопис знака м'якшення»).

Тема	Завдання	Форми роботи (активності)				Результат
Орфографія. Знак м'якшення	Виконати три типові завдання на правопис знака м'якшення	ресурси 1. Ментальна карта. 2. Ментальна карта тестів. 3. Тести в посібнику. 4. Дошка Padlet із відеозбором та поясненням онлайн.	мнемоніка і лайфхаки 1. Скласти висловлення чи історію на основі 10 типових слів на орфограму. 2. Перша сторінка тестового зошита. 3. «Тіло» (приклад див. на с. 37).	руханка/ пісня 1. Руханка «Бобслей» (рука, руці, ручка). 2. Пісня «Плакала» гурту KAZKA (текст пісні + караоке).	гра online/ offline Гра офлайн «Злови орфограму» (на основі 30 слів). Ігри онлайн: 1. Classtime м'який знак (для закріплення). 2. Learning App. 3. Quizzes Plickers.	Учні знатимуть правопис 10 слів, умітимуть виконувати типові завдання на орфограму «знак м'якшення»

Як зробити завдання сучасними?

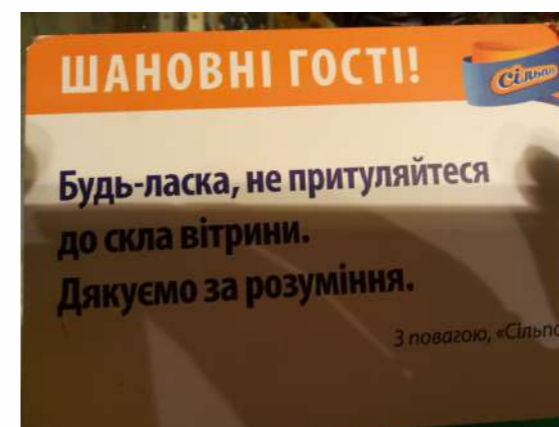
1. Використайте для аналізу різних мовних явищ сучасний контент. Наприклад, поясність правопис слів зі знаком м'якшення на словах пісні «Плакала» гурту KAZKA. У посібнику до окремих мовних тем запропоновано й інші пісні сучасних виконавців, які можна використати з навчальною метою.

Знак м'якшення	KAZKA — «ПЛАКАЛА» караоке	
----------------	------------------------------	--

2. Використайте сучасні життєві ситуації. Наприклад, обіграйте ситуацію в класі, магазині, лікарні, використовуючи слова з помилками. За зразок візьміть відео від Андрія Шимановського з тіктоку:

3. Наведіть приклади з сучасних рекламних текстів (для оцінки мовних явищ), виправте помилки.

У додатках до посібника на диску (папка «Орфографічні помилки») запропоновано зображення, які можна використати для відповідної практики.

4. Використовуйте ігри. Будь-яку тему із мови або літератури можна закріпити, використовуючи картки, меми, настільні ігри, зображення, руханки. Так, до кожного дня запропоновано приклади ігор для закріплення здобутих знань, умінь і навичок.

День 1. Тема дня «Комунікація. Блогерство»

9:00 – 9:30 — Ігри та руханки.

Інструкція.

1. Оберіть пісню або гру та перегляньте інструкції для їх підготовки в папці «Ігри, пісні, квести» (підготуйте музику, вивчіть рухи, подумайте про спосіб виконання). Пропонуємо перший таборовий день почати з пісні-чистомовки «Жук-жучок» у виконанні українського блогера Андрія Шимановського.

Текст можна прочитати тут:

Оригінальне відео автора тут:

2. Проведіть руханку.

9:30 – 10:00 — Робота з тематичним відео.

Інструкція.

1. Перегляньте тематичне відео дня «Уроки української мови у TikTok: історія блогера Андрія Шимановського» за QR-кодом:
2. Погрупуйте учнів у команди по 3–4 (використайте різні способи групування з папки «Ігри, пісні, квести» на диску).
3. Запишіть на дошці запитання і дайте учням 3–4 хвилини на обмірковування.
4. Попросіть учнів зафіксувати результати обговорення (намалювати, написати, представити за допомогою графічних знаків) на фліпчарті або аркуші формату А3.
5. Обговоріть результати кожної з команд.

Запитання для обговорення.

1. Якій соціальній мережі ви надаєте перевагу?
2. Хто такі блогери?
3. Назвіть найулюбленіших блогерів (безвідносно до мови спілкування чи країни мовлення).
4. У чому популярність блогерів?

Після обговорення в командах пропонуємо поцікавитись, чи є серед присутніх ті, хто веде свій блог.

6. Оберіть додаткові відео, які продемонструєте учням (наголос та лексичні помилки). Усього 3–4 відео.

Наголос

Лексичні помилки

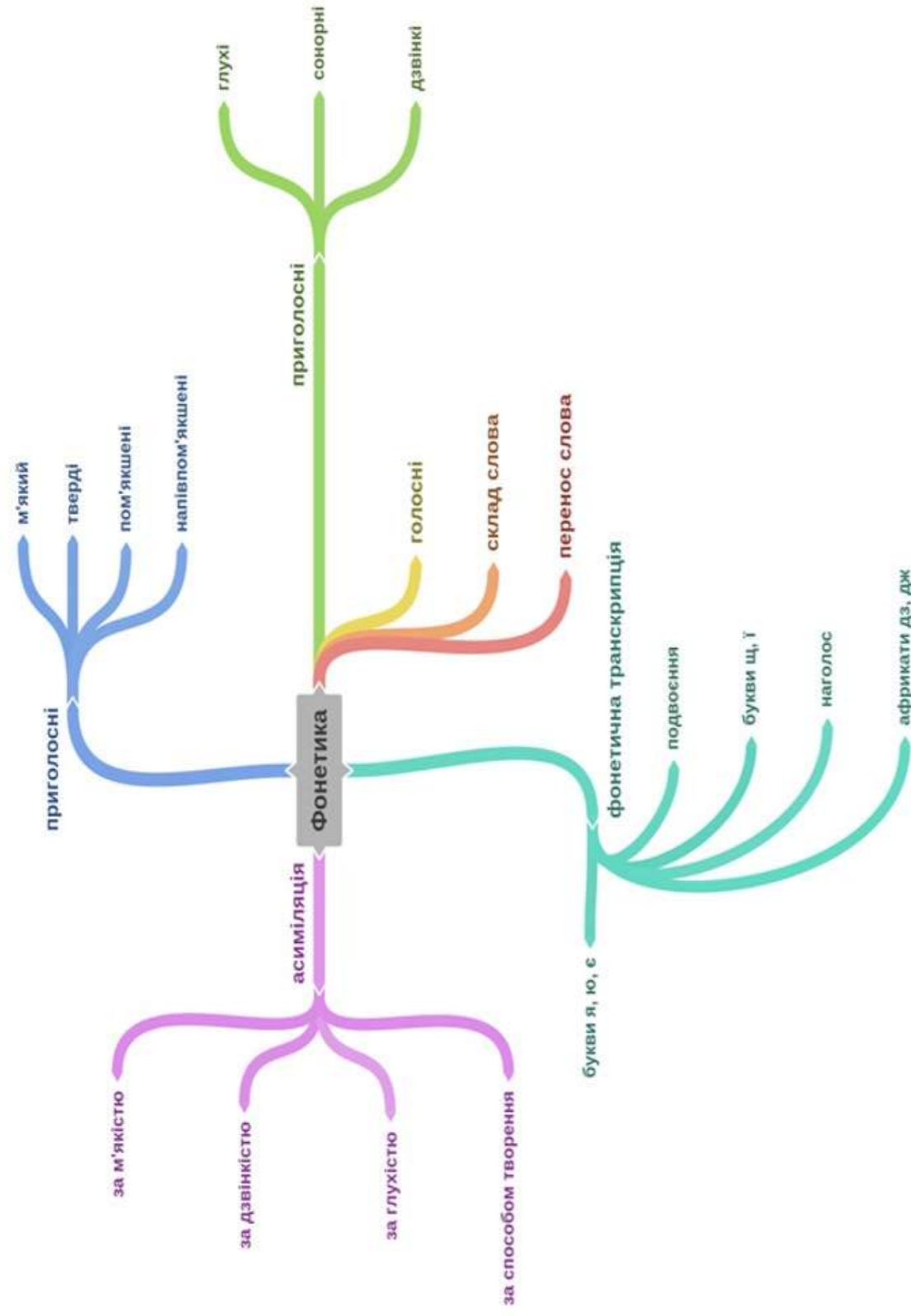
7. Оголосіть учням домашнє завдання.

Запропонуйте учням створити короткі відео на 30–40 секунд, у яких потрібно обіграти наголоси, які варто знати на ЗНО. Перелік наголосів та їх групування (за алфавітом або тематикою) можна знайти в додатку на диску.

10:00 – 11:00 — Робота з тематичним блоком «Фонетика. Орфоепія».

Інструкція.

1. Обговоріть ментальну карту з основними теоретичними поняттями теми. Наклейте за потреби на карту QR-коди, за якими учні можуть самостійно опрацювати матеріал. Ці коди можна наклеїти в приміщенні класу або школи й організувати рух учнів групами за станціями. Наприклад, спочатку вони мають переглянути відео, а після цього виконати завдання. Приклади QR-кодів доступні для завантаження на диску. Розгляньте ментальну карту типових тестових завдань із розділу (доступно для завантаження на диску в тематичній папці дня).

Типові тестові завдання

Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

- А** погляд, кладка, передзвін
Б сьорбати, весняний, всюди
В захист, розвиватися, пізній
Г ниці, баскетбол, молитва
Д край, воєзал, закріплення

На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

- А** причіп **В** жалюзі
Б косий **Г** випадок

ФОНЕТИКА. ОРФОГРАФІЯ

Прикметники із суфіксом **-зък-** можна утворити від усіх іменників у рядку

- А** Париж, Збараж, грек
Б киргиз, Норвегія, Кавказ
В Сиракузи, боягуз, Тибет
Г Запоріжжя, латиш, Світязь

Звук **[й]** є в кожному слові рядка

- А** об'їздити, рілля, юнацтво
Б ідея, визнання, ад'ютант
В бюро, пам'ятати, барельєф
Г м'ясо, роззброїти, з'юшити
Д егоїст, ллється, ескадрилья

У якому рядку в усіх словах кількість звуків відповідає кількості букв?

- А** Сіль, літера, мрія, якір, спадщина. **В** Струмок, сонячний, вулиця, ранок, сон.
Б Криниця, собор, історія, праска, знання. **Г** Взимку, подвір'я, весняний, олівець, співаці.
Д Море, п'ятниця, приїхати, суниця, хліб.

Потрібно поставити **у** на місці всіх пропусків у рядку

- А** побував ... Полтаві, заголовок ... журналі, пташенята ... гнізді
Б бузок ... цвітінні, літак ... хмарах, повідомили ... новинах
В впадати ... вічі, записано ... статуті, місця ... автобусі
Г квітка ... вазоні, світло ... кімнаті, розчиняється ... молоці
Д костюм ... шафі, подивитися ... вічко, постукав ... двері

Букви **я, ю, є** позначають по два звуки в кожному слові рядка

- А** ялина, бювет, п'ятнадцять, валлієць
Б кар'єр, ювілей, сузір'я, бюро
В зв'язок, ярлик, маєток, в'юн
Г юний, Нюрнберг, браконьєр, ересь
Д зграя, різьбяр, черв'як, мільярд

Звук **[д]** є на місці пропуску в обох словах рядка

- А** ві..бити, проїз..ний
Б фу..бол, зорепа..
В б..жола, з..авна
Г по..якував, ..ружба
Д сві..чити, про..аж

2. Для онлайн-навчання скористайтесь онлайн-курсом «Лайфхаки з української мови»

або онлайн-конспектом.

3. Або використайте цей час, щоб самостійно пояснити основні теоретичні поняття з теми.

11:00 – 11:45 — Виконання типових тестових завдань.

Інструкція.

1. Виконайте разом типове тестове завдання з теми або перегляньте відеорозбір такого завдання, доступний за QR-кодом

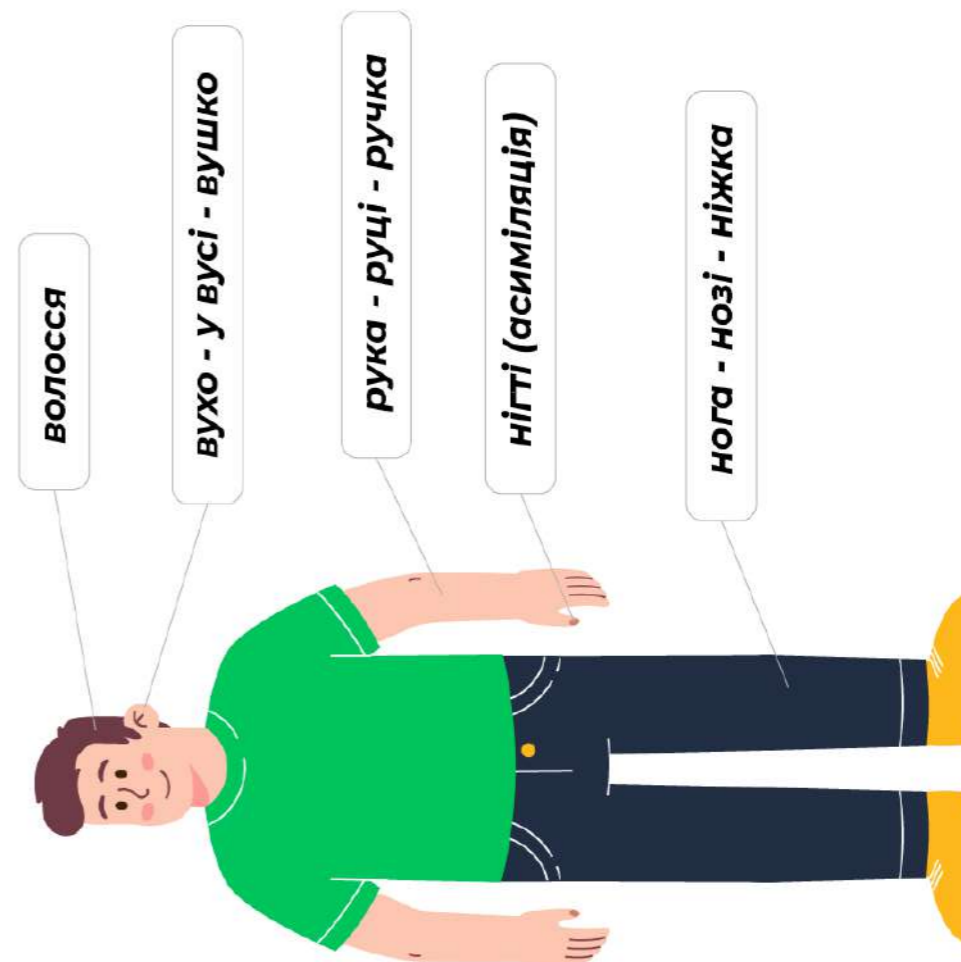
Типове завдання ЗНО.

Виділена буква позначає однаковий звук у кожному слові рядка (перегляньте відеопояснення від компанії ZNOUA).

- А** засвітити, зломити, зчищати
- Б** садочок, футболіст, дивина
- В** коротший, витрачати, позаторік
- Г** царювати, цимбаліст, цікавий
- Д** анекдот, покрівля, краяти

2. Попрацюйте з постером «Фонетика і тіло».

Наголоси:

ніздря

кишка

се́ча

слина

боро́давка

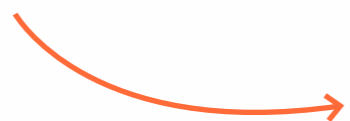
босо́ніж

3. Розгляньте першу сторінку тестового зошита ЗНО і запишіть транскрипцію (картка доступна для завантаження в матеріалах до розділу).

Виконайте фонетичну транскрипцію слів

1) української	3) оцінювання	5) написання
2) завдання	4) маєте	6) висловлення
7) вищої	9) кількості	
8) підчищені	10) якість	

Після виконання транскрипції знайдіть усі 10 слів на першій сторінці тестового зошита праворуч. Виділіть їх маркером. За потребою виконайте транскрипцію окремих абзаців. Тепер у вас є чудова підказка, якою ви можете скористатися безпосередньо під час іспиту, адже перша сторінка зошита не зазнає змін.

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 210 хвилин

Робота має чотири частини. Частина 1 містить 24 завдання різних закритих форм з української літератури. Частина 2 містить 39 завдань різних закритих форм з української мови. Частина 3 містить 3 завдання з української мови з короткою письмовою відповіддю. Частина 4 містить 1 завдання з української мови з розгорнутою письмовою відповіддю.

Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в бланку А, на завдання частини 3 – написати в бланку Б, а частини 4 – у бланку В.

Результати виконання завдань частин 2 та 4 буде зараховано як результат державної підсумкової атестації.

Результати виконання всіх завдань сертифікаційної роботи буде використано під час прийому до закладів вищої освіти.

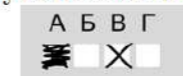
Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Уважно читайте правила виконання, зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте лише після того, як уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Виконуйте завдання послідовно, не затримуючись на складних для Вас. Поверніться до них, як залишиться час.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, позначених у бланку А, та якості надання письмових відповідей у бланках Б та В.

1. До бланка А записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді, використовуючи тільки позначку .
2. Позначки вписуйте чітко, з дотриманням вимог щодо надання відповіді на завдання кожної форми, пам'ятаючи, що бланк А оброблятиме комп'ютер.
3. Якщо Ви позначили в бланку А відповідь неправильно, можете змінити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

4. Зверніть увагу: неправильно позначені, підчищені відповіді в бланку А буде зараховано як помилкові.
 5. До бланка Б запишіть короткі відповіді на завдання частини 3.
 6. До бланка В запишіть розгорнуту відповідь на завдання частини 4.
 7. Короткі та розгорнуту відповіді записуйте охайно, розбірливо, пам'ятаючи, що перевірятиме їх людина.
- Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 24.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка А так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Зичимо Вам успіху!

4. Виконайте завдання онлайн за покликаннями нижче (таблиця також доступна для завантаження в папці таборового дня).

<p>Написання літери г. Картки для завантаження й організації гри доступні в папці першого таборового дня.</p>	<p>Гра Quizlet «30 слів із літерою г»</p>
<p>Голосні й приголосні звуки. Тверді й м'які приголосні, дзвінки й глухі. Звукове значення я, ю, є, ї, дж, дз, щ. Транскрипція.</p>	<p>Співвідношення звуків і букв</p>
<p>Уподібнення (асиміляція) приголосних звуків за глухістю і дзвінкістю, за м'якістю та способом творення.</p>	<p>Навчальні картки «Асиміляція» у програмі Quizlet Гра-класифікація: види асиміляції</p> <p>Classtime «Асиміляція»</p>

<p>Наголос. Складоподіл. Основні правила перенесення слів з рядка в рядок.</p>	<p>Платформа iLearn</p> <p>Платформа ЗНО-онлайн</p>
<p>Узагальнення і систематизація вивченого.</p>	<p>Classtime «Фонетика». Закріплення на основі ментальної карти</p> <p>Classtime «Фонетика». Підсумкові питання</p> <p>Програма Quizizz. Вікторина</p>

5. Зіграйте в навчальну гру (на вибір) із теми «Фонетика. Орфоепія».

1. Ігрова діяльність «Картки з наголосами»

1. Учням (групі) роздають набір карток із номерами наголошених складів (зразок нижче).

1	2	3	4
---	---	---	---

2. Учитель (модератор) демонструє слово на екрані або на аркуші й просить підняти картку з відповідним наголосом.

2. Ігрова діяльність «Доміно»

1. Підготувати картки за зразком нижче. З одного боку слово з наголосом на перший склад, а з іншого — на другий. Інший варіант: з одного боку на другий склад, а з іншого — на третій.

босоніж	дано	мережа	бурштиновий
----------------	-------------	---------------	--------------------

2. Кожному учню / учениці видають набір, скажімо, із 5 карток.
3. Учні, викладаючи картки, як доміно, ходять по черзі.

3. Ігрова діяльність «Картинки»

Учням пропонують скласти за поданими картинками історію й розставити правильно наголоси.

4. Ігрова діяльність «Пісня»

Запропонуйте учням скласти власну пісню за усіма словами із наголосом. Кожній групі видайте по 20 слів. Оберіть спільну пісню для розспівування і попросіть написати власний куплет, використовуючи подані слова. Заспіваємо власно складені пісні під ритмічну музику. Рекомендуємо використати мінусовку пісні «Відлік» українського гурту ONUKA (мінусовки доступні у папці «Ігри, пісні, квести»).

Можна дати учням завдання скласти римовані пісні за групою слів, які:

- починаються на одну й ту саму літеру;
- починаються на наголошений один і той самий склад (перший, другий, третій або четвертий);
- охоплюють слова першої тематичної групи із додатку «Наголос», наприклад «Їжа» або «Назви людей» (див. додаток «Наголос», де слова об'єднано за групами, у папці першого таборового дня); презентація за тематичною групою «Фізика. Математика» для розспівування доступна у папці таборового дня;
- охоплюють групу слів, які мають наголос за певним правилом або закономірністю (наприклад: нести, везти, вести, привезти, обнести).

5. Ігрова діяльність «Створення мнемонічних карток»

Запропонуйте учням намалювати власні картки з наголосами, виділяючи наголошену літеру.

11:45 – 12:00 — Перерва.

12:00 – 13:00 — Робота з навчальним текстом дня.

Інструкція

1. Роздайте учням навчальні тексти, які відповідають темі дня (доступні для завантаження у папці таборового дня). Прочитайте їх та виконайте типові завдання.

Зразки текстів

Уважно прочитайте наведені нижче тексти (цифри зліва позначають номери абзаців) і виконайте завдання 58–66 до них.

Текст А

Українська мова як життєва місія. Як відеоблогер у TikTok популяризує її серед молоді?

Як допомогти молоді краще опанувати українську мову, позбутися «суржику» і підвищити її інтерес до культури? Відповідь знає 22-річний український відеоблогер Андрій Шимановський.

Своїм прикладом на «очищення» мови Андрій надихає понад сто тисяч підписників у сервісі TikTok. Радіо Свобода розпитало, що ж надихає самого блогера — професійного актора театру і кіно.

– **Андрію, як з'явилася ідея знімати контент саме про українську мову?**

– Моя особиста мотивація почалася, коли мені було 10 років. Я народився в Житомирській області. Це таке активне середовище, в якому поширений суржик. Я приходив до мами і казав: «Мамо, можна я якоюсь однією мовою буду говорити». Тоді не складалося із цим. Оточення мене не дуже підтримувало. Друзі спілкувалися активним суржиком, як тільки ти переходив на українську, ти починав виділятися, і це позначалося на стосунках.

Перші відео я почав знімати, як закінчувався карантин — тобто [це був] кінець травня — початок червня. Я був вдома і подумав: чим я можу бути зараз корисний? Що спробувати зробити такого, чого ще немає?

Я зрозумів, що в такому форматі ніхто не навчає української мови, я цим володію, і вирішив, що можу це поширювати і робити так, щоб якомога більше людей про це дізналися.

– **Які найбільші мовні виклики зараз в українському суспільстві, на вашу думку?**

– [Нещодавно] була річниця від дня смерті Кузьми «Скрябіна», і мені впала в око його цитата: «В будь-якому разі не можна залишатися байдужим». Мені здається, одна з найбільших зараз проблем у тому, що людям часто однаково, російською чи українською вони спілкуються.

Найголовніше зараз — усвідомити, що в наш час досить важливо поширювати і популяризувати українську мову. Разом із тим потрібно усвідомлювати, що якщо ми однаково ставимося до того, які слова ми обираємо, спілкуємося русизмом — це також впливає на нашу загальну культурну спадщину.

– **Ви проводите так званий «мовний марафон». Розкажіть, що це таке?**

– Мовний марафон — це короткий курс, побудований фактично на уроках і прямих ввімкненнях, практичних завданнях і так далі. Він спрямований на чотири основні теми: дикція, дихання, голос і орфоепія. Програма побудована для людей, які мають небагато вільного часу, тобто це 15 хвилин на день. Ми займаємося з учнями і над цими темами активно працюємо.

– **Ви, в свою чергу, отримуєте за ці курси гроші?**

– Так. Але моя головна мета була в тому, щоб зробити це максимально доступним. Я знаю, скільки коштують марафони по СММ, іще чомусь. Я розумію, що це такий предмет і техніка мови, якої в школі не навчають. А саме: як опанувати свій голос, як покращити свою українську мову.

Я встановив доволі доступну ціну — це собі може дозволити кожен — і студент. У мене є на кожному наборі безплатні місця.

– **Як зараз виглядає український сегмент у TikTok?**

– Дуже перспективно. Не знаю, чому раніше українці не почали знімати український тикток. Є дуже хороше порівняння: в Румунії, якщо взяти соціальні мережі, наприклад, YouTube — там більше каналів-мільйонників, ніж в Україні. При тому, що там менша у цілому аудиторія. Це тому, що вони знімають своєю мовою давно і потужно.

В українському тиктоці бачу проблему — таке відчуття меншовартості. У нас немає таких переглядів, як у російських зірок. Ми не можемо розраховувати на мільйонні перегляди, мільйони підписників. Тому «особливо «напрягатися» ми не будемо», «не будемо створювати собі зайві проблеми», і це, відповідно, впливає на якість контенту.

Що я хотів би перш за все побажати українським тиктокерам — це якогось більш свідомого і відповідального ставлення. Нас не дуже багато ще, щоб ми повноцінно могли українців перевести на український контент. І потрібно відчувати цю місію. Якщо ви вже починаєте знімати, збирається якась аудиторія — давайте знімати більш якісно, більш відповідально до цього ставитися, усвідомлюючи собі цю мету. Кожне відео має нести думку.

Авторка: Тетяна Савчук

Джерело:

<https://www.radiosvoboda.org/a/tiktok-i-popularizacija-ukrajinsko-ji-movy/31091727.html>

Текст Б

TikTok в Україні: про популярність говорити рано

Опитані MediaSapiens експерти схиляються до думки про те, що про шалену популярність платформи в Україні говорити поки дуже рано. У нас додаток не такий поширений, і більшість контенту, споживаного українцями, російськомовна.

Дар'я Сальникова впевнена: через непопулярність соцмережі в Україні, порівняно з іншими країнами, статистики по українському сегменту TikTok все ще немає. Водночас кількість контенту з україномовними хештегами зростає за місяць на 50 %, що свідчить про розвиток додатку в Україні.

У цілому Україна поки мало цікава для самої соцмережі, констатує Віталій Мороз. За його словами, відносно скоро мова йтиме про перший мільйон користувачів цього додатку серед українців, але про масове його використання в Україні поки говорити рано.

Будь-які платформи що набирають популярність у світі, завжди цікавлять бізнес. Соцмережі й мобільні додатки стають платформами для реклами косметики, спортивних товарів, гаджетів тощо. Великі бренди вже давно й активно публікують контент і в TikTok, каже Віталій Мороз.

«Але треба розуміти, що основна маса користувачів — це підлітки, тому для брендів це скоріше довгострокова стратегія, робота на перспективу для аудиторії, яка буде платоспроможною через кілька років. Гадаю, в Україні також є агентства, які активно використовують і намагаються виходити на цей ринок. Усе йде від специфіки аудиторії, а тут це чітко молодь», — пояснює він.

Дар'я Сальникова каже, що активно «атакувати» TikTok українським брендам вона поки не радила б з низки причин: «По-перше, невелика аудиторія українського додатку. По-друге, з підтримкою TikTok для запуску реклами важко зв'язатися, і це займає дуже багато часу. По-третє, вартість реклами в додатку досить висока (співпраця з блогерами і запуск челенджів здійснюється через офіційне представництво TikTok, а охоплення самостійно ініційованих проявів TikTok занижує). Але саме за відсутність нав'язливої реклами TikTok і люблять».

Вона вважає, що варто придивлятися до додатку зараз, продумувати формат, зважувати всі «за» і «проти» та розраховувати бюджет. «З можливих варіантів проявів для брендів в Україні можна розглянути банерну рекламу в TikTok, яка працює по типу реклами у звичних нам Facebook та Instagram.

Така реклама має бути непрямую, вписуватися в контент блогера, відміток компанії не має бути, але ефективність такої реклами складно оцінити. Єдина метрика — охоплення публікації. Тож якщо ви вирішили стати першопрохідцем, готуйтеся до складнощів та експериментів», — радить smm-фахівець.

Авторка: Катерина Гончарова

Джерело:

<https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/23675/2019-10-22-shcho-take-tiktok-i-yak-platforma-rozvyvaietsya-v-ukraini/>

Завдання 58–63 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією.

- 58.** Спільними ключовими поняттями для **ОБОХ** текстів є
- А** тіток, блогерство, контент
 - Б** тіток, підписники, суржик
 - В** хештег, українська мова, марафон
 - Г** цільова аудиторія, бізнес, програмування
- 59.** Яку найбільшу проблему в мовному просторі бачить Андрій Шимановський (текст А)?
- А** використання суржику
 - Б** байдужість до того, якою мовою спілкуються
 - В** бажання заробляти гроші на використанні української мови
 - Г** низька якість матеріалів
- 60.** Яка спільна тема об'єднує авторів двох текстів?
- А** Використання тіктоку в Україні для популяризації власного контенту є перспективним.
 - Б** Марафони у тіктоку — це найприбутковіший бізнес.
 - В** Українську мову найкраще вивчати у форматі мовних марафонів у тіктоку.
 - Г** Українські блогери значно популярніші, якщо готують російськомовний контент.

- 61.** Автори обох текстів, імовірно, **НЕ ПОГОДИЛИСЯ** б із твердженням
- А** Україномовний контент у тіктоку не має перспектив стати популярним.
 - Б** Марафони та рекламу в тіктоку можна використовувати як джерело прибутку.
 - В** Варто наперед продумувати формат відео в тіктоку для охоплення ширшої аудиторії.
 - Г** Експерименти — це невіддільний складник відео тіток в українському сегменті.
- 62.** Андрій Шимановський (текст А) мотивує
- А** популяризувати українську мову
 - Б** створювати лише україномовний контент у тіктоку
 - В** проводити мовні марафони
 - Г** блокувати російськомовний контент
- 63.** Експерти (текст Б) не радять використовувати тіток українським брендам, тому що
- А** основна цільова аудиторія тіктоку — підлітки
 - Б** у додатку невелика цільова аудиторія
 - В** поки що важко зв'язатися зі службою підтримки тіктоку
 - Г** реклама в тіктоку дуже дорога

Частина 3

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з короткою письмовою відповіддю

Завдання 64–66 стосуються попередніх текстів і передбачають надання відповіді у вигляді письмового висловлення обсягом, визначеним умовою кожного завдання. Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся умов до нього. Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся умов до нього. Формулюйте відповіді лаконічно й грамотно, пам'ятаючи, що спосіб викладу може позначитися на Вашому результаті. За потреби робіть записи на відведених у зошиті рядках. **Обов'язково запишіть свої відповіді у бланк Б у спеціально відведені в ньому місця.**

64. Розгляньте інфографіку.

Результати дослідження Центру контент-аналізу про використання україномовного контенту у 2020 році

У якому з текстів ця інфографіка була б доречною і хто та з якою метою міг би її використати?

(2–3 речення)

65. У тексті А йдеться про досвід україномовного каналу в тікток. Чи підтримуєте Ви ініціативу автора каналу? Що міг би зробити кожен для популяризації української мови у мережі? **(3–4 речення)**

66. Розгляньте таблицю, у якій схарактеризовано тексти А, Б за низкою їхніх змістових і формальних ознак.

№ з/п	Ознака тексту	Текст А	Текст Б
1.	Рекламна спрямованість	+	-
2.	Наявність виразного експресивного забарвлення	-	-
3.	Орієнтованість на усне мовлення	-	+
4.	Наведення конкретних фактів	+	+
5.	Наявність елементів роздуму	-	+

Які з-поміж ознак, на Вашу думку, визначено НЕПРАВИЛЬНО стосовно того чи того тексту? Укажіть щонайменше дві ознаки у форматі: «Неправильно визначено ознаку Х щодо тексту Y...», обґрунтувавши свою позицію щодо кожної з них.

(4–5 речень).

13:00 – 14:00 — Перерва.

14:00 – 15:00 — Власне висловлення.

Інструкція.

1. У перший день табору рекомендуємо приділити час, щоб пояснити загальні вимоги до написання власного висловлення та створити опорні схеми (зразки власних висловлень та опорні схеми доступні для завантаження у папці першого таборового дня).
2. Проаналізуйте з учнями зразки власних висловлень.
3. Напишіть власні висловлення у групах та залиште зразки на стінах приміщення.

Частина 4

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з розгорнутою письмовою відповіддю

Завдання передбачає надання розгорнутої письмової відповіді. Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся визначених умов. За потреби використовуйте чернетку в зошиті.

Увага! Роботу, що не відповідає темі, буде оцінено в 0 балів.

Роботу обсягом до 100 слів буде оцінено в 0 балів

Прочитайте текст.

Блогерство зараз — досить модне заняття. До того ж, воно не має обмежень: стати блогером може будь-хто, незважаючи ні на вік, ні на інтереси. Варто лише знайти свою аудиторію. Проте якщо вже братися за цю справу, необхідно звернути увагу на всі її аспекти, аби переконатися, що це тобі підходить.

Поліна Логунова, телеведуча, актриса, DJ, перукар, не вважає себе блогером, попри те, що знімає відео про догляд за собою, має власний канал на YouTube: «Я взагалі не блогер і ніколи не хотіла ним бути.

«Перш за все, блогерство допомагає здобувати нові знання, відкриває невідомі грані твого характеру, талантів і, звичайно ж, комплексів. Певною мірою це допомагає з ними боротися, але тільки якщо сама людина цього хоче.

Для мене блогер — це людина без професії. Я ж просто розповідаю про те, що знаю і вмю.

У моїй основній кар'єрі блогерство нічим не допомогло, в більшості випадків навіть заважало, доводилося чути іронічне «а ви блогер?» Але я переконаний, що ще допоможе», — запевняє **Андрій Трушковський**, блогер, бізнесмен, актор, модель.

«...Блогери часто замінюють людям ЗМІ. Але і вони можуть бути заангажовані тією або іншою політичною силою. Дійсно незалежних блогерів не більше ніж 25%. Читачі дуже тонко й чітко відчують й помічають цю залежність, якщо вона є. Кількість блогерів, у порівнянні з 2014 роком, збільшилася в десятки разів, це дуже перспективна тенденція», — пояснює **Олег Пономар**, політичний діяч і найпопулярніший блогер України у 2017 році, згідно з опитуванням ICTV.

Як повідомив **Роман Синіцин**, громадський діяч і співзасновник фонду волонтерів «Народний тил», «велика кількість підписників на Facebook сприяє популяризації благодійних заходів, зокрема тих, що допомагають бійцям на сході України». У своєму блозі він поширює такі проекти, незважаючи на те, що вже майже два роки не займається волонтерством.

Джерело:

<https://www.radiosvoboda.org/a/29089158.html>

Зважаючи на цю інформацію, надайте розгорнуту письмову відповідь на проблемне питання.

Як блогерство може допомогти реалізувати власний потенціал?

Відповідаючи на питання, дотримуйтеся таких вимог:

- чітко сформулюйте тезу;
- наведіть два переконливі аргументи, що найкраще підтверджують Вашу позицію;

- посилте один зі своїх аргументів показовим прикладом з історії чи сучасного суспільного життя або особистого досвіду (окресліть контекст, у загальних рисах схарактеризуйте події, надайте факти, укажіть імена історичних постатей чи сучасників / сучасниць тощо, витлумачивши, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою), а інший — прикладом з мистецтва (художньої літератури чи інших видів мистецтва) (зазначте автора й назву твору, укажіть на проблему, порушену митцем, чи на художній образ, через який проблему розкрито, наведіть за потреби цитату тощо; не переказуйте твору, не давайте повної характеристики образів, проте поясніть, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою);
- сформулюйте висновки, у виразивши обстоювану Вами впродовж усього викладу позицію.

15:00 – 16:00 — Українська література.

Інструкція.

1. Скористайтеся теоретичним курсом для повторення основних понять із теми.

У пригоді стане онлайн-курс від EdEra та ГС «Освіторія» «Лайфхаки із української літератури». За покликаннями ви знайдете онлайн-лекції із поясненнями, відеорозбором типових завдань та онлайн-тестуванням із демонстрацією результату.

2. Активуйте навчальну гру Quizizz та повторіть такі теми:

«Художні засоби» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

«Фольклор. Опорні слова» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

«Фольклор. Пісні» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у тематичній папці таборового дня.

«Слово про похід Ігорів» за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

16:00 – 17:00 — Квест на повторення вивченого.

Запропонуйте учням пройти квест, щоб повторити вивчене. Зразок квесту є в розділі «День 4». Цей вид діяльності вчитель / вчителька може скорегувати.

Використайте у цей час також додаткові супровідні матеріали за QR-кодами або покликаннями (повний перелік розміщено в папці таборового дня).

Наголос. лАте чи латЕ? Експрес-урок з української мови від програми «Сніданок з 1+1».

День 2. Тема дня «Глобальні проблеми. Сортування сміття»

9:00 – 9:30 — Руханка / пісні.

Інструкція.

1. Оберіть пісню або руханку. Влаштуйте батл між учнями для перевірки вивчених наголосів або перегляньте зняті тематичні відео — домашні завдання.
2. Проведіть руханку та модеруйте перевірку домашнього завдання.

9:30 – 10:00 — Робота з тематичним відео.

Нагадуємо, що інформацію з тематичних відео учні можуть використовувати під час написання власного висловлення у кінці дня.

Інструкція.

1. Перегляньте тематичні відео дня.

Кліп ONUKA на пісню «STRUM».

Відео покликане привернути увагу до проблеми сміття в Україні. Кліп — початок спільної з громадською організацією «Україна без сміття» ініціативи ECOSTRUM.

Як сортувати сміття?

Інтерв'ю Майкла Щура із подружжям, яке сортує сміття на власному подвір'ї та заробляє на цьому.

Сміття України в цифрах і фактах.

Відео про користь сортування й цінність вторсировини.

2. Погрупуйте учнів у команди по 3–4 людини.
3. Запишіть на дошці запитання й дайте учням 3–4 хвилини на обмірковування.
4. Попросіть учнів зафіксувати результати обговорення (намалювати, написати, представити за допомогою графічних знаків) на фліпчарті або аркуші формату А3.
5. Обговоріть результати кожної з команд.

Запитання для обговорення.

1. Чому проблема утилізації сміття набула такої актуальності?
2. Як можна вирішити проблему сортування сміття в Україні?
3. Чи є соціальні ініціативи із сортування сміття у вашій громаді?
4. Чи сортуєте ви сміття? Якщо так, то в який спосіб?
5. Намалюйте плакат, який би мотивував сортувати сміття й ставитися відповідальніше до того, що і куди ми викидаємо.
6. Оголосіть учням домашнє завдання.

Запропонуйте учням створити короткі відео на 30–40 секунд, у яких вони мають обіграти певну тему. Наприклад:

- наголоси, що варто знати на ЗНО (перелік наголосів та їх групування за алфавітом або тематикою можна знайти у додатку на диску);
- ситуацію про відходи та сміття, використовуючи наголоси та мовні конструкції, що потрібно знати на ЗНО.

Інструкція.

- Обговоріть ментальну карту з основними теоретичними поняттями теми. Наклейте, якщо треба, на карту QR-коди, за якими учні можуть самостійно опрацювати матеріал. Ці коди можна наклеїти у приміщенні класу або школи й організувати рух учнів групами за станціями. Наприклад, учні переглядають відео за QR-кодом і після цього виконують практичні завдання. Зразки QR-кодів доступні для завантаження на диску.

- За цим покликанням можна переглянути усі матеріали із теми «Орфографія» на дошці Padlet. Теоретичний матеріал у відеолекціях супроводжується малюнками та тестами.

- Або використайте цей час, щоб самостійно пояснити основні теоретичні поняття з теми.
- У цей час можна також організувати рух учнів за тематичними станціями, на кожній із яких вони мають самостійно створити

Типові тестові завдання

Правил уживання великої літери дотримано в усіх рядках, окрім

- А** Данило Галицький, Ярослав Мудрий, Нестор Літописець
- Б** Західна Європа, Республіка Польща, Південне Полісся
- В** Біла Церква, Мала Олександрівка, Холодний Яр
- Г** Київська Русь, Золота Орда, Чортомлицька Січ
- Д** Чумацький Шлях, Великий Віз, Комета Галлея

Знак м'якшення треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

- А** мистец..кий, учител..ство, камін..чик
- Б** малесен..кий, одягаєт..ся, мен..ший
- В** жмен..ці, винос..те, виріз..блений
- Г** він..чати, запоріз..кий, жен..шень

Подвоєні літери на місці пропусків треба писати в усіх словах рядка

- А** передгроз..я, суверен..ий, числен..ий
- Б** шален..ий, військ..омат, в..ічливість
- В** спорт..овари, від..звеніла, очікуван..ий
- Г** роз..броїти, осерд..я, від..зеркалення
- Д** студен..ий, благословен..ий, попідвікон..ю

Спрощення в групах приголосних треба позначати на письмі в усіх словах рядка

- А** ус..ний, благовіс..ний, тиж..невик
- Б** безшелес..ний, безвііз..ний, зап'яс..ний
- В** гус..нути, кіс..лявий, провіс..ницький
- Г** тріс..нути, контраст..ний, рідкіс..ний
- Д** захис..ник, протес..ний, кількіс..ний

Через дефіс треба писати всі прислівники в рядку

- А** по/моєму, казна/куди, хоч/не/хоч
- Б** рік/у/рік, урешті/решт, хтозна/коли
- В** по/вашому, на/добраніч, якість/то
- Г** по/іспанськи, уряди/годи, по/одинці
- Д** будь/що/будь, по/четверте, на/вишплат

Орфографія

Через дефіс треба писати всі слова в рядку

- А** прем'єр/міністр, давньо/руський, куди/небудь
- Б** блід/о/рожевий, по/Г'ятеро, хтозна/скільки
- В** все/таки, червоно/гарячий, військово/повітряний
- Г** бізнес/центр, веб/сторінка, евро/стандарт
- Д** по/українськи, жовто/блакитний, більш/менш

Правильно написано всі слова в рядку

- А** левада, кишеня, мережево
- Б** серпанок, побачиння, палиця
- В** морозиво, марево, метушня
- Г** криниця, мерихтіння, шелест

Правильно написано всі слова в рядку

- А** скасований, розтривожений, безтурботний, припинений
- Б** схвалення, безапеляційний, розмовний, преморожений
- В** безконтактний, призвісько, розрекламований, списаний
- Г** пресмачний, сфотографований, безмірний, росщеплений

Апостроф треба писати на місці всіх пропусків у рядку

- А** черв..як, надвечір..я, кав..яр
- Б** верхів..я, миш..як, сер..йозний
- В** грав..юра, з..юрмитися, арф..яр
- Г** сузір..я, під..їхати, духм..яний

Рекомендації до вивчення кожної з тем орфографії

Слова та вислови, що позначені *, мають рекомендаційний характер і можуть бути змінені на розсуд учителя / учительки.

Назва теми і ресурси	Завдання
<p>Апостроф</p> <p>Загальне покликання для всіх орфографічних правил запропоновано на стіні Padlet</p> 	<ol style="list-style-type: none"> Створити мнемонічну картку для швидкого та ефективного запам'ятовування правил та прикладів (зразок див. вище). Написати перелік слів: свято, морквяний, п'ять, пір'я, буря, Лук'ян, м'ята, торф'яний*. Виконати завдання на стіні Padlet. Виділити слова на вивчену орфограму на першій сторінці тестового зошита.
<p>Спрощення</p> <p>Завдання запропоновано на стіні Padlet</p> 	<ol style="list-style-type: none"> Створити мнемонічну картку з переліком слів: тижневий, обласний, студентський, контрастний, якісний, фігуристці*. Записати правило-фразу для винятків: «Оцей кістлявий пестливий хлопець, на ім'я Еван (або ім'я учня / учениці), хвастнув своїм зап'ястним тату шістнадцять разів». Зробити тату разом із учнями на руці або аркуші (можна виконати запис на гумовому небрендованому браслеті). Опрацювати тестові завдання на пропонованих онлайн-ресурсах стіни.

Знак м'якшення

Перелік доступних онлайн-ресурсів на стіні Padlet

Пісня «Плакала» гурту KAZKA

Версія пісні з караоке

- Створити мнемонічну картку з переліком слів: **камінчик, областю, рибалці, уманський, жменьці, чотирма, няньчити, карпатський***.
- Створити історію для запам'ятовування та зафіксувати її на картці.
- Проспівати пісню «Плакала» гурту KAZKA та прокоментувати орфограму «знак м'якшення» у змісті пісні.
- Опрацювати тестові завдання на пропонованих онлайн-ресурсах стіни.
- Виділити слова на вивчену орфограму на першій сторінці тестового зошита.

**Правопис слів
іншомовного
походження
(правопис голосних +
подвоєння)**

Завдання
запропоновано на
стіні Padlet

1. Створити мнемонічну картку з переліком слів: **хобі, піца, спагеті, бароко, чипси, лібрето, Голландія, мільйон***.
2. Записати правило-фразу для винятків (у формі розповіді або діалогу) та зафіксувати її на картці.
3. Опрацювати тестові завдання на пропорованих онлайн-ресурсах стіни.
4. Виправити помилки на рекламних плакатах (або роздрукувати приклади із тематичної папки, або див. на стіні Padlet).

**Подвоєння і
подовження
приголосних
(у словах
українського
походження)**

Завдання
запропоновано на
стіні Padlet

1. Створити мнемонічну картку з переліком слів: **лль, туманний, весінній, годинник, пташиний, довгожданий, стаття (статей)***.
2. Записати фразу для запам'ятовування правил (у формі розповіді або діалогу) та зафіксувати її на картці. Наприклад:
**На Запоріжжі на узліссі
осінньою туманною ніччю
зрання Ганнуся варила зілля із сілля
на студеній воді у дерев'яному священному,
вогненному казані.
Овва! Овва! Овва!
Печений, шалений, варений, пташиний,
навіжений, жаданий, довгожданий,
вогняний
даний напій!
Овва! Овва! Овва!**
3. Опрацювати тестові завдання на пропорованих онлайн-ресурсах стіни.
4. Виділити слова на вивчену орфограму на першій сторінці тестового зошита.

**Правопис частки не
з різними частинами
мови**

Завдання
запропоновано на
стіні Padlet

1. Створити мнемонічну картку з переліком слів: **невеликий, не моя, неволити, небагато, не здаватися, ненаписаний / не написаний ще***.
2. Записати фразу для запам'ятовування правил (у формі розповіді або діалогу) та зафіксувати її на картці.
3. Опрацювати тестові завдання на пропорованих онлайн-ресурсах стіни.
4. Можна запропонувати учням написати розповідь на тему «Чого я не люблю» у вигляді односкладних означено-особових речень, як це зробив О. Довженко в кіноповісті «Зачарована Десна». Наприклад: **Не люблю, коли...**
5. Виділити слова на вивчену орфограму на першій сторінці тестового зошита.

**Правопис префіксів
і суфіксів**

Завдання
запропоновано на
стіні Padlet

1. Створити мнемонічну картку із переліком слів: **сказати, розповісти, спідлоба, стягнення, приморський, пресмачний, сформувати***.
2. Записати фразу для запам'ятовування правил (у формі розповіді або діалогу) та зафіксувати її на картці.
**У прекрасний день 23 травня я приїду вчасно на прилеглий пункт ЗНО. Пред'явлю паспорт і сертифікат зі своїм прізвищем. Прешвидко зайду до аудиторії та присяду на стілець, приготую ручку й буду чекати, примруживши очі.
Прелегкі й прескладні завдання преуважно розв'яжу у превеликій аудиторії*.**
3. Опрацювати тестові завдання на пропорованих онлайн-ресурсах стіни.

Правопис складних слів

Завдання запропоновано на стіні Padlet

1. Створити мнемонічну картку із переліком слів: **сіро-зелений, військовозобов'язаний, суспільно необхідний, лікар-терапевт, світло-зелений, лимоннокислий, південно-західний, правобережний, кримськотатарський***.
2. Записати фразу для запам'ятовування правил (у формі розповіді / пісні / вірша) та зафіксувати її на картці.
3. Опрацювати тестові завдання на пропонувані онлайн-ресурсах стіни.

Правопис великої літери та лапок

Завдання запропоновано на стіні Padlet

1. Створити мнемонічну картку з переліком слів: **Золоті ворота, майдан Незалежності, комета Галлея, Конституція України, Закарпатська (Чернівецька) область, українець, Міністерство здоров'я України, середньовіччя, ахіллесова п'ята***.
2. Записати фразу для запам'ятовування правил (у формі розповіді) та зафіксувати її на картці.
3. Опрацювати тестові завдання на пропонувані онлайн-ресурсах стіни.

Ненаголошені голосні

Завдання запропоновано на стіні Padlet

1. Створити мнемонічну картку з переліком слів: **grimiti, дерево, четвер, джерело, шелестіти***.
2. Записати фразу для запам'ятовування правил (у формі розповіді) та зафіксувати її на картці.
3. Опрацювати тестові завдання на пропонувані онлайн-ресурсах стіни.

Приклад мнемонічної картки

Нагадуємо, що важливішим для учнів є те, що вони створили самостійно. Процес наповнення мнемонічної картки може бути цілком вільним і творчим. Рекомендуємо використовувати білий або жовтий кольоровий папір і писати на ньому чорним маркером або ручкою (олівцем). Малюнки можуть бути різнокольоровими. На зворотному боці можна додатково розміщувати цікавинки, QR-коди із завданнями або покликаннями.

Розмір картки можна зменшувати або збільшувати на ваш розсуд. Ми рекомендуємо розрізати аркуш формату А4 на чотири частини й користуватися ним (орієнтовний розмір картки 15 × 10,5 см).

Просимо не перевантажувати картку: не збільшувати кількість слів понад 9, не писати великі фрази або розповіді.

Дивіться наступну сторінку

Апостроф'

1. свято [св'ят о]
2. морквяний [моркв'аний]
3. п'ять [п'ят´]
4. пір'я [п'ір'я]
5. буря [бур'а]
6. Лук'ян [лук'я́н]
7. м'ята [м'я́та]
8. торф'яний [торф'я́ний]
9. з'явитися [з'яв'ітис'а]

Була **торф'яна буря** із **пір'я**, але **п'ять Лук'янів з'явилися** на **свято**, де вони випили **морквяний сік** із **м'ятою**.

Рекомендуємо під час створення оповіді використовувати нетипові образи в абсурдних ситуаціях або писати такі історії, які будуть перегукуватися із місцевістю (історією), де проживають учні, їхніми традиціями та звичаями.

Не забувайте пов'язувати історії з частинами тіла людини, одягом учня / учениці, інтер'єром місця (кабінету), у якому буде відбуватися тестування.

Під час створення розповіді рекомендуємо залучити учнів, нехай це буде продуктом їхньої інтелектуальної діяльності.

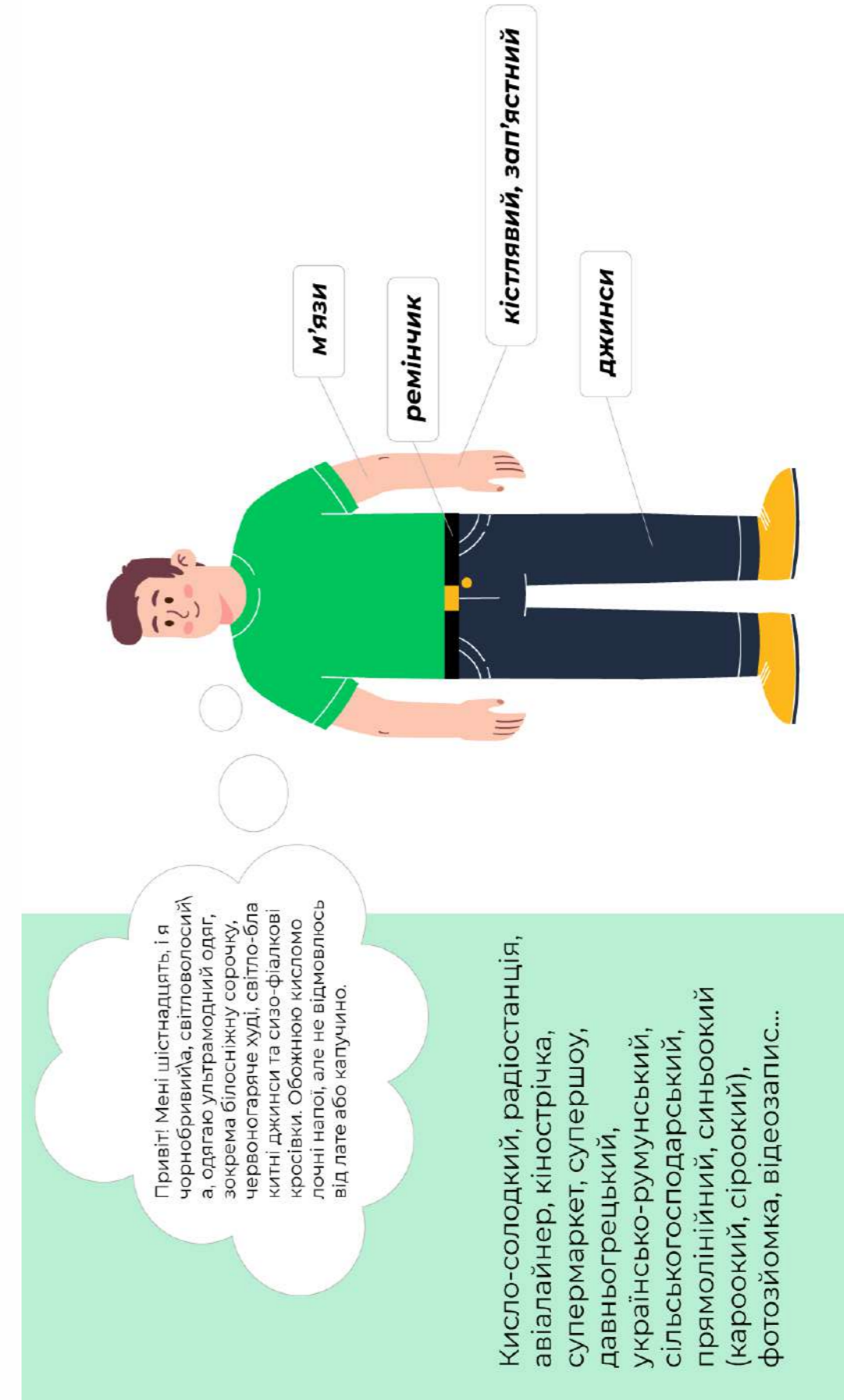
11:00 – 11:45 — Виконання типових тестових завдань.

Інструкція.

1. Виконайте разом типове тестове завдання із теми. Скористайтеся додатково дошкою Padlet.

2. Попрацюйте над постером «Орфографія і тіло».

3. Розгляньте першу сторінку тестового зошита ЗНО і запишіть транскрипцію (картка доступна для завантаження у матеріалах до розділу).

Правопис слів на найбільш поширені правила орфографії.

1. *Оцінювання, завдання, висловлення* — подвоєння.
2. *Української* — м'який знак у суфіксі **-СЬК-** + відсутність м'якого знака між **Н** і **-СЬК-**
3. *Кількість, вільні, правильні* — м'який знак після **Л**.
4. *Якості* — відсутність м'якого знака між **С** і **Т**.
5. *український* — пишемо з малої літери.
6. *Неправильно* — частку **НЕ** пишемо разом.
7. *Чернетка* — літера **Е** після шиплячого звука.

Знайдіть подані вище слова на першій сторінці тестового зошита та виділіть їх маркером. Тепер у вас є чудова підказка, якою можна скористатися під час іспиту.

**СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ**

Час виконання – 210 хвилин

Робота має чотири частини. Частина 1 містить 24 завдання різних закритих форм з української літератури. Частина 2 містить 39 завдань різних закритих форм з української мови. Частина 3 містить 3 завдання з української мови з короткою письмовою відповіддю. Частина 4 містить 1 завдання з української мови з розгорнутою письмовою відповіддю.

Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в бланку А, на завдання частини 3 – написати в бланку Б, а частини 4 – у бланку В.

Результати виконання завдань частин 2 та 4 буде зараховано як результат державної підсумкової атестації.

Результати виконання всіх завдань сертифікаційної роботи буде використано під час прийому до закладів вищої освіти.

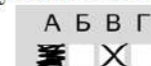
Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Уважно читайте правила виконання, зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте лише після того, як уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Виконуйте завдання послідовно, не затримуючись на складних для Вас. Поверніться до них, як залишиться час.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, позначених у бланку А, та якості надання письмових відповідей у бланках Б та В.

1. До бланка А записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді, використовуючи тільки позначку **×**.
2. Позначки вписуйте чітко, з дотриманням вимог щодо надання відповіді на завдання кожної форми, пам'ятаючи, що бланк А оброблятиме комп'ютер.
3. Якщо Ви позначили в бланку А відповідь неправильно, можете змінити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

4. Зверніть увагу: неправильно позначені, підчищені відповіді в бланку А буде зараховано як помилкові.
5. До бланка Б запишіть короткі відповіді на завдання частини 3.
6. До бланка В запишіть розгорнуту відповідь на завдання частини 4.
7. Короткі та розгорнуту відповіді записуйте охайно, розбірливо, пам'ятаючи, що перевірятиме їх людина.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 24.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка А так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
×														

Зичимо Вам успіху!

4. Виконайте завдання онлайн та офлайн. Перелік QR-кодів розміщено в тематичній папці другого таборового дня.

Сервіси	Назви робіт
<p>Classtime Увага! Покликання надасть змогу використати готове тестування, яке можна додатково відредагувати.</p>	<p>Спрощення</p>
	<p>Апостроф</p>
	<p>Правопис знака м'якшення</p>
	<p>Правопис частки НЕ</p>

	<p>Правопис префіксів та суфіксів</p>
	<p>Подвоєння та подовження</p>
	<p>Ненаголошені голосні</p>
	<p>Складні слова</p>
	<p>Орфографія. Узагальнення</p>

Дошка Padlet	Орфографія. Усі теми
Quizlet	Подвоєння у словах іншомовного походження (значення слів). Винятки. Командна гра за картками. Вчитель / вчителька запускає гру, користуючись вкладкою live за покликанням. Учні отримують доступ на сайті quizlet.com/live , увівши код, який повідомить учитель / учителька.
Платформа iLearn	
Платформа «ЗНО-ОНЛАЙН»	

5. Зіграйте в навчальну гру (на вибір) із теми «Фонетика. Орфоєпія».

Щоб зробити завдання динамічнішими, пропонуємо такі види завдань.

1. Гра «Знайди попутників»

Згрупуйте учнів у команди (дві-три, залежно від кількості варіантів написання орфограми). Капітанам команд видайте по картці. Наприклад, на тему «спрощення» буде дві картки: одна з написом «спрощення», інша — з тим самим написом, але закресленим.

спрощення

спрощення

Іншим учасникам видайте слова, у яких відбуваються або не відбуваються спрощення. Наприклад:

кіс...лявий

тиж... невий

якіс...ний

облас...ний

контрас...ний

гіган...ський

Завдання: Капітани команд збирають за собою «у поїзд» учасників відповідно до правила. Якщо капітан отримав картку «спрощення», значить він шукає тих, у кого в руках є картка зі словами, у яких відбувається спрощення.

Той, хто отримав картку із закресленим словом «спрощення», відповідно шукає гравців, у руках яких слова, де спрощення не відбуваються.

Гру можна змінити, попросивши капітанів команд залишатися на місці, а учасникам знайти «своїх» капітанів відповідно до правила правопису.

Після гри можна слова згрупувати у дві колонки на аркуші паперу чи ватмані й наклеїти готовий постер на стіну.

Таку гру можна адаптувати до основних правил правопису, які буде перевірено на оцінюванні.

Основні правила правопису:

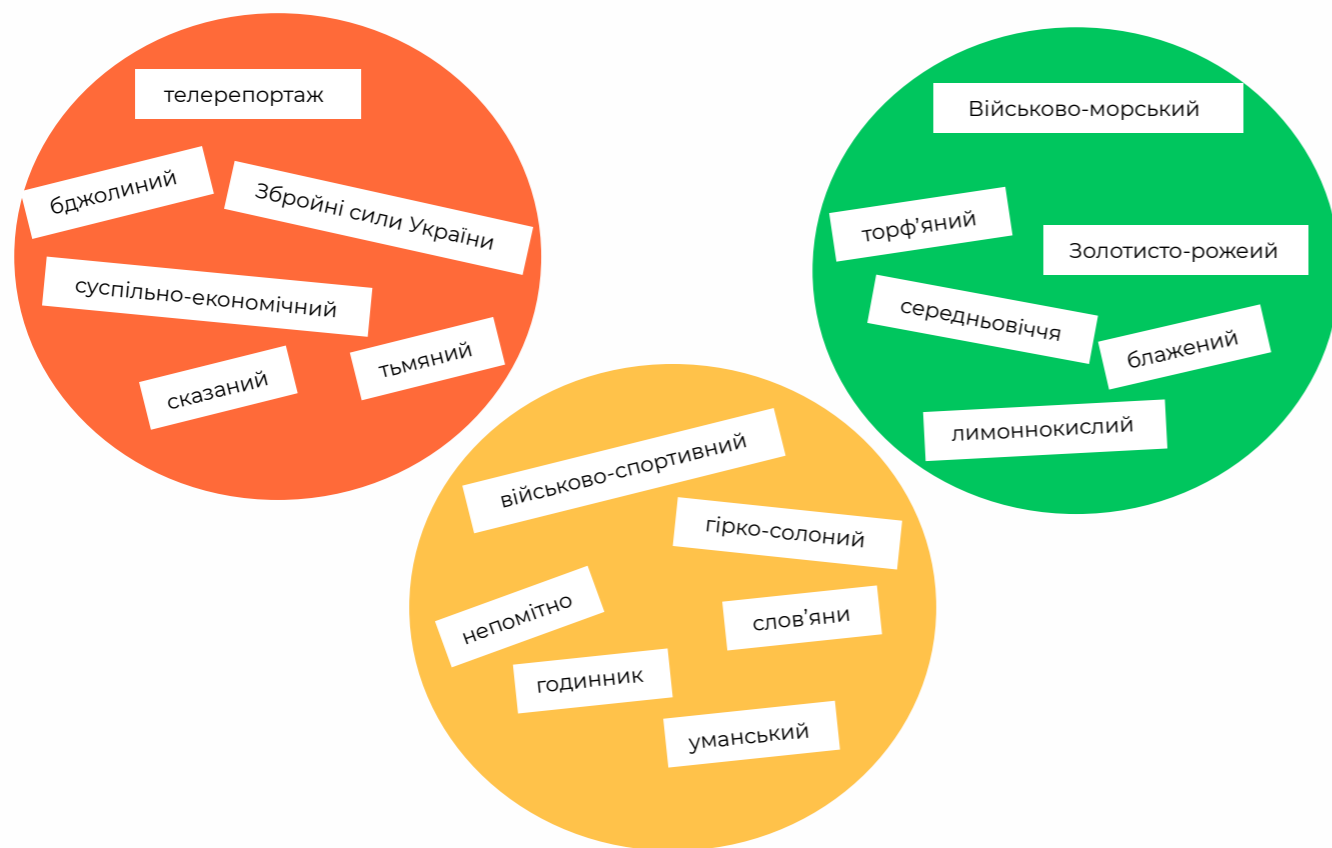
1. Правопис літер, що позначають ненаголошені **о, е, и**.
2. Правопис префіксів.
3. Правопис апострофа в українських словах.
4. Правопис знака м'якшення в українських словах.

5. Сполучення **ьо, йо**.
6. Спрощення в групах приголосних.
7. Подвоєння літер.
8. Написання слів іншомовного походження.
9. Велика літера та лапки у власних назвах.
10. Зміни приголосних при творенні слів.
11. Складні слова.
12. Правопис **не** з різними частинами мови.
13. Основні випадки чергування **у — в, і — й**.

Гру можна завантажити й роздрукувати із папки тематичного дня.

2. Гра «Хто швидше, або Знайди пару»

Учнів групують по 3–4 учасники. Кожному / кожній видають по 3–4 картки, на яких зафіксовані слова, що відповідають різним правилам правопису. Слова написано правильно. Зразок карток додаємо.

На стіл кладуть початкову картку, учасникам треба знайти на сигнальній картці та свій слово, що відповідає одному правилу. Наприклад, на сигнальній картці є слово «вілла», а в учасника / учасниці є картка зі словом «булла».

Тоді він / вона аргументує, що ці слова належать до іншомовних та пишуться з подвоєнням, бо належать до винятків. Для створення таких карток із тематичної папки дня можна завантажити макети.

11:45 – 12:00 — Перерва.

12:00 – 13:00 — Робота з навчальним текстом дня.

Інструкція.

Роздайте учням навчальні тексти, які відповідають темі дня (доступні для завантаження у тематичній папці дня). Прочитайте їх та виконайте типові завдання.

Зразок текстів

Уважно прочитайте наведені нижче тексти (цифри зліва позначають номери абзаців) і виконайте завдання 58–66 до них.

Текст А

Відходи

1. Використання сміття як вторинної сировини в розвинених країнах уже давно стало нормою. Там практично всі відходи є цінним ресурсом, а кількість непотребу на звалищах і переробних заводах мінімальна. Наприклад, багато європейських організацій веде документацію на аркушах, виготовлених з макулатури. Якість їх децю гірша та й вартість поки що вища, ніж звичайних, однак так можна зберегти чимало деревини. Якщо ж з'явиться тенденція до зростання попиту на цю продукцію, то такий папір стане дешевшим.
2. Як свідчить практика європейських країн, єдиний раціональний шлях подолання проблем, пов'язаних з накопиченням відходів, — розподіл і подальше використання їх. Обов'язковою умовою ефективної переробки сміття є його сортування, що підвищує продуктивність застосування вторинної сировини: за роздільного збирання непотребу із загальної кількості його можна вилучити до 70–80 % корисних ресурсів, а без нього — лише близько 15 %.
3. Найбільш ефективним є сортування сміття за місцем утворення його, тобто для побутових відходів це розподіл їх власне населенням.

На жаль, поки що більшість громадян в Україні до цього не готова, адже вдома потрібно мати кілька ємностей для різних категорій потенційної вторинної сировини, а обивателям простіше все викидати в одне відро чи бак, аніж скласти окремо скляні пляшки чи макулатуру.

4. Та й влада не поспішає вирішувати цю проблему. Чиновники пояснюють свою незацікавленість низькою екологічною свідомістю людей і небажанням останніх сортувати сміття: мовляв, розподіл відходів не дасть результатів, оскільки більшість жителів усе одно не робитиме цього. Прикриваючись такою відмовкою, можновладці не вживають заходів щодо усвідомлення громадянами складної ситуації з довкіллям. Хоча загальнонаціональна інформаційна кампанія, а також різноманітні способи заохочення населення й організацій, що сортують непотріб, без сумніву, мали б позитивні наслідки.
5. Цілком зрозуміло, що для того, хто бере на себе ініціативу запровадження роздільного збирання відходів, крім екологічного складника, важливою, а часто й першочерговою є економічна вигода. Головною ж перешкодою є досить низькі закупівельні ціни на вторинну сировину. Тому й на цьому етапі необхідна допомога держави.

За матеріалами інтернет-джерел

Текст Б

6. Справді успішними щодо переробки відходів можна вважати шведів. Усе почалося ще в 1970-ті роки. Тоді країна із суворим кліматом цілком залежала від імпорту природного газу, тому було вирішено змінити енергетичну ситуацію. Учені й політики з'ясували, що кожен мешканець «виробляє» близько півтора кілограма сміття за день, а чотири тонни побутового непотребу з надлишком компенсують використання однієї тонни нафти. Нескладні розрахунки підказали єдине правильне рішення — і держава серйозно взялася за переробку відходів.
7. Нині у Швеції пріоритетом є не знищення сміття, а повторне використання його. Місцеві домогосподарства окремо збирають газети, пластик, метал, скло, електричні прилади, лампочки, батарейки. Також у спеціальні мішки складають залишки їжі. Важливо, що в цій країні населення сумлінно сортує відходи. Уряд лише проводить інформаційні кампанії, спрямовані на популяризацію ідеї роздільного збирання непотребу.

8. Далі відсортоване сміття переробляють по-різному: газети перетворюють на паперову масу, пляшки використовують повторно або переплавляють на нові елементи, пластикові контейнери стають пластичною сировиною, залишки їжі компостують, щоб отримати з них добриво чи біогаз. Саме ним потім заправляють громадський транспорт. Крім того, відходи — відносно дешеве паливо, а місцеві науковці винайшли ефективну й прибуткову технологію перетворення побутового сміття на електроенергію. Ця держава навіть імпортує понад 700 тисяч тонн непотребу з інших країн. Утилізація твердих залишків забезпечує 20 % тепла в тутешніх будинках. Сьогодні так опалюють майже 900 тисяч домогосподарств.
9. У Швеції функціонують 30 електростанцій, що спалюють 5,5 млн тонн відходів за рік. Попіл становить 15 % від початкової маси, його сортують і відправляють на переробку. Залишки просівають, щоб вилучити гравій, який використовують у дорожньому будівництві. Наприкінці лише 1 % непотребу поповнює звалища. Дим від сміттєспалювальних заводів містить 99,9 % нетоксичного двоокису вуглецю й води, однак і його в цій країні очищують. Шлак, отриманий під час цього процесу, використовують для заповнення покинутих шахт.
10. Одного разу шведи захотіли зробити свою країну енергетично незалежною, а в результаті досягли не лише цього, а й екологічної безпеки, підвищили рівень чистоти довкілля.

За М. Мордовцевим

58. Спільними ключовими поняттями для обох текстів є

- А відходи, сортування сміття, повторне використання
- Б сміттєзвалище, спалювання, екологічна свідомість
- В сміттєпереробний завод, енергія, електростанція
- Г населення, енергетична незалежність, технологія

59. Інформацію з тексту Б автор тексту А міг би використати для обґрунтування всіх позицій, ОКРІМ

- А Розподіл сміття є обов'язковою умовою його подальшої переробки.
- Б Питання переробки відходів має стати частиною внутрішньої політики держави.
- В Подолати проблему накопичення сміття можна лише шляхом його безпечного захоронення.
- Г У роздільному збиранні відходів важливою, а часто й головною є економічна вигода.

- 60.** Найбільш важливою темою, яку розвивають автори обох текстів, є
- A** Цілеспрямована політика влади та свідома участь населення в сортуванні сміття.
 - Б** Необхідність визначення видів побутового сміття та інформування про це населення.
 - В** Сортування відходів населенням залежить лише від ініціативи влади.
 - Г** Допомога держави в регулюванні цінової політики на вторинну сировину.

- 61.** Автори обох текстів, імовірно, НЕ ПОГОДИЛИСЯ б із твердженням
- A** Доречно підвищувати екологічну свідомість населення.
 - Б** Необхідно проводити загальнонаціональні інформаційні кампанії.
 - В** Варто стимулювати сортування та переробку вторинної сировини.
 - Г** Потрібно поважати небажання людей сортувати побутові відходи.

62. Яку максимальну кількість ємностей мав би використовувати українець у себе вдома, зважаючи на практику шведів, описану в тексті **Б**?

- A** чотири
- Б** шість
- В** вісім
- Г** десять

63. Обидва тексти

- A** закликають сортувати сміття
- Б** дають поради щодо сортування сміття
- В** мотивують сортувати сміття
- Г** засуджують сортування сміття

Частина 3

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з короткою письмовою відповіддю

64. Розгляньте інфографіку.

Джерело: 24tv.ua/

У якому з текстів ця інфографіка була б доречною і хто та з якою метою міг би її використати?

(2–3 речення)

65. У тексті Б йдеться про досвід Швеції в переробці відходів. Чи підтримуєте Ви заходи, які запроваджує ця країна? Які з них могли б бути доречними в Україні? Чому?

(3–4 речення)

66. Розгляньте таблицю, у якій схарактеризовано тексти **А**, **Б** за низкою їхніх змістових і формальних ознак.

№ з/п	Ознака тексту	Текст А	Текст Б
1.	Рекламна спрямованість.	+	-
2.	Наявність виразного експресивного забарвлення.	-	-
3.	Орієнтованість на усне мовлення.	-	+
4.	Наведення конкретних фактів.	+	+
5.	Наявність елементів роздуму.	-	+

Які з-поміж ознак, на Вашу думку, визначено НЕПРАВИЛЬНО стосовно того чи того тексту? Укажіть щонайменше дві ознаки у форматі: «Неправильно визначено ознаку X щодо тексту Y...», обґрунтувавши свою позицію щодо кожної з них.

(4–5 речення)

13:00 – 14:00 — Перерва.

14:00 – 15:00 — Власне висловлення.

Текст для роботи доступний для завантаження у папці таборового дня.

Частина 4

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з розгорнутою письмовою відповіддю

Завдання передбачає надання розгорнутої письмової відповіді. Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся визначених умов.

Увага! Роботу, що не відповідає темі, буде оцінено в 0 балів.

Роботу обсягом до 100 слів буде оцінено в 0 балів

Розгляньте малюнок та прочитайте текст.

Перша в Україні інтерактивна карта Recycle Map показує пункти сортування та вторинної переробки сміття.

Recycle Map — соціальний проєкт, створений для сприяння і популяризації сортування та вторинного перероблення відходів. Головна мета проєкту — забезпечити зручний та відкритий доступ до інформації про розташування пунктів збору матеріалів, які підлягають переробці.

Джерело: slovoidilo.ua.

Зважаючи на цю інформацію, надайте розгорнуту письмову відповідь на проблемне питання.

Чи може Україна запровадити ефективну систему сортування та утилізації сміття?

Відповідаючи на питання, дотримуйтеся таких вимог:

- чітко сформулюйте тезу;
- наведіть два переконливі аргументи, що найкраще підтверджують Вашу позицію;
- посилюйте один зі своїх аргументів показовим прикладом з історії чи сучасного суспільного життя або особистого досвіду (окресліть контекст, у загальних рисах схарактеризуйте події, надайте факти, укажіть імена історичних постатей чи сучасників / сучасниць тощо, витлумачивши, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою), а інший — прикладом з мистецтва (художньої літератури чи інших видів мистецтва) (зазначте автора й назву твору, укажіть на проблему, порушену митцем, чи на художній образ, через який проблему розкрито, наведіть за потреби цитату тощо; не переказуйте твору, не давайте повної характеристики образів, проте поясніть, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою);
- сформулюйте висновки, у виразивши обстоювану Вами впродовж усього викладу позицію.

15:00 – 16:00 — Українська література. Повторення.

Інструкція.

1. Скористайтеся теоретичним курсом для повторення основних понять із теми.

«Лайфхаки з української літератури». Онлайн-курс EdEra та ГС «Освіторії». Онлайн-лекції з поясненням, відеорозбором типових завдань та онлайн-тестуванням із демонстрацією результату за покликанням.

2. Активуйте навчальну гру Quizizz та повторіть такі теми:

«І. П. Котляревський «Персонажі “Енеїди”» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

«П. Куліш “Персонажі історичного роману „Чорна рада“» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у тематичній папці таборового дня.

Леся Українка «Персонажі драми-феєрії «Лісова пісня»» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

«Твір — автор — жанр» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

16:00 – 17:00 — Квест на повторення вивченого.

Запропонуйте учням пройти квест, щоб повторити вивчене. Зразок квесту є в розділі «День 4». Цей вид діяльності вчитель / учителька може скоригувати.

Рекомендуємо виправити орфографічні помилки в різних рекламних текстах та вивісках, що доступні для завантаження у папці дня.

Також можна повторити вивчене з розділу «Орфографія» за допомогою гейміфікованої платформи Quizizz, виконавши завдання за покликанням індивідуально або у групах.

День 3. Тема дня «Технології. Стартап»

9:00 – 9:30 — Ігри та руханки.

Інструкція.

1. Оберіть пісню або гру та перегляньте інструкції з їх підготовки у папці «Ігри, пісні, квести» (підготуйте музику, вивчіть рухи, подумайте про спосіб виконання).
2. Проведіть руханку.

Цей тематичний день радимо розпочати із пісні Аліни Паш (Alina Pash) «Бітанга». «Бітенга» — на закарпатському діалекті «нечесний хлопець». Пісня містить численні діалектизми. Текст доступний у матеріалах третього тематичного дня в розділі «Лексика», а кліп на пісню за покликанням.

9:30 – 10:00 — Робота з тематичним відео.

Інструкція.

1. Перегляньте тематичне відео про успішні українські стартапи. Наприклад, відео від ГО «Фонд технічних ідей» про один із найуспішніших українських стартапів у світі — Grammarly.

2. Ознайомтеся із сайтом Українського фонду підтримки стартапів, де можна дізнатися про умови отримання фінансової підтримки свого проєкту.

3. Погрупуйте учнів у команди по 3–4 людини.
4. Запишіть на дошці запитання й дайте учням 3–4 хвилини на обмірковування.
5. Попросіть учнів зафіксувати результати обговорення (намалювати, написати, представити за допомогою графічних знаків) на фліпчарті або аркуші формату А3.
6. Обговоріть результати кожної з команд.

Запитання для обговорення

1. Що таке стартап?
 2. Які приклади успішних стартапів ви знаєте?
 3. Чи знаєте про стартапи, які були реалізовані у вашій громаді?
7. Оголосіть учням домашнє завдання.

Запропонуйте учням створити короткі відео на 30–40 секунд, у яких обіграйте наголоси, які варто знати на ЗНО. Перелік наголосів та їх групування (за алфавітом або тематикою) можна знайти у додатку на диску. Або запропонуйте обіграти життєву ситуацію, використовуючи правильні або неправильні вислови. Перегляньте зразки за покликанням:

- 1) Тіток-відео 1. Автор: Андрій Шимановський.

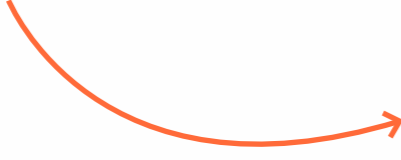

10:00 – 11:00 — Робота з тематичним блоком «Лексика. Фразеологія».

2) Тікток-відео 2. Автор: Андрій Шимановський.

3) Тікток-відео 3. Автор: Андрій Шимановський.

Інструкція.

- Обговоріть ментальну карту з основними теоретичними поняттями теми. Наклейте, якщо треба, на карту QR-коди, за якими учні можуть самостійно опрацювати матеріал. Ці коди можна наклеїти у приміщенні класу або школи й організувати рух учнів групами за станціями. Наприклад, спочатку учні переглядають відео, а після цього виконують практичні завдання. Приклади QR-кодів доступні для завантаження на диску.
- Або використайте цей час, щоб самостійно пояснити основні теоретичні поняття із теми.

Антонімами є слова в рядку

- A** постійний – сталий
- Б** приємний – милий
- В** різниця – тотожність
- Г** провісник – предтеча

НЕ є синонімами слова в рядку

- A** карта, масштаб
- Б** занепад, регрес
- В** поступ, прогрес
- Г** тираж, наклад

Омоніми є в реченні

- A** Той розум не шляхетний, а шляхетський
- Б** Князь Костянтин, батько князя Василя, мав талант і талан.
- В** У леклі наших доль не знаєш сам: ти бранець чи обранець.
- Г** Бо хтозна, чи він знайде там свободу, чи ще одну збудує слободу.
- Д** Бридкого бруду із холодних душ не змиє навіть і холодний душ.

Прочитайте вислів-рекомендацію

Для успішної підготовки проекту вкрай важливо працювати з однодумцями, бо згуртована команда спроможна подолати будь-які перешкоди.

НЕ ВІДПОВІДАЄ наведеному вислову за своїм змістом речення

- A** Запам'ятайте: працюючи з однодумцями над підготовкою проекту, ви переконаєтеся, що згуртована команда спроможна подолати всі перешкоди.
- Б** Зауважте, що для успішної підготовки проекту треба згуртувати команду однодумців – і вона зможе подолати будь-які перешкоди.
- В** Майте на увазі: над проектом потрібно працювати з однодумцями, оскільки згуртована команда долає будь-які перешкоди.
- Г** Візьміть до уваги: працюючи зі згуртованою командою над підготовкою проекту, ви пересвідчитесь в її здатності долати будь-які перешкоди.
- Д** Зважте, чи доцільно згуртовувати однодумців для роботи над проектом з метою подолання будь-яких можливих перешкод.

ФОНЕТИКА. ОРФОГРАФІЯ

Лексичної помилки НЕМАЄ в реченні

- A** Салон італійської мебелі «Кватроченто» запрошує: новий сезон відкрито!
- Б** Ломбард «Свіжа копійка» видає позики під залог ваших автомобілів.
- В** Магазин «Усе для дому»: наші дрібнички допоможуть зробити уют у вашій оселі!
- Г** Агенція «Без проблем!» – це професійне обслуговування всіх ваших міроприємств.
- Д** Фірма «Бутоньерка» – живі квіти цілодобово для будь-якої події у вашому житті.

Увідповідніть фразеологізм із його синонімом

Фразеологізм	Синонім
1 ні пари з вуст	A заходити збоку
2 теревені правити	Б за версту почути
3 грати очима	В плескати язиком
4 починати здалека	Г рота не розкрити
	Д пускати бісики

Увідповідніть фразеологізм із його антонімом

Фразеологізм	Антонім
1 підносити до небес	A спасти з лица
2 нагуляти жиру	Б ударити по руках
3 дати відкоша	В заварити кашу
4 слова не видавиш	Г язик без кісток
	Д давати прочухана

Увідповідніть фразеологізм із його значенням

Фразеологізм	Антонім
1 як церковна миша	A зайвий
2 як мильна бульбашка	Б яскравий
3 як п'яте колесо	В несміливий
4 як засватана дівка	Г тимчасовий
	Д бідний

Інструкція.

- 1. Виконайте разом тестування онлайн (15 завдань з теми «Лексика. Фразеологія») упродовж 20 хвилин і отримайте одразу результат.

- 2. Розгляньте зображення тіла людини й пригадайте фразеологізми та застарілі слова (картка доступна для завантаження у матеріалах до розділу).

Лексикологія і фразеологія в «людині»

Напишіть історію, де були б використані такі слова: рамена, вуста, перст, вия, шуїця, ланіти, хугровий, музикальний, вітровий, замок.

3. Виконайте завдання онлайн та офлайн за покликаннями в таблиці.

Онлайн:

Сервіси	Назви робіт	Покликання
Classtime Увага! Покликання дасть змогу використати готове тестування, яке можна додатково відредагувати.	Лексика. Синоніми. Антоніми. Омоніми. Пароніми.	
	Лексика. Лексична помилка.	
	Застарілі слова. Архаїзми та історизми.	

Quizlet Потрібні мобільні телефони із доступом до інтернету. Вчитель / вчителька запускає гру, користуючись вкладкою live за покликанням. Учні отримують доступ на сайті quizlet.com/live , ввівши код, який повідомляє учитель / вчителька.	Неологізми. Значення слів.	
	Українські слова — іншомовні відповідники	
	Діалектизми	
	Українські — запозичені слова (відповідники)	
	Фразеологізми грецького походження	

	Фразеологізми із числівниками	
	Словник значень слів із новели В. Стефаника «Камінний хрест»	
	Фразеологізми із поеми «Енеїда» М. Котляревського	
	Фразеологізми	
	Фразеологізми-синоніми	

	Фразеологізми-антоніми	
--	------------------------	---

Офлайн: у тематичній папці «Лексика та фразеологія» третього тематичного дня доступні для завантаження картки, за якими можна організувати групову роботу. Виберіть потрібну вам групу карток (фразеологія, діалектизми, українські слова та іншомовні відповідники тощо), завантажте та роздрукуйте файл, розріжте картки й організуйте роботу в групах.

4. Зіграйте в навчальну гру (на вибір) із теми «Лексика. Фразеологія».

1. Гра «Мікс фразеологізмів»

Потрібно обрати 20 фразеологізмів і залишити лише їх початок. Окремо підготувати завершення цих фразеологізмів, наприклад:

нитка	Аріадна	пустити	мокре рядно
п'ята	Ахіллес	пасти	задніх
камінь	Авгій	нести	червоного півня
стайні	Сізіф	накрити	хрест

Так можна працювати в групі, відтворити фразеологізми, замалювавши їх значення.

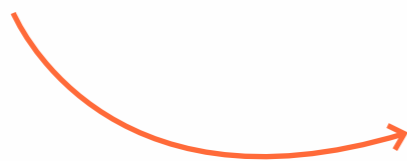
Приклади мнемонічних карток, які створили учасники тренінгу «БомбеЗНО» можна переглянути за покликанням.

2. Рухлива гра «Корона»

Учасникам видаються «корони», на яких написано синоніми. Корону одягають на голову. Потрібно швидко (на час) погруппуватися у синонімічні ряди (колони). Потім після групування з учасниками можна пограти в гру «Бобслей» (зміст гри подано у розділі «Ігри, пісні, квести»). В основу групування можна покласти інші принципи (за антонімами чи паронімами, значеннями фразеологізмів тощо).

5. Також рекомендуємо пограти в гру Alias, що адаптована до ЗНО. У цій грі учасник / учасниця отримує картку з 10 словами. За 1 хвилину учасник повинен пояснити команді значення слова так, щоб команда назвала це слово. Завдання можна ускладнити, якщо попросити пояснити значення слова так, щоб команда назвала антонім чи синонім до нього, чи фразеологізм.
6. Радимо, щоб змотивувати учнів, запропонувати їм пройти тест «Що означають закарпатські слова в піснях Аліни Паш?» за покликанням.

11:45 – 12:00 — Перерва.

12:00 – 13:00 — Робота з навчальним текстом дня.

Інструкція.

Роздайте учням навчальні тексти, які відповідають темі дня (доступні для завантаження в додатках до уроку). Прочитайте їх та виконайте типові завдання.

Зразок текстів.

Уважно прочитайте наведені нижче тексти і виконайте завдання 58–66 до них.

Текст А

Відходи

Бути стартапом в Україні

Андрій Карп'юк — засновник компанії BIOsens та її виконавчий директор. Ще навчаючись в НУБіП (Національний університет біоресурсів і природокористування України. — ред.), він зацікавився темою біосенсорів. Інтерес переріс у стартап, який за кілька років об'єднав навколо себе цілу команду. А самого Андрія видавництво Financial Times включило у топ-100 східноєвропейських технологічних інноваторів.

Ідея приладу BIOsens у Андрія виникла як продовження кандидатської дисертації у 2016 році. Темою дисертації була розробка біосенсорів для експрес-діагностики показників безпечності продуктів харчування. З цією ідеєю Андрій подаватися на різні гранти і хакатони.

— У 2016 році я випадково побачив рекламу у фейсбуці про агрохакатон, заповнив заявку, ми взяли участь. Я тоді не дуже розумів, що таке бізнес, стартап, маркетинг, як з цим працювати. Не було команди, була тільки ідея.

Сьогодні команда BIOsens будує компанію-лідера в експрес-діагностиці показників безпечності продуктів харчування.

В команді проєкту шестеро людей. Партнер Андрія Олександр Гудзь відповідає за IT-частину, зокрема мобільний додаток та вебсервіс. Із ним Андрій познайомився під час хакатону.

Засновник BIOsens вважає, що реалізувати проєкт і довести його практично до фінальної стадії допомогли правильне оточення та фінансування.

Андрій Карп'юк вирішив розвивати свій бізнес саме в Україні. Його міркування позбавлені ілюзій: прямо каже, що бізнес-середовище держави має багато викликів для майбутніх підприємців. І водночас пропонує не менше можливостей і стрімко розвивається.

Джерело: ukrainer.net/biosens/

Текст Б

Про що?

Український фонд стартапів (УФС) — це загальнодержавна інвестиційна програма, яка надає фінансування українським підприємцям. Це державний фонд, започаткований за ініціативою Кабінету Міністрів України. Місія — підтримувати інноваційні проєкти та допомагати українським підприємцям створювати успішні глобальні компанії.

Для кого?

Для компаній, які є

- українськими
- комерційно орієнтовними
- на ранній стадії розвитку (pre-seed and seed)
- технологічними, з перспективними та інноваційними ідеями,
- мають потенціал глобального комерційного успіху

Для чого?

Для підтримки інновацій, розвитку економіки, створення робочих місць, заохочування підприємництва.

Що потрібно?

Вимоги до подачі заявки:

- Анотація українською мовою (до 500 знаків);
- Анотація англійською мовою (до 500 знаків);
- Бізнесплан з описом наступних обов'язкових розділів: команда, ринок, продукт, технологія, стратегія;

- Кошторис (в т.ч. із зазначенням календарного плану);
- Фінансові прогностичні показники;
- Резюме (із зазначенням відомостей щодо освіти, кваліфікації та професійного досвіду) залученого персоналу та/або технічне завдання (якщо персонал ще не найнятий) для ключових позицій стартапу.
- Процес відбору стартапів для надання грантів відбувається на конкурсній основі: компанії оцінюються та обираються радою незалежних інвестиційних експертів.

Що ти можеш отримати?

Розмір гранту може становити від \$25 000 до \$75 000; Крім цього, допомога експертів та наставників.

До коли?

Заявки приймаються на постійній основі

Де знайти детальну інформацію?

USF.com.ua

<https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayinskij-fond-startapiv-pochinaye-prijom-zayavok>

Джерело: sme.gov.ua/support_programs/ukrayinskyj-fond-startapiv/

58. Визначте спільне твердження для двох текстів

- А** Стартап в Україні — це перспективна модель розвитку економіки.
- Б** Український фонд стартапів (УФС) підтримує лише проєкти з іноземними інвестиціями.
- В** Реалізувати власний стартап можна лиш на хакатонах.
- Г** Стартап потрібен день створення робочих місць.

59. Оберіть хибне твердження для тексту А

- А** Андрій Карп'юк бачить перспективи у розвитку підприємництва в Україні.
- Б** Дисертаційне дослідження потрібне лише для того, щоб отримати науковий ступінь.
- В** Власні ідеї стартапів можна реалізовувати на різноманітних хакатонах.
- Г** Український стартап може бути технологічно інноваційним у східноєвропейському просторі.

60. Визначте ключові слова для обох текстів

- А українська компанія, стартап, біосенсори
- Б компанія, українські підприємці, стартап
- В бізнес-план, кошторис, стартап
- Г українська компанія, резюме, стартап

61. Укажіть причину, через яку стартап компанії BIOsens зараз не зміг би податися на фінансування до Українського фонду стартапів

- А Цей стартап не є українським.
- Б Цей стартап не є комерційно орієнтованим.
- В Цей стартап перебуває на фінальній стадії розвитку.
- Г Цей стартап не має перспектив до глобального комерційного успіху.

62. Неправильним щодо тексту Б є твердження

- А Розмір гранту на стартап від Українського фонду стартапів (УФС) може становити від \$25 000 до \$75 000.
- Б Заявки на грант від Українського фонду стартапів (УФС) можна подати лише до кінця календарного року (31 грудня).
- В Стартапи для надання грантів відбирає рада незалежних інвестиційних експертів.
- Г Крім фінансування, команда-переможниця отримує також допомогу експертів та наставників.

Частина 3

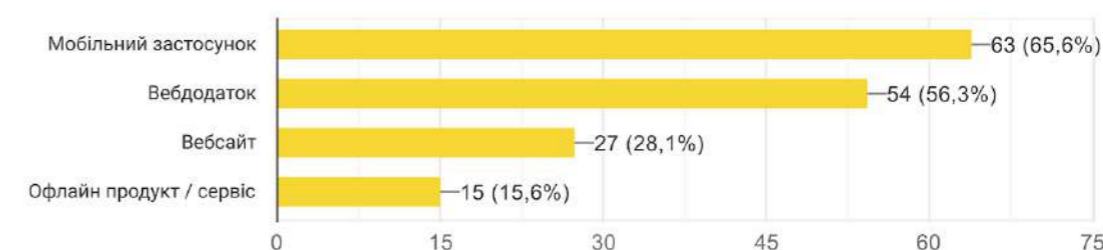
УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з короткою письмовою відповіддю

64. Розгляньте інфографіку.

Який тип цифрового продукту ви створюєте?

32 відповіді

У якому з текстів ця інфографіка була б доречною і хто та з якою метою міг би її використати?

(2-3 речення)

65. У тексті А йдеться про досвід створення і реалізації українського стартапу. Чи підтримуєте Ви такий спосіб початку власної справи? Чи допомогло б це розвивати українську економіку?

(2-3 речення)

66. Розгляньте таблицю, у якій схарактеризовано тексти А, Б за низкою їхніх змістових і формальних ознак.

№ з/п	Ознака тексту	Текст А	Текст Б
1.	Рекламна спрямованість.	+	-
2.	Наявність виразного експресивного забарвлення.	-	-
3.	Орієнтованість на усне мовлення.	-	+
4.	Наведення конкретних фактів.	+	+
5.	Наявність елементів роздуму.	-	+

Які з-поміж ознак, на Вашу думку, визначено НЕПРАВИЛЬНО стосовно того чи того тексту? Укажіть щонайменше дві ознаки у форматі: «Неправильно визначено ознаку Х щодо тексту Y...», обґрунтувавши свою позицію щодо кожної з них.

(4–5 речення)

Завдання із фігурами

Завдання 48–52 стосуються речень, що первісно, за іншого їх порядку, становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них.

- BIOsens — це мій маленький внесок у розвиток країни мрії.
- △ І мені здається, що якраз стартап-проекти, інноваційні проекти, які будуть розвиватися, платити податки, створювати робочі місця, безперечно є запорукою успіху розвитку української економіки.
- ◇ Без сумніву, щоб жити в успішній країні, має бути розвинута економіка.
- ▽ Україна — це місце, де я народився, де живу і хочу далі жити.

48. Зміст первісного тексту буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

- А ○ △ ◇ ▽
 Б ▽ ◇ △ ○
 В ○ △ ▽ ◇
 Г ◇ ▽ ○ △

49. Укажіть речення, що містить складений дієслівний присудок

- А ○
 Б ◇
 В ▽
 Г ◇

50. Укажіть речення, що містить вставне слово

- А ○
 Б ◇
 В ▽
 Г ◇

51. Укажіть складне речення з однорідною супідрядністю

- А ○
 Б ◇
 В ▽
 Г ◇

52. Визначте речення, яке містить пунктуаційну помилку

- А ○
 Б ◇
 В ▽
 Г ◇

13:00 – 14:00 — Перерва.

14:00 – 15:00 — Власне висловлення.

Частина 4

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з розгорнутою письмовою відповіддю

Завдання передбачає надання розгорнутої письмової відповіді.

Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся визначених умов.

Увага! Роботу, що не відповідає темі, буде оцінено в 0 балів.

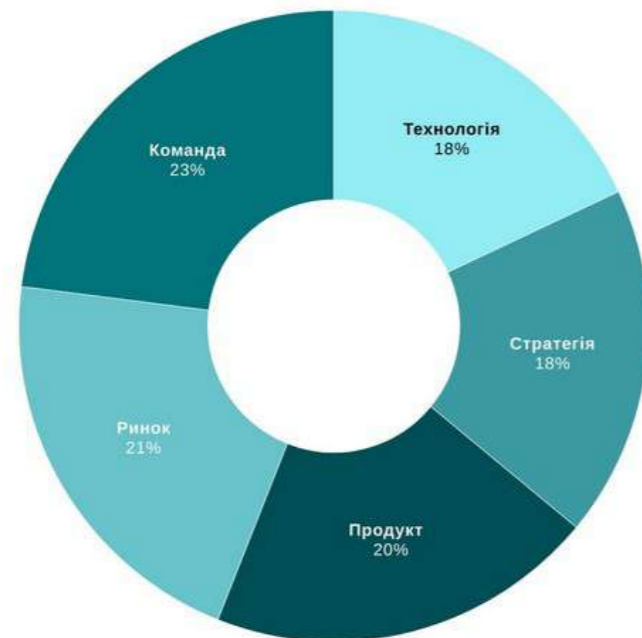
Роботу обсягом до 100 слів буде оцінено в 0 балів

Прочитайте текст та розгляньте малюнки.

Батьківщиною стартапів вважається американська Кремнієва долина, де базуються Google, eBay, Uber та інші міжнародні гіганти. Для таких інноваційних бізнесів влада створює відповідні умови. Держава підтримує стартапи в Україні завдяки створеному Українському фонду стартапів.

5 складових стартапу, які оцінюють експерти

Вага категорії у %

Команда, вага 23 %: досвід ведення бізнесу, управління стартапами, участі в інкубаторах.

Ринок, 21 %: аналіз конкурентів, потенціал зростання ринку продукту, як продукт вирішує потребу.

Продукт, 20 %: бізнес-модель, план виробництва продукту в Україні.

Технологія, 18 %: експертна оцінка якості технології, потенціал для оновлення.

Стратегія, 18 %: стратегія ухвалення рішень, вихід на ринок, докази реальних потреб у продукті.

Джерело: epravda.com.ua/publications/2020/02/5/656549/.

Зважаючи на цю інформацію, надайте розгорнуту письмову відповідь на проблемне питання.

Як можна створити успішний інноваційний продукт?

Відповідаючи на питання, дотримуйтеся таких вимог:

- чітко сформулюйте тезу;
- наведіть два переконливі аргументи, що найкраще підтверджують Вашу позицію;
- посилюйте один зі своїх аргументів показовим прикладом з історії чи сучасного суспільного життя або особистого досвіду (окресліть контекст, у загальних рисах схарактеризуйте події, надайте факти, укажіть імена історичних постатей чи сучасників / сучасниць тощо, витлумачивши, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою), а інший — прикладом з мистецтва (художньої літератури чи інших видів мистецтва) (зазначте автора й назву твору, укажіть на проблему, порушену митцем, чи на художній образ, через який проблему розкрито, наведіть за потреби цитату тощо; не переказуйте твору, не давайте повної характеристики образів, проте поясніть, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою);
- сформулюйте висновки, увиразнивши обстоювану Вами впродовж усього викладу позицію.

15:00 – 16:00 — Українська література. Повторення.

Інструкція.

1. Скористайтеся теоретичним курсом для повторення основних понять із теми.

«Лайфхаки із української літератури». Онлайн-курс EdEra та ГС «Освіторії». Онлайн-лекції з поясненням, відеорозбором типових завдань та онлайн-тестуванням із демонстрацією результату за покликанням.

2. Активуйте навчальну гру Quizizz та повторіть теми «Поезія XX століття» й «Перифрази про письменників»:

«Поезія XX століття. Частина 1. Ключові слова — автор та назва твору» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

«Поезія XX століття. Частина 2. Уривок — назва твору» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

«Поезія XX століття. Частина 3. Назва твору — малюнок» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

«Поезія XX століття. Частина 4. Автор — уривок поезії» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

«Перифрази про письменників» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

16:00 – 17:00 — Квест на повторення вивченого.

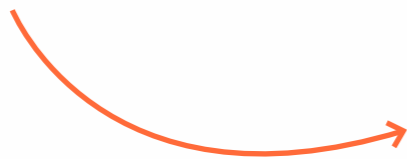
Запропонуйте учням пройти квест, щоб повторити вивчене. Зразок квесту є в розділі «День 4». Цей вид діяльності вчитель / учителька може коригувати.

Рекомендуємо виконати фінальне тестування на ресурсах нижче:

1. Лексика. Фразеологія. Онлайн-завдання на час (20 хвилин).

2. Лексика. Фразеологія. Завдання на платформі ЗНО-онлайн.

Або зняти тематичні відео, де обіграти життєві ситуації, виправляючи лексичні помилки.

День 4. Тема дня «Маніпуляція. Інформаційні бульбашки»

9:00 – 9:30 — Ігри та руханки.

Інструкція.

1. Оберіть пісню або гру та перегляньте інструкції для їх підготовки у папці «Ігри, пісні, квести» (підготуйте музику, вивчіть рухи, подумайте про спосіб виконання).
2. Проведіть руханку.

9:30 – 10:00 — Робота з тематичним відео.

Інструкція.

1. Перегляньте тематичне відео онлайн-курсу «Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності» про дезінформацію, фейки та інформаційні бульбашки за покликанням.

За потребою додатково перегляньте такі тематичні відео:

Як захиститися від фейків та дезінформації? | Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності

Заголовки й фотофейки | Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності.

2. Погрупуйте учнів у команди по 3–4 людини.
3. Запишіть на дошці запитання і дайте учням 3–4 хвилини на обмірковування.
4. Попросіть учнів зафіксувати результати обговорення (намалювати, написати, представити за допомогою графічних знаків) на фліпчарті або аркуші формату А3.
5. Обговоріть результати кожної з команд.

Запитання для обговорення

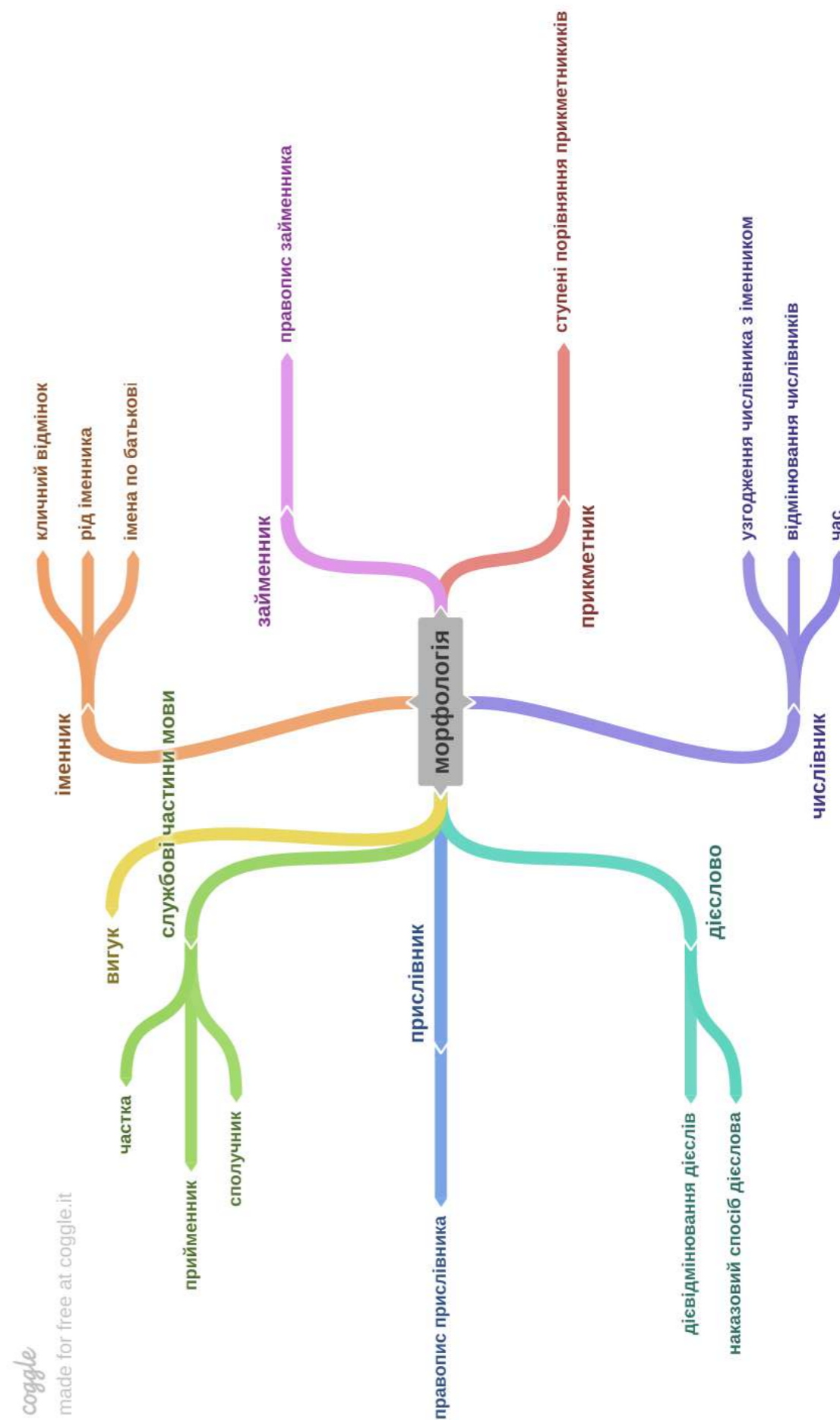
1. Що таке інформаційна бульбашка, фейк, дезінформація?
 2. Як можна виявити фейк або дезінформацію?
 3. Як можна вийти з інформаційної бульбашки?
6. Оголосіть учням домашнє завдання.

Запропонуйте учням створити короткі відео на 30–40 секунд, у яких слід обіграти наголоси, що варто знати на ЗНО. Перелік наголосів та їх групування (за алфавітом або тематикою) можна знайти у додатку на диску.

10:00 – 11:00 — Робота з тематичним блоком «Морфологія».

Інструкція.

1. Обговоріть ментальну карту з основними теоретичними поняттями теми.
-
2. Наклейте, якщо потрібно, на карту QR-коди, за якими учні можуть самостійно опрацювати матеріал. Ці коди можна наклеїти у приміщенні класу або школи й організувати рух учнів групами за станціями. Наприклад, спочатку учні переглядають відео, а потім виконують практичні завдання. Приклади QR-кодів доступні для завантаження на диску.
 3. Або використайте цей час, щоб самостійно пояснити основні теоретичні поняття з теми.

Помилково утворено форму ступеня порівняння прикметника в реченні

- А** Люди прагнуть пізнати далекі світи, але той, що до нас ближчий від усіх, вивчили зовсім мало.
- Б** Нині вивчено лише п'ять відсотків дна Світового океану, тому якнайцікавіші відкриття в дослідників ще попереду.
- В** Після відкриття 1875 року Маріанської западини, найбільш глибокого місця на планеті, там побувало лише три людини.
- Г** На батискафі «Трієст» 1960 року Жак Пікар і Дон Волш саянули найрекорднішої глибини — 10 916 метрів.
- Д** Через 52 роки в Маріанську западину зануривсь один з найвідоміших режисерів — Джеймс Кемерон.

Грамаічно правильно продовження речення «**Вибираючи стиль одягу, ...**» наведено в рядку

- А** людині притаманно прагнення мати привабливий, а інколи й вишуканий вигляд.
- Б** досить просто створюється особливий, індивідуальний, не схожий на інших образ.
- В** не завжди увага зацікавлена на перевагах фігури й приховуванні недоліків.
- Г** зовнішність підкреслюється або ж, навпаки, погіршується невдалим поєднанням.
- Д** ми хочемо бути в центрі уваги й відчувати на собі сповнені захоплення погляди.

Прочитайте речення, у якому пропущено окремі слова.

Медичний безпілотник набирає швидкість близько ... кілометрів за годину й підвищує шанси на виживання під час серцевого нападу ... відсотків.

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А** сто, від восьми до вісімдесяти
- Б** ста, від вісьми до восьмидесяти
- В** ста, від восьми до восьмидесятьох
- Г** сто, від вісьми до вісімдесяти
- Д** ста, від восьми до вісімдесяти

Дотримано норми узгодження прикметника з іменником у рядку

- А** рожеве фламінго
- Б** прудке кенгуру
- В** учена ступінь
- Г** високий насип

Морфологія

... Тетяна з Андрієм ... Від екскурсовода, що Тарасові ... встановлено тисячу двісті п'ятдесят шість ... в Україні й сто двадцять вісім за кордоном.

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А** Вперше, дізналися, Шевченку, пам'ятники
- Б** Уперше, дізналися, Шевченку, пам'ятників
- В** Уперше, дізналася, Шевченко, пам'ятників
- Г** Вперше, дізналася, Шевченко, пам'ятників
- Д** Уперше, дізналися, Шевченку, пам'ятники

З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

Ще (1)недавно дихало в мої думки (2)студеним пахом (3) зів'ялого листя, (4)я вже сьогодні лагідне шовковисте повітря весни купає мої очі.

- 1** недавно
- 2** студеним
- 3** зів'ялого
- 4** а
- А** прикметник
- Б** займенник
- В** дієприкметник (форма дієслова)
- Г** прислівник
- Д** сполучник

НЕПРАВИЛЬНО утворено форму наказового способу дієслова в рядку

- А** читаймо, їжмо
- Б** живімо, стіймо
- В** бережімо, печімо
- Г** сядемо, повірмо
- Д** дихаймо, граймо

Ресурси, які можна використати для самостійного опанування матеріалу

Назва теми	Ресурси	Покликання
Загальна морфологія (частини мови)	Пояснення теоретичного матеріалу та приклади виконання типових завдань	
Рід й окремі відмінкові закінчення іменників. Імена по батькові	Пояснення теоретичного матеріалу та приклади виконання типових завдань	
Ступені порівняння прикметників	Пояснення теоретичного матеріалу та приклади виконання типових завдань	
Узгодження числівників з іменниками. Позначення часу	Пояснення теоретичного матеріалу та приклади виконання типових завдань	

Особові та способів закінчення дієслів. Дієприкметник	Пояснення теоретичного матеріалу та приклади виконання типових завдань	
--	--	--

11:00 – 11:45 — Виконання типових тестових завдань.

Інструкція.

1. Розгляньте першу сторінку тестового зошита ЗНО. Рекомендуємо визначити частини мови в усіх словах на першій сторінці тестового зошита та додатково у словах, що виписані окремо

1 оцінювання, написання	7 лише
2 оцінка	8 як, та
3 різних	9 згідно з
4 української	10 неправильно
5 всіх, Ви	11 виконавши
6 під, до, від, на	12 позначені, підчищені

Знайдіть подані вище слова на першій сторінці тестового зошита та виділіть їх маркером. Тепер у вас є чудова підказка, якою можна скористатися під час іспиту.

УКРАЇНСЬКИЙ
ЦЕНТР
ОЦІНЮВАННЯ
ЯКОСТІ ОСВІТИ

ЗОВНІШНЄ
НЕЗАЛЕЖНЕ
ОЦІНЮВАННЯ 2021

Зошит
1

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 210 хвилин

Робота має чотири частини. Частина 1 містить 24 завдання різних закритих форм з української літератури. Частина 2 містить 39 завдань різних закритих форм з української мови. Частина 3 містить 3 завдання з української мови з короткою письмовою відповіддю. Частина 4 містить 1 завдання з української мови з розгорнутою письмовою відповіддю.

Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в бланку А, на завдання частини 3 – написати в бланку Б, а частини 4 – у бланку В.

Результати виконання завдань частин 2 та 4 буде зараховано як результат державної підсумкової атестації.

Результати виконання всіх завдань сертифікаційної роботи буде використано під час прийому до закладів вищої освіти.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Уважно читайте правила виконання, зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте лише після того, як уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Виконуйте завдання послідовно, не затримуючись на складних для Вас. Поверніться до них, як залишиться час.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, позначених у бланку А, та якості надання письмових відповідей у бланках Б та В.

1. До бланка А записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді, використовуючи тільки позначку .
2. Позначки вписуйте чітко, з дотриманням вимог щодо надання відповіді на завдання кожної форми, пам'ятаючи, що бланк А оброблятиме комп'ютер.
3. Якщо Ви позначили в бланку А відповідь неправильно, можете змінити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

А	Б	В	Г
☐	☒	☐	☐
4. Зверніть увагу: неправильно позначені, підчищені відповіді в бланку А буде зараховано як помилкові.
5. До бланка Б запишіть короткі відповіді на завдання частини 3.
6. До бланка В запишіть розгорнуту відповідь на завдання частини 4.
7. Короткі та розгорнуту відповіді записуйте охайно, розбірливо, пам'ятаючи, що перевірятиме їх людина.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 24.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка А так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Зичимо Вам успіху!

- Використайте мнемонічні прийоми для запам'ятовування інформації, зокрема картки. Їх приклади розміщено в додатках посібника.
- Виконайте разом типове тестове завдання з теми або перегляньте відеорозбір такого завдання, доступний за QR-кодом.

Назви робіт	Покликання
Іменник як частина мови. Повторення. Програма Classtime (тестування).	
Іменник. Корекційна робота. Програма Classtime (тестування).	
Відмінювання іменників. Програма Classtime (тестування).	
Прикметник. Програма Edpuzzle (відеопояснення з тестуванням).	

Займенник. Програма Classtime (тестування).	
Числівник. Програма Edpuzzle (відеопояснення з тестуванням).	
Числівник. Програма Classtime (тестування).	
Дієслово. Програма Edpuzzle (відеопояснення з тестуванням).	
Прислівник. Програма Edpuzzle (відеопояснення із тестуванням).	

Частини мови.

Програма Edpuzzle (відеопояснення з тестуванням).

Узагальнення. Частини мови.

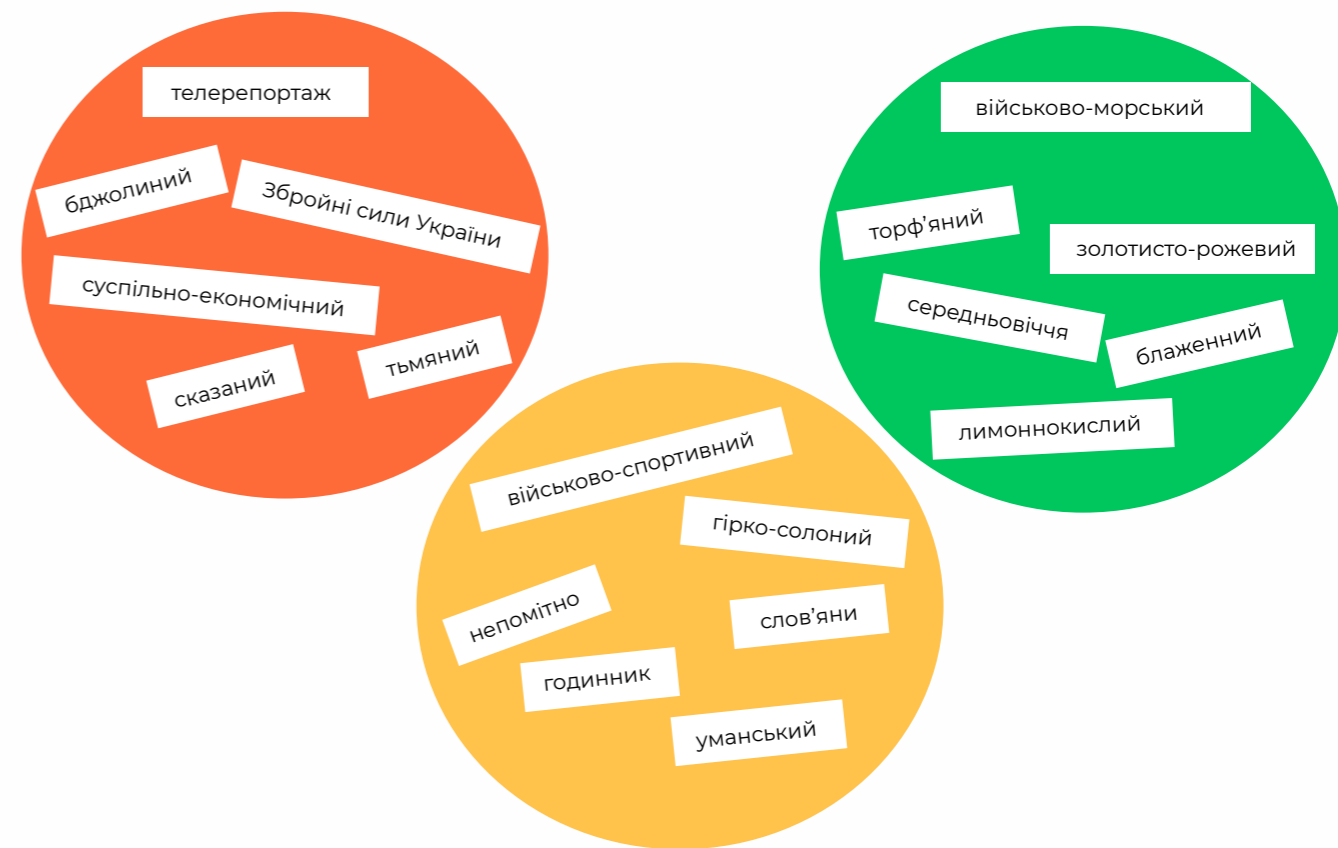
Програма Learningapps.

4. Зіграйте в навчальну гру.

1. Гра «Хто швидше, або Знайди пару»

Учнів групують по 3–4 учасники. Кожному видають по 4 картки, на яких зафіксовано слова, що належать до різних частин мови. Зразок карток додається.

На стіл кладуть початкову картку, учасникам треба знайти на сигнальній картці і свій слово, що відповідає одній частині мови. Наприклад, на сигнальній картці є слово **«вона»**, а в учасника є картка зі словом **«бозна- хто»**. Тоді він аргументує, що ці слова належать до однієї частини мови — займенника.

2. Гра «Продовжуй ланцюжок»

Учні стають у коло й називають у швидкому темпі по черзі слова, які належать до однієї частини мови. Наприклад, тільки іменники, потім тільки прикметники, згодом тільки дієслова або прислівники. Вправу можна пожваввити, якщо передавати м'яч або інший предмет із рук у руки.

3. Завдання «Склади речення»

Учні об'єднуються в групи й отримують набір слів, що належать до різних частин мови. Завдання: сформулювати речення із цих слів та назвати кожну з частин мови.

4. Гра «Частини мови»

Підготуйте від 20 до 30 слів (нарізаних окремими словами), які належали б до різних частин мови. Погрупуйте учасників і дайте кожній групі набір карток. Їхнє завдання — розташувати картки за частинами мови.

Інший приклад. Оберіть слова із сучасної пісні й попросіть учасників погрупувати їх за частинами мови. Після перевірки завдання попросіть утворити із цих слів речення. Увімкніть відеозапис і перевірте, чи вдалось комусь відтворити речення автора пісні.

11:45 – 12:00 — Перерва.

12:00 – 13:00 — Робота з навчальним текстом дня.

Інструкція.

Роздайте учням навчальні тексти, які відповідають темі дня (доступні для завантаження у додатках до уроку). Прочитайте їх та виконайте типові завдання.

Зразок текстів.

Уважно прочитайте наведені нижче тексти (цифри зліва позначають номери абзаців) і виконайте завдання 58–66 до них.

Текст А

1. Соціальні медіа та пошукові системи можуть ізолювати вас від інформації, яка суперечить вашим переконанням. Вони можуть обмежити вас від різноманіття ідей та поглядів на події, тренди та проблеми, які існують у світі.
2. У своїй книзі Елі Парайзер згадує: «Демократія вимагає, щоб громадяни знали погляди одне одного, але натомість ми стаємо все більше й більше оточені своїми інформаційними бульбашками. Демократія вимагає опори на усі доступні факти; натомість, нам пропонують не паралельні, а окремі світи».

3. Через інформаційні бульбашки ви можете думати, що весь світ вважає так, як ви. Але це не так. Ви просто ізолювані від інших поглядів, оскільки вони перебувають поза вашою інформаційною бульбашкою. Згодом це може призвести до ще більшої політичної поляризації суспільства, а також до того, що люди поділятимуть ще більш екстремістські політичні погляди.
4. Що ви можете зробити, аби звільнитися від інформаційної бульбашки?
5. Пам'ятайте, що інформацію, яку ви бачите, визначають ваші вподобання.
6. Запитуйте себе: чому люди можуть мати інші погляди? Як вони підтримують свої переконання? Цілеспрямовано шукайте альтернативну інформацію з різних джерел.
7. Перевіряйте джерела інформації. Дуже легко забути про думки інших, якщо ви бачите інформацію, з якою погоджуєтесь. Особливо якщо її поширили ваші друзі у Facebook або люди, яких ви поважаєте.

За матеріалами сайту: verified.ed-era.com/ua/social-media/part-a

Текст Б

8. В інформаційному середовищі існує три типи маніпулятивного контенту.
9. Помилкова інформація без наміру зашкодити (англ. misinformation). Наприклад, журналістські помилки, чутки та плітки. Зазвичай люди вірять цій інформації та поширюють її.
10. Неправдива інформація з наміром зашкодити — дезінформація (англ. disinformation). Цей тип неправдивої інформації створюють спеціально, щоб завдати шкоди особі, соціальній групі, організації чи країні.
11. Правдива особиста інформація, яку поширюють, щоб зруйнувати репутацію особи чи організації (англ. malinformation). Це можуть бути інтимні фото, приватне листування або інший компрометуючий контент.

Джерело ілюстрації: verified.ed-era.com/

За матеріалами сайту: verified.ed-era.com/ua/manipulation/part-a

Текст В

Інструменти для перевірки зображень

- 12.** Зворотний пошук зображень — найпростіший спосіб знайти зображення за допомогою Google Chrome. Установіть Chrome на свій мобільний або комп'ютер. Пам'ятайте, що цей метод не відображає результати за датою публікації.
- 13.** Як користуватися:
1. Правий клік на зображенні (на сенсорному екрані торкніться зображення, щоб відкрити його в повноекранному режимі).
 2. Натисніть «Пошук у Google за зображенням» (натисніть на зображення на своєму смартфоні та утримуйте, виберіть «Шукати зображення в Google»).
 3. Прогортайте до місця, де відображені сторінки, що містять зображення.
 4. Знайдіть найдавнішу дату.

Пам'ятайте, що результати пошуку розташовуються не в хронологічному порядку. Також не забудьте перевірити надійність джерел.

- 14.** TinEye. Працює в будь-якому браузері. Цей ресурс допоможе дізнатися, коли зображення опублікували вперше.

Як користуватися:

1. Збережіть зображення, яке хочете перевірити (натисніть на зображення на своєму смартфоні та утримуйте, допоки з'явиться меню, потім виберіть «Зберегти зображення»)
2. Відкрийте tineye.com у браузері.
3. Завантажте фото.
4. Оберіть найдавніший варіант із меню, яке випадає.

За матеріалами сайту: verified.ed-era.com/ua/manipulation/part-a

- 58.** Поради пропонують тексти

- A** А і Б
- Б** Б і В
- В** А і В
- Г** Б і В

- 59.** У чому полягає небезпека інформаційної бульбашки?

- A** Інформаційна бульбашка обмежує від різноманіття ідей та поглядів, проблем, які існують у світі.
- Б** Інформаційна бульбашка використовує маніпулятивний контент.
- В** Інформаційна бульбашка поєднує правдиву і неправдиву інформацію.
- Г** Інформаційна бульбашка ізолює вас від інформації, яка відповідає вашим переконанням.

- 60.** Щоб перевірити, коли зображення було опубліковано вперше, і визначити джерело фотографії, варто (текст В)

- A** виконати зворотний пошук за допомогою Google Chrome
- Б** виконати пошук за допомогою TinEye
- В** перевірити джерело інформації за допомогою акаунтів друзів
- Г** перевірити надійність джерел за допомогою Google Chrome

- 61.** Розгляньте діаграму «Типи неправдивої інформації» (текст Б) і визначте неправильне твердження

- A** Розповсюдження інформації, яка здається правдивою, характеризує помилкову інформацію.
- Б** Публікація приватного листування із наміром завдати шкоди характеризує поєднання правдивої і неправдивої інформації.
- В** Плітки мають ознаки як правдивої, так і помилкової інформації.
- Г** Ненавмисна помилка — це маніпулятивний контент, який створюється із наміром зашкодити.

- 62.** Визначте абзаци, які дають практичні поради для перевірки інформації

- A** 5, 6, 7, 12, 13, 14
- Б** 4, 5, 6, 7, 12, 13
- В** 8, 9, 10, 11, 12, 13
- Г** 4, 5, 6, 7, 12, 14

58. Якщо ви запитаєте себе, чому люди можуть мати інші погляди, то зробіть крок, щоб

- А звільнитися від інформаційної бульбашки
- Б поширювати маніпулятивний контент
- В зруйнувати репутацію особи чи організації
- Г ще більше політично поляризувати суспільство

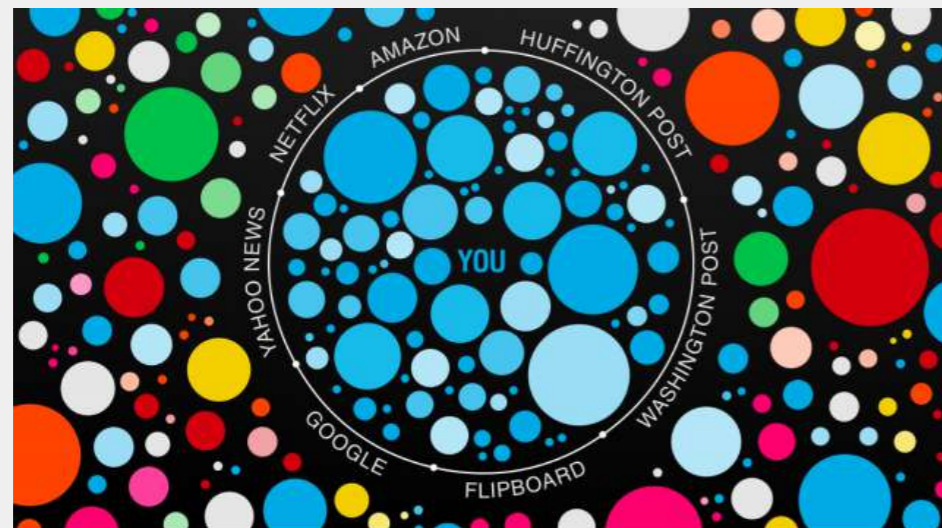
Завдання доступне для завантаження у тематичній папці дня.

Частина 3

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з короткою письмовою відповіддю

64. Розгляньте інфографіку.

Джерело зображення: viv.com/

У якому з текстів це зображення було б доречним і хто та з якою метою міг би його використати?

(2–3 речення)

65. У тексті В йдеться про способи перевірки зображень. З якою метою, на Вашу думку, можна змінювати зображення? До якого типу неправдивої інформації Ви б зарахували зображення, що було навмисно змінене? Чому?

(3–4 речення)

66. Розгляньте таблицю, у якій схарактеризовано тексти А, Б, В за низкою їхніх змістових і формальних ознак.

№ з/п	Ознака тексту	Текст А	Текст Б	Текст В
1.	Мотивація перевіряти джерела інформації.	+	-	+
2.	Наявність виразного експресивного забарвлення.	-	-	+
3.	Навчальне спрямування.	-	+	+
4.	Наведення конкретних фактів.	+	+	-
5.	Науковий стиль викладу.	-	+	+

Які з-поміж ознак, на Вашу думку, визначено НЕПРАВИЛЬНО стосовно того чи того тексту? Укажіть щонайменше дві ознаки у форматі: «Неправильно визначено ознаку X щодо тексту Y...», обґрунтувавши свою позицію щодо кожної з них.

(4–5 речень)

13:00 – 14:00 — Перерва.

14:00 – 15:00 — Власне висловлення.

Завдання доступне для завантаження у тематичній папці дня.

Частина 4

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з розгорнутою письмовою відповіддю

Завдання передбачає надання розгорнутої письмової відповіді.
Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся визначених умов.

Увага! Роботу, що не відповідає темі, буде оцінено в 0 балів.

Роботу обсягом до 100 слів буде оцінено в 0 балів

Прочитайте текст та розгляньте малюнки.

Будь-яку маніпуляцію швидше можна розпізнати завдяки власній реакції, ніж завдяки аналізу слів і дій маніпулятора. Про те, що вами маніпулюють, сигналять ваші емоції і відчуття в тілі. Довіряйте собі.

Перший дзвіночок — це сильні емоції. Якщо ви раптом починаєте відчувати сильні емоції (тривогу, побоювання, страх, провину, сором або раптове захоплення, відчуття чарівного, відчуття того, що вам потрібно зробити щось прямо зараз), зупиняйтеся, робіть паузу і робіть крок назад.

Другий дзвіночок — відчуття незручності при спробі відмовити. Вас наче змушують казати «так», не кажіть ні «так», ні «ні», скажіть, що ви не готові дати відповідь.

Третій дзвіночок — ваше тіло. Якщо у вас виникають дискомфортні відчуття в зоні живота, навіть нудота, беріть паузу, уповільнюйтесь, скажіть, що вам треба подумати, і виходьте з комунікації.

Авторка: Марина Вострова.

Джерело: hromadske.radio/podcasts/manipulations/vid-promovystogo-movchannya-do-gazlaytyngu-yak-namy-manipulyuyut-ridni

Рекомендації психолога Олени Вострової

Рекомендації психолога Олени Вострової

Джерело зображень: hromadske.radio/podcasts/manipulations/vid-promovystogo-movchannya-do-gazlaytyngu-yak-namy-manipulyuyut-ridni

Зважаючи на цю інформацію, надайте розгорнуту письмову відповідь на проблемне питання.

Як можна протистояти маніпулятивним впливам?

Відповідаючи на питання, дотримуйтеся таких вимог:

- чітко сформулюйте тезу;
- наведіть два переконливі аргументи, що найкраще підтверджують Вашу позицію;
- посилюйте один зі своїх аргументів показовим прикладом з історії чи сучасного суспільного життя або особистого досвіду (окресліть контекст, у загальних рисах схарактеризуйте події, надайте факти, укажіть імена історичних постатей чи сучасників / сучасниць тощо, витлумачивши, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою), а інший — прикладом з мистецтва (художньої літератури чи інших видів мистецтва) (зазначте автора й назву твору, укажіть на проблему, порушену митцем, чи на художній образ, через який проблему розкрито, наведіть за потреби цитату тощо; не переказуйте твору, не давайте повної характеристики образів, проте поясніть, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою);
- сформулюйте висновки, у виразивши обстоювану Вами впродовж усього викладу позицію.

15:00 – 16:00 — Українська література. Повторення.

Інструкція.

1. Скористайтеся теоретичним курсом для повторення основних понять із теми.

«Лайфхаки із української літератури». Онлайн-курс EdEra та ГС «Освіторії». Онлайн-лекції із поясненням, відеорозбором типових завдань та онлайн-тестуванням із демонстрацією результату за покликанням.

2. Активуйте навчальну гру Quizizz та повторіть такі теми:

«Персонаж — твір» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

«Автор — псевдонім» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у тематичній папці таборового дня.

«Напрямок — твір» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

«Твір, автор — жанр» за покликанням

або за картками для тематичної гри, доступними у папці таборового дня.

16:00 – 17:00 — Квест на повторення вивченого

Цей вид діяльності вчитель/-ка може скорегувати. Зразок квесту розміщено нижче. Матеріали доступні для завантаження в тематичній папці четвертого дня.

Квест «Як весело готуватись до ЗНО з української мови та літератури»

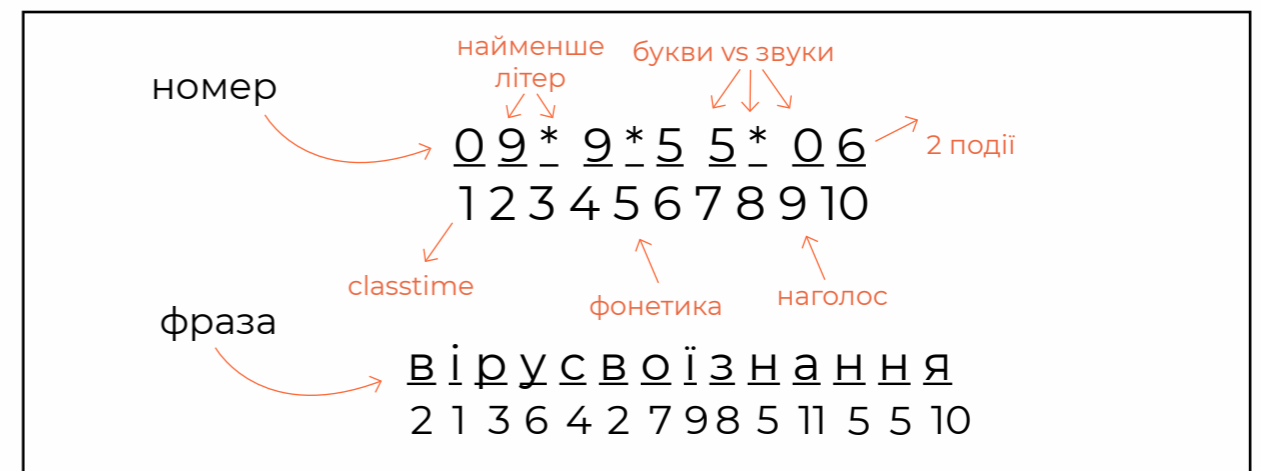
Технічні умови:

- кількість учасників — до 20;
- доступ до інтернету та наявність QR-коду (можна використати сканер у Viber);
- папір чотирьох кольорів та конверти.

На дошці підготувати два написи:

- Номер телефону, за яким будуть дзвонити. **Увага! Номер телефону потрібно змінити на власний номер. Під цей номер також змінюються завдання!**
- Кодова фраза, яку мають повідомити учасники, — «Вір у свої знання».

Нижче схематично зображено кодову фразу, яка утворюється після проходження першої частини квесту.

Програми, використані для підготовки квесту:

1. learningapps.org/
2. www.classtime.com/uk/
3. quizlet.com/olga_pytur

Перша частина квесту спрямована на групування команд.

Групування команд відбувається за допомогою гри Quizlet. Quizlet побудована на основі створення карток для швидкого запам'ятовування. Наприклад, фразеологізм — значення; фразеологізм — його синонім; автор — твір; автор — перифраз.

Інший спосіб — погрупувати команди офлайн. Це можна зробити, наприклад, роздавши картки з опорними словами із художніх творів.

Команда 1 (надалі команда «Чорна рада») має погрупуватися за такими опорними словами: Чорногор, перстень, 1663, Ромоданів Кут, образ дороги.

Колір команди — синій.

Команда 2 (надалі команда «Тигролови») має погрупуватися за такими опорними словами: Медвин, дракон, авіатор, Зелений Клин, «Ліпше вмерти біжучи, ніж жити гниючи».

Колір команди — червоний.

Команда 3 (надалі команда «Кавказ») має погрупуватися за такими опорними словами: Яків де Бальмен, орел, горець, чурек, сакля.

Колір команди — оранжевий.

Команда 4 (надалі команда «Енеїда») має погрупуватися за такими опорними словами: Сивілла, Карфаген, Пекло, 1798, класицизм.

Колір команди — рожевий.

Після того як команди згруповані й видано конверти із завданнями відповідного кольору, пояснюється завдання.

I тур

Потрібно розгадати номер телефону*

Завдання 1. Перша цифра номеру телефону

Завдання з орфографії. Доступ через сайт Classtime** код **25K5K** або за QR-кодом.

Завдання 2. П'ята цифра номеру телефону

Завдання з фонетики на платформі Learning App. Доступ за покликанням.

Завдання 3. Дев'ята цифра номеру телефону

Завдання з наголосів на платформі Learning App. Доступ за покликанням.

* **Увага!** Прохання зашифрувати власний номер телефону за допомогою програм, наведених нижче. Адже наприкінці другого туру учні дзвонитимуть на розгаданий номер телефону, щоб повідомити кодову фразу й отримати наступну підказку.

** **Увага!** Щоб запрацював пазл, потрібно запустити командні ігри й вибрати функцію «створити пазл» — для цього треба мати преміумверсію програми або додатково оплатити саме функцію «пазл».

Завдання 4. Музика поезій.

Аудіозапис поезій додано в тематичну папку четвертого таборового дня.

Учні мають прослухати запис 7 поезій (нехай підготують аркуші й ручки для запису прізвищ і назв поезій).

2, 4 цифри — автор/-ка поезії, у прізвищі якого/якої найбільша кількість літер.

3, 10 цифри — кількість букв у прізвищі письменника/-ці, поезій якого/якої прозвучало дві.

6, 7, 8 — у прізвищі цього/цієї письменника/-ці кількість букв і звуків не збігається. То скільки є букв у його/її прізвищі?

Після виконання всіх завдань з'ясуємо усі цифри номера телефону, на який треба буде зателефонувати наприкінці другого туру й повідомити кодову фразу.

II тур

Потрібно розгадати кодову фразу

Для цього учасникам команд пропонуємо віднайти запитання «свого кольору», розкладені в класі.

Для економії часу команди можуть вирішувати тільки окремі завдання.

Команда 1 — завдання 1, 2, 3

Команда 2 — завдання 4, 5, 6

Команда 3 — завдання 7, 8, 9

Команда 4 — завдання 10, 11

Завдання

1. Закінчення -а (-я) у форм родового відмінка однини мають усі іменники в рядку

У рядку правильної відповіді запам'ятайте 15-ту літеру від початку рядка.

Увага! Літери на позначення варіантів відповідей (А, Б, В, Г, Д) під час підрахунку не беруть до уваги!

А супутник, пасажир, коледж

Б Кривий Ріг, язик, Ташкент

В портфель, гопак, кілометр

Г Крим, Конотоп, Марсель

Д усміх, агроном, сантиметр

2. Поставте іменники у форму кличного відмінка

Бабуся, син, мрія, місяць, Олексій, учень, гість, Анастасія, радість, учитель, велетень, Устим, Віталій, читач, солдат, знавець, Микола, Ярослав, краю, дідусь.

З перших букв іменників на -е (-є) має вийти назва прозового твору нової української літератури.

Запам'ятай 2 і 11 літери в прізвищі автора цього твору.

3. Визначте рід іменників

Нежить, путь, тінь, апокриф, тюль, кольрабі, ваніль, Сочі, академік, північ, грань, лікар, колібрі, ООН, Алчевськ, цеце, бязь, Душанбе, плач, Огайо (штат), Онтаріо, Лондон, толь, танго, аркан, важіль, зелень, суміш, кір, актор, манго.

З перших букв іменників чоловічого роду має вийти назва драматичного твору.

Запам'ятайте 4 літеру в імені коханого головної героїні твору.

4. До якісних належать усі прикметники в рядку

- А сучасний, чесний, громоподібний
- Б дідівський, лункий, приятний
- В гостинний, пластиковий, умілий
- Г давній, серйозний, нагальний
- Д злісний, тижневий, терміновий

У рядку правильної відповіді запам'ятай 7 літеру від початку рядка.

Увага! Літери на позначення варіантів відповідей (А, Б, В, Г, Д) під час підрахунку не беріть до уваги!

5. Прочитайте речення

Демонстрація ... нової колекції ... відбудеться через...

- А пальт, Віктора Ткаченка, півтора місяця
- Б дпальто, Віктора Ткаченка, півтора місяця
- В пальт, Віктора Ткаченко, півтора місяця.
- Г пальт, Віктора Ткаченка, півтора місяці
- Д пальт, Віктора Ткаченка, півтори місяця.

У рядку правильної відповіді запам'ятайте 18 літеру від початку рядка.

Увага! Літери на позначення варіантів відповідей (А, Б, В, Г, Д) під час підрахунку не беріть до уваги!

6. Утворіть послідовно ступені порівняння від слова **ДУЖИЙ**.

Запам'ятай 7 літеру складеної форми вищого ступеня порівняння.

Якщо не впевнені у відповіді — просіть підказку, але за це ви позбудетеся 1 хвилини часу.

7. Виділене слово можна замінити порівняльним зворотом у реченні

- А Після довгої **розлуки** вони знову зустрілися
- Б Якийсь неспокій сполохав її **душу**.
- В Світло мигнуло крізь **вікно**.
- Г І пада сонце **пташкою** до рук.
- Д Вечірньої **години** усе навколо змовкає.

У рядку правильної відповіді запам'ятайте 7 і 8 літери від початку рядка.

Увага! Літери на позначення варіантів відповідей (А, Б, В, Г, Д) під час підрахунку не беріть до уваги!

8. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова (цифра позначає наступне слово)

Щодня ми реалізуємо себе, (1) виявляючи своє ставлення (2) до навколишнього світу, і найповніше, (3) найглибше (4) цей процес відбувається в мовленні під час повсякденного спілкування.

- А дієприслівник (форма дієслова)
- Б прикметник
- В займенник
- Г прийменник
- Д прислівник

Установіть відповідність і запам'ятайте першу літеру частини мови, до якої належить слово «цей».

Увага! Літери на позначення варіантів відповідей (А, Б, В, Г, Д) під час підрахунку не беріть до уваги!

9. Підкресліть слово, у якому не відбувається чергування при творенні прикметника. У цьому слові виділіть третю від початку букву.

Париж, Сиваш, Київ, Люксембург, Рига.

10. Установіть відповідність

А називне речення	А Яку ще хочемо собі славу.
Б означено-особове	Б Солодке тяжіння земної орбіти.
В неозначено-особове	В В моїй сльозі є сіль землі.
Г безособове	Г Небо затягло сизими хмарками.
	Д Тут уміють цінувати працю хлібороба.

Запам'ятайте першу літеру в означено-особовому реченні.

Увага! Літери на позначення варіантів відповідей (А, Б, В, Г, Д) під час підрахунку не беріть до уваги!

5. Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення «Земля не може жити без сонця...» вибрати

- А** ... і води, цих першооснов життя.
- Б** ...а людина — без щастя.
- В** ...як квітка без води.
- Г** ...тому що усе живе загине.
- Д** ...яке яскраво світить на небі.

У рядку правильної відповіді запам'ятайте першу і шосту літери від початку рядка.

Увага! Літери на позначення варіантів відповідей (А, Б, В, Г, Д) під час підрахунку не беріть до уваги!

Відповіді

- 1.** В портфель, гопак, кілометр — **і**
- 2.** «Маруся», Квітка-Основ'яненко — **в, в**
- 3.** «Наталка Полтавка», Петро — **р**
- 4.** Г давній, с~~е~~рйозний, нагальний — **с**
- 5.** А пальт, Віктора Ткаченка, півтора місяця — **н**
- 6.** Дужчий — більш дужий — найдужчий — найбільш дужий — **у**

Підказка — 24 літера алфавіту

- 7.** Г і пада сонце пташкою до рук. — **о, н**

- 8.** В займенник — **з**

- 9.** Київ — **ї**

- 10.** А Яку ще хочемо собі славу. — **я**

- 11.** Б ...а людина — без щастя. — **а, н**

Після виконання цих завдань учасники квесту мають скласти з отриманих літер кодову фразу. Коли це вдасться, один учасник або учасниця телефонує за розгаданим у першому турі номером і говорить розгадану кодову фразу — **«Вір у свої знання»**.

Голос у телефоні має дати підказку, де шукати ключ і наступні завдання III туру: «Щоб дізнатися, де ключ, і підказки знайти, згадайте «Енеїду» ви. Венера сину це подарувала і від біди урятувала. Він вам також укаже шлях».

Учасники повинні знайти щит, за яким буде сховано ключ і наступні підказки у відповідних конвертах.

III тур

Пошук скарбів

Для цього туру потрібно:

- підготувати білі конверти з ключовими словами для кожної з команд і запискою: «Ключові слова вкажуть вам шлях, шукайте, він дивиться на вас!»;
- підготувати портрети княгині Ольги, І. Багряного, І. Франка, М. Коцюбинського;
- біля кожного з портретів розташувати QR-код, відсканувавши який учні побачать фразу-підказку для їхньої команди;
- підготувати конверти з зображеними на них символами (для кожної команди символи та вміст конверту відрізнятимуться).

Підказки для команди 1 (рожевий колір)

Ключові слова: Мал, данина, помста (вказівка на те, що треба шукати портрет княгині Ольги).

Напис за QR-кодом: «Ідіть за символом Прометея» (вказівка на те, що треба шукати конверт із зображенням вогню).

Вміст конверту з символом вогню: зображення орфоепічного словника, слово «метр» та фраза: «Мої слова вкажуть правильний шлях, за ними знайдете Ви справжній скарб!» (вказівка на «Мину Мазайла» Миколи Куліша).

[Джерело зображення.](#)

Підказки для команди 2 (синій колір)

Ключові слова: Дракон, Сірки, Звіролови (вказівка на те, що треба шукати портрет І. Багряного).

Напис за QR-кодом: «Ідіть за дерев'яною фігурою-оберегом» (вказівка на те, що треба шукати конверт із зображенням майстра корабля).

Вміст конверту з символом потопленого дредноута: зображення п'ялець, кави й фраза: «Мої слова вкажуть правильний шлях, за ними знайдете Ви справжній скарб!» (вказівка на «Мартина Борулю» Івана Карпенко-Карого).

[Джерело зображення.](#)

Підказки для команди 3 (червоний колір)

Ключові слова: Мойсей, пророк, каменяр (вказівка на те, що треба шукати портрет І. Франка).

Напис за QR-кодом: «Ідіть за символом жертвності, обраності» (вказівка на те, що треба шукати конверт із зображенням тернового вінка).

Вміст конверту з символом тернового вінка: зображення синьої стрічки, персня та фраза: «Мої слова вкажуть правильний шлях, за ними знайдете Ви справжній скарб!» (вказівка на «Чорну раду» Пантелеймона Куліша).

[Джерело зображення.](#)

Підказки для команди 4 (оранжевий колір)

Ключові слова: Поле, зозуля, сонце (вказівка на те, що треба шукати портрет Коцюбинського).

Напис за QR-кодом: «Ідіть за символом життєдайної сили» (вказівка на те, що треба шукати конверт із зображенням сонця).

Вміст конверту з символом сонця:

зображення яйця, груші та фраза: «Мої слова вкажуть правильний шлях, за ними знайдете Ви справжній скарб!» (вказівка на «Кайдашеву сім'ю» Івана Нечуя-Левицького).

[Джерело зображення.](#)

На останньому етапі потрібно розвісити у класі аркуші з текстами письменників (М. Куліша, І. Карпенко-Карого, П. Куліша, І. Нечуя-Левицького) — бажано із уривками з творів, які потрібно знати на ЗНО. За цими аркушами (у шухлядах) розмістити конверти зі скарбами (намистинками, сертифікатами з додатковими балами, оцінками тощо).

День 5. Тема дня «Моя професія. Навички майбутнього»

9:00 – 9:30 — Ігри та руханки.

Інструкція.

1. Оберіть пісню або гру та перегляньте інструкції з їх підготовки в папці «Ігри, пісні, квести» (підготуйте музику, вивчіть рухи, подумайте про спосіб виконання).
2. Проведіть руханку.

9:30 – 10:00 — Робота з тематичним відео.

Інструкція.

1. Перегляньте виступ Емілі Вапнік на тему: «Чому не всі мають одне справжнє покликання?» за покликанням.

Виступ англійською мовою, але доступні субтитри українською та румунською мовами.

2. Погрупуйте учнів у команди по 3–4.
3. Запишіть на дошці запитання й дайте учням 3–4 хвилини на обмірковування.
4. Попросіть учнів зафіксувати результати обговорення (намалювати, написати, представити за допомогою графічних знаків) на фліпчарті або аркуші формату А3.
5. Обговоріть результати кожної з команд.

Запитання для обговорення:

1. Що таке мультипотенціальність?
2. Хто може бути фахівцем у декількох галузях одночасно?
3. Чи об'єднує професія, яку ви обрали, навички з різних галузей знань?
4. Розкажіть про свою майбутню професію.

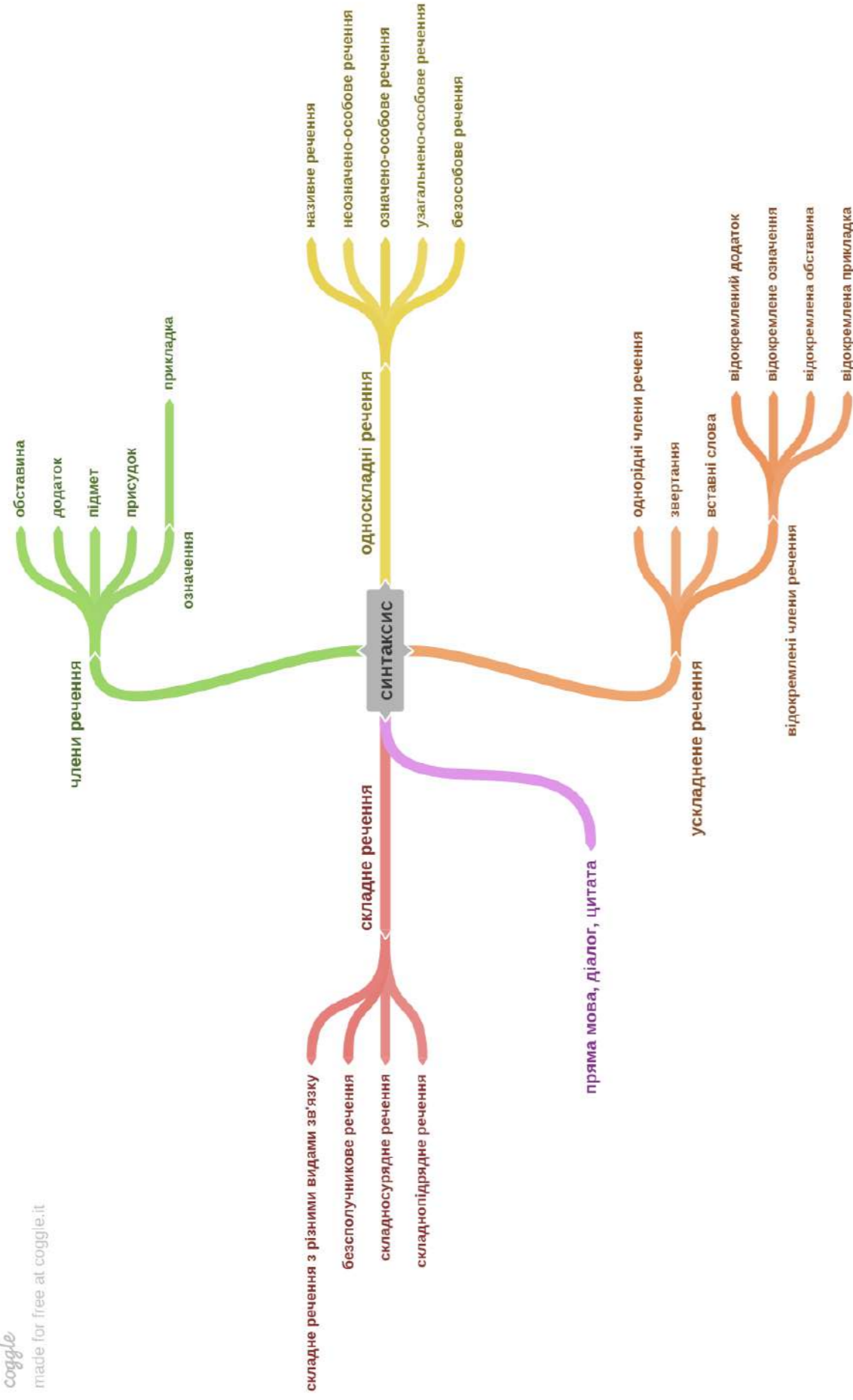
6. Оголосіть учням домашнє завдання.

Слід створити короткі відео на 30–40 секунд. У них вони мають обіграти наголоси, що варто знати на ЗНО. Перелік наголосів та їх групування (за алфавітом або тематикою) можна знайти в додатку на диску. Або оберіть групу слів, де найчастіше трапляються лексичні помилки, і також підготуйте відео у стилі тіктоку.

10:00 – 11:00 — Робота з тематичним блоком «Синтаксис».

Інструкція.

1. Обговоріть ментальну карту з основними теоретичними поняттями теми.
2. Наклейте, якщо потрібно, на карту QR-коди, за якими учні можуть самостійно опрацювати матеріал. Ці коди можна наклеїти у приміщенні класу або школи й організувати рух учнів групами за станціями. Наприклад, спочатку учні переглядають відео, а після цього виконують практичні завдання. Приклади QR-кодів доступні для завантаження на диску.
3. Або використайте цей час, щоб самостійно пояснити основні теоретичні поняття з теми.

Вставним словосполученням ускладнено речення (розділові знаки пропущено)

- А** За теорією Ч. Дарвіна було знято кілька цікавих науково-популярних фільмів.
Б За теорією Ч. Дарвіна тривалий час уважно слідували науковці в Кембриджі.
В За теорією Ч. Дарвіна головною рушійною силою еволюції є природний добір.
Г За теорією Ч. Дарвіна з'явилися й інші пояснення чинників еволюції видів.

Доберіть приклад до кожного типу односкладного речення.

Тип односкладного речення	Приклад речення
1 означено-особове	А Не докоряй ніколи і нікому.
2 неозначено-особове	Б Ніхто не винен у твоїх образах.
3 безособове	В Лиш посміються із такої пририми.
4 називне	Г Не варто звинувачувать когось.
	Д Порада доброї і мудрої людини.

Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак). **Уважалося,(1) що рондель,(2) традиційна форма**

французької літератури,(3) придатний лише для пейзажної чи інтимної лірики,(4) однак Павло Тичина створив свій різновид цього жанру,(5) що увійшов у поетичний світ революційним фанфарним маршем,(6) сповненим самотутніх рефренів.

НЕПРАВИЛЬНИМ є обґрунтування вживання розділових знаків, запропоноване в рядку

- А** кома 1 – при вставному слові
Б коми 2, 3 – при відокремленій прикладці
В кома 4 – перед сурядною частиною складного речення
Г кома 5 – перед підрядною частиною складного речення
Д кома 6 – при відокремленому означенні

Речення з однорідними членами утвориться, якщо до частини «Люблю я теплі травневі вечори...» додати фрагмент рядка

- А** ... але не терплю холодних листопадових.
Б ... зі щебетанням птахів у нашому саду.
В ... тоді так мріється про щось небуденне.
Г ... напоєні пахощами яблуневого цвіту.
Д ... хоча й червневі мають свої принади.

З'ясуйте тип складного речення.

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Найвідоміша телефонна служба порятунку «911» з'явилася в американському місті Хейлівіллі: 16 лютого 1988 року місцевий конгресмен зробив для перевірки «трижовкий» дзвінок, лише привітавшись.
2 складнопідрядне	Б Першість цього винаходу належить лондонцям, адже їхня служба почала діяти ще 1937 року, отримавши лише за тиждень 1336 дзвінків!
3 безсполучникове	В Для швидкого реагування в разі пожежі чи нападу, погіршення здоров'я чи стихійного лиха більшість країн нині має спеціальну службу порятунку з єдиним номером телефону.
4 з різними видами зв'язку	Г Це диспетчерська, що оголошена з усіма екстреними службами, її номер завжди має три цифри, які легко запам'ятати.

З'ясуйте, який відокремлений член речення є в кожному прикладі.

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 додаток	А Окрім заповідників і національних парків, значну роль у збереженні флори та фауни відіграють заказники.
2 означення	Б Заказники, місця тимчасової заборони полювання, створюють з метою відновлення природних комплексів.
3 обставина	В Власники природних об'єктів, оголошених заказниками, зобов'язані забезпечити режим охорони та збереження таких територій.
4 прикладка (різновид означення)	Г Поставивши за мету захист рослин і комах, в Україні створили кілька ботанічних та ентомологічних заказників.

- Д** Іноді заказник відіграє важливу, фактично вирішальну роль у збереженні й відновленні певного рідкісного виду.

Синтаксичний розбір речень

Запропонуйте учням зробити синтаксичний розбір речень:

1. Сертифікаційна робота з української мови та літератури.
2. Відповіді на завдання 1 і 2 Ви маєте позначити у бланку А.
3. Результат виконання частин 1 і 3 буде зараховано як державна підсумкова атестація.
4. Правила виконання завдання зазначені перед завданням кожної нової форми.
5. Відповідайте лише після того, як Ви уважно прочитали і зрозуміли завдання.
6. Намагайтеся виконати усі завдання.
7. У бланку А і Б записуйте правильні, на вашу думку, завдання.
8. Неправильно позначені, підчищені відповіді у бланку А буде зараховано як помилкові.
9. Якщо ви позначили в бланку А відповідь неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку.
10. Виконавши завдання частини 3 в зошиті, запишіть його в бланк Б.
11. Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок.

Знайдіть усі ці речення на першій сторінці сертифікаційного зошита. Виділіть їх маркером. Тепер у вас є чудова підказка, яку ви можете використати під час іспиту.

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 210 хвилин

Робота має чотири частини. Частина 1 містить 24 завдання різних закритих форм з української літератури. Частина 2 містить 39 завдань різних закритих форм з української мови. Частина 3 містить 3 завдання з української мови з короткою письмовою відповіддю. Частина 4 містить 1 завдання з української мови з розгорнутою письмовою відповіддю.

Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в бланку А, на завдання частини 3 – написати в бланку Б, а частини 4 – у бланку В.

Результати виконання завдань частин 2 та 4 буде зараховано як результат державної підсумкової атестації.

Результати виконання всіх завдань сертифікаційної роботи буде використано під час прийому до закладів вищої освіти.

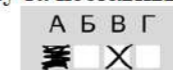
Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Уважно читайте правила виконання, зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте лише після того, як уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Виконуйте завдання послідовно, не затримуючись на складних для Вас. Поверніться до них, як залишиться час.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, позначених у бланку А, та якості надання письмових відповідей у бланках Б та В.

1. До бланка А записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді, використовуючи тільки позначку .
2. Позначки вписуйте чітко, з дотриманням вимог щодо надання відповіді на завдання кожної форми, пам'ятаючи, що бланк А оброблятиме комп'ютер.
3. Якщо Ви позначили в бланку А відповідь неправильно, можете змінити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

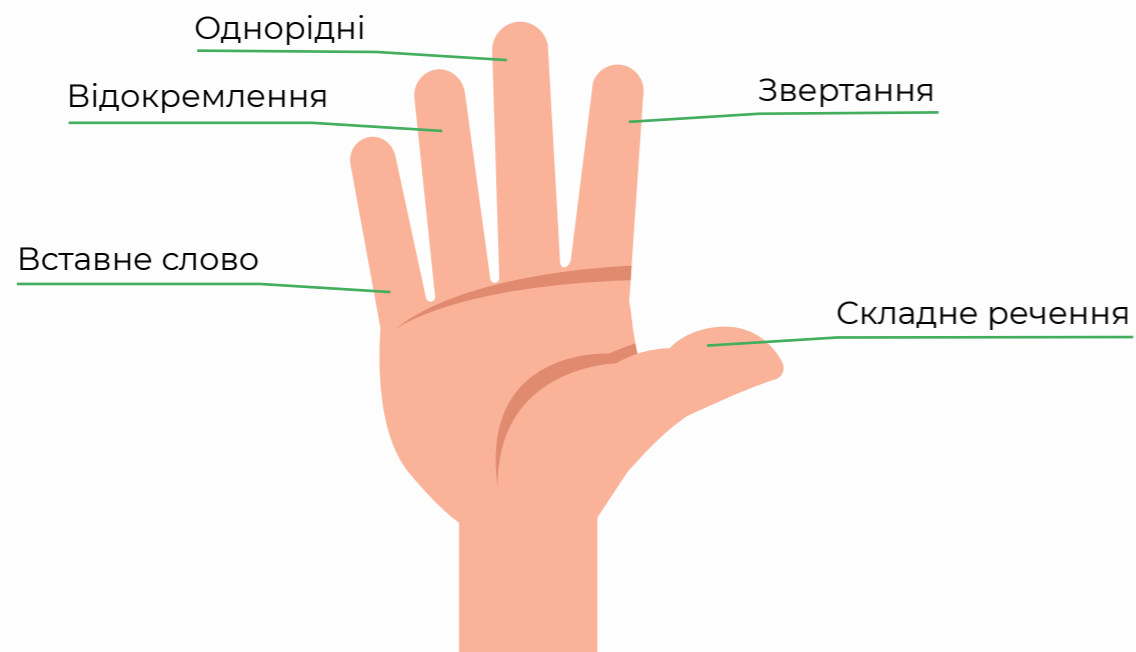
4. Зверніть увагу: неправильно позначені, підчищені відповіді в бланку А буде зараховано як помилкові.
 5. До бланка Б запишіть короткі відповіді на завдання частини 3.
 6. До бланка В запишіть розгорнуту відповідь на завдання частини 4.
 7. Короткі та розгорнуті відповіді записуйте охайно, розбірливо, пам'ятаючи, що перевірятиме їх людина.
- Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 24.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка А так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Зичимо Вам успіху!

Використайте мнемонічні прийоми для запам'ятовування інформації, зокрема картки. Їх приклади розміщено в додатках до посібника.

11:00 – 11:45 — Виконання типових тестових завдань.

Інструкція.

1. Виконайте разом типове тестове завдання з теми або перегляньте відеорозбір такого завдання, доступний за QR-кодом.

Ресурси для вивчення теми

Тема	Ресурси	Покликання
Пунктуаційна помилка	Відеорозбір завдання ЗНО ВРГД	

Члени речення	Онлайн-лекція «Члени речення» на платформі EdEra	
	Відеорозбір завдання ЗНО ВРГД	
Синтаксис. Класифікація речень	Платформа Edpuzzle	
Однорідні члени речення	Онлайн-лекція на платформі EdEra «Просте ускладнене речення» (від початку до 8 хв 47 с)	
	Відеорозбір завдання ЗНО від компанії ZNOUA	

Звертання, вставні слова	Відеоурок-пояснення ВРГД «Вставні слова. Звертання».	
	Онлайн-лекція «Просте ускладнене речення» на платформі EdEra (8.50 — 10.10 — звертання; 10.12 — 13.00 — вставні слова).	
Відокремлені члени речення	Навчальний відеоурок ВРГД «Відокремлений додаток»	
	Відеорозбір завдання від компанії ZNOUA	
Розділові знаки. Дієприкметниковий зворот	Відеолекція ВРГД «Розділові знаки. Кома. Дієприкметниковий зворот»	

Розділові знаки. Уточнення.	Відеоурок ВРГД «Розділові знаки. Кома. Уточнення»	
Односкладне речення	Онлайн-лекція на платформі EdEra «Класифікація речень» (див. 2.43 — 7.30)	
Просте ускладнене речення. Частина 1	Платформа Edpuzzle	
Просте ускладнене речення. Частина 2	Платформа Edpuzzle	
Складне речення	Складне сполучникове складносурядне речення. Онлайн-лекція на платформі EdEra	

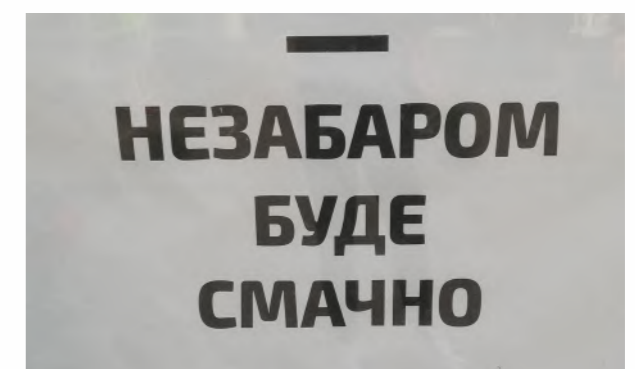
	Складне сполучникове складнопідрядне речення. Онлайн-лекція на платформі EdEra	
	Складне безсполучникове речення. Онлайн-лекція на платформі EdEra	
Розділові знаки у складному реченні	Розділові знаки у БСР (відеорозбір завдання від ВРГД)	
Складне сполучникове речення	Платформа Edpuzzle	
Пряма мова. Діалог.	Відеорозбір завдання від ВРГД	

Узагальнення вивченого	Рекомендуємо узагальнити матеріал за допомогою онлайн-тестування на сайті ЛРЦОЯО (10 запитань на 20 хвилин)	
	Сайт ЗНО-онлайн	

Рекомендуємо закріпити вивчене, проаналізувавши текст пісні гурту Go-A «Соловей» (однорідні члени речення, звертання, складнопідрядні речення).

Використовуйте також інший сучасний контент, щоб практикуватися. Наприклад, запропонуйте визначити види односкладних речень за зображеннями в громадському просторі.

На основі таких зображень пропонуємо зіграти гру «Односкладне речення» у програмі Quizizz за покликанням.

Завдання для закріплення вивченого

Ресурс	Назва роботи	Покликання
Програма Quizizz	Односкладне речення	
	Відокремлені члени речення	

Програма Classtime	Тема	Покликання
Програма Classtime	Головні та другорядні члени речення	
	Вставні слова, однорідні члени речення, звертання	
	Відокремлені означення	
	Граматична помилка при дієприслівниковому звороті	
	Складне речення	

	Складнопідрядне речення	
	Безсполучникове складне речення	
	Складне речення з різними видами зв'язку	
	Пряма мова. Заміна прямої мови непрямою	
	Пряма мова. Діалог. Цитата	

	Розділові знаки у простому та складному реченнях	
--	--	---

2. Запропонуйте учням ігри та активності для закріплення матеріалу.

Радимо виконати систему вправ на вміння визначати граматичний центр речення, рахувати кількість граматичних центрів і спостерігати за засобами зв'язку між частинами речень.

Цю роботу можна розпочати з перегляду відео учасника Євробачення-2017 року *Joci Pápai — Origo (Hungary) LIVE at the Grand Final of the 2017 Eurovision Song Contest* й аналізу граматичної структури тексту пісні.

Виступ на Євробаченні-2017	Караоке	Переклад пісні
		

Спочатку рекомендуємо подивитися та послухати виступ, простежити за виконанням пісні, а потім увімкнути пісню-караоке. Переклад пісні англійською та оригінал угорською може допомогти активніше залучити учнів, які володіють цими мовами на середньому рівні.

Ігрова активність

Продемонструйте учням речення з типовою синтаксичною конструкцією. Скажімо, вставним словом. Додатково продемонструйте учням групи вставних слів.

Запропонуйте першому учаснику / учасниці продовжити речення так, щоб теж використати вставне слово. Запишіть це речення. Потім запросіть другого учасника / учасницю, який / яка складе своє речення зі вставним словом і теж запише його. Продовжуйте вправу доти, доки не висловляться всі учасники групи. Прочитайте історію, яку склали колективно, вголос.

Щоб не втрачати час, можна вивісити на стіні 5 фліпчартів із типовими синтаксичними конструкціями.

Наприклад: відокремлені означення, обставина, додаток, прикладка, уточнювальні члени речення. Запропонуйте учням одночасно підійти до фліпчартів і написати свій приклад до речення, яке уже записане, використовуючи пропоновану конструкцію. Попросіть їх рухатися по черзі до кожного аркуша так, щоб кожен зміг записати власний приклад.

Це завдання можна ускладнити, запропонувавши учням речення із художніх творів української літератури, які потрібно знати на ЗНО.

Наприклад: «Мабуть, Ігор збирається у похід проти половців».

11:45 – 12:00 — Перерва.

12:00 – 13:00 — Робота з навчальним текстом дня.

Інструкція.

Роздайте учням навчальні тексти, які відповідають темі дня (доступні для завантаження в додатках до уроку). Прочитайте їх та виконайте типові завдання.

Уважно прочитайте наведені нижче тексти й виконайте завдання 58–66 до них.

Текст А

Ще не так давно люди обирали серед 3 спеціальностей — юриста, лікаря й священника, — а зараз вибір набагато ширший. Ринку сьогодні більше потрібні особисті риси, мови, soft skills, а специфічні знання можна отримати на місці.

Ринку сьогодні більше потрібні особисті риси, мови, soft skills, а специфічні знання можна отримати на місці. Тому, за винятком деяких вузькоспеціалізованих професій (на кшталт лікарів), за життя будь-хто може змінити велику кількість різних позицій.

Ось кілька прикладів несподіваних кар'єрних поворотів від київських шейперів (шейпер — це учасник Global Shapers Community).

Уляна Автономова навчалася на філософському факультеті, а знайшла себе у галузі розробки віртуальної реальності.

Макс Семенчук пройшов шлях від дизайнера до проджект-менеджера, а згодом і керівника власної ІТ-компанії, а потім захопився темою самоорганізації і зараз працює одночасно у семи (!) організаціях.

Діана Даюб навчалася на юриспруденції й хотіла стати кримінальним юристом, а тепер займається освітою в EdEra і думає працювати над покращенням Києва.

Зовсім не обов'язково мати одне покликання на все життя. Спікерка конференції TED Емілі Вапнік поєднує кілька професій, вдень працює в офісі, а ввечері перетворюється на музикантку. Тривалий час Емілі була переконана, що з нею щось не так — поки не винайшла термін «мультипотенціальність».

Джерело: happymonday.ua/ru/jak-vtratyty-sebe-i-zanovo-znajty

Текст Б

А як обрати серед кількох варіантів?

- Подумайте, щоб ви погодилися робити навіть без оплати.
- Пріоритезуйте наявні варіанти і перш за все спробуйте себе у тому, що поставили на перше місце.
- Або навпаки — закиньте вудочки у кількох напрямках (і приділяйте кожному по кілька годин на тиждень), щоб зрозуміти, що вдається вам найкраще, і згодом вкладати у це більше зусиль.

Як впоратись зі страхом кар'єрних змін?

- Світ майбутнього передбачає зміну людиною кар'єрних траєкторій кожні 5 років. Так, змінювати сферу діяльності страшно. Але щоразу, коли ми виходимо із зони комфорту, ця зона стає більшою.

Змінювати сферу страшно всім. Що радять шейпери?

- «Опустити забрало» і просто працювати далі на повну, використовуючи усі свої компетенції.
- Прийняти свій страх, адже у помірній кількості він мотивує розвиватися і рухатись вперед.
- Розібратися, що лежить в основі ваших переживань, і пропрацювати проблему самостійно або зі спеціалістом.

Джерело: happymonday.ua/ru/jak-vtratyty-sebe-i-zanovo-znajty

Текст В

Всесвітній економічний форум опублікував ТОП-навичок, які будуть потрібні для роботи через 5 років.

ТОП-список навичок у 2025 році:

1. аналітичне мислення та інноваційність;
2. активне навчання та стратегії навчання;
3. розв'язання складних проблем;
4. критичне мислення та аналіз;
5. креативність, оригінальність та ініціативність;
6. лідерство та соціальний вплив;
7. використання технологій, моніторинг та контроль;
8. створення технологій та програмування;
9. витривалість, стресостійкість та гнучкість;
10. логічна аргументація, розв'язання проблем та формування ідей.

Джерело: nus.org.ua/news/yakymy-budut-osnovni-10-navychok-u-2025-rot-si-vsivitnij-ekonomichnyj-forum-opublikuvav-spysok/

58. Спільною темою для текстів А і Б є

- А** кар'єрні зміни та постійне навчання
- Б** специфічні знання
- В** вузькоспеціалізовані професії
- Г** одне покликання на все життя

59. Термін «мультипотенціальність» (текст Б) можна визначити як:

- А** бути фахівцем одночасно у декількох галузях
- Б** змінювати кар'єрну траєкторію кожні 5 років
- В** мати одне покликання на все життя
- Г** бути спікером на конференції TED

60. Поради «прийняти свій страх, адже у помірній кількості він мотивує розвиватись і рухатись вперед» та «домовитись із собою, що помилки — це нормально, і сприймати перші факапи як інструмент розвитку» відповідає такій навичці із тексту В:

- А** (1) аналітичне мислення та інноваційність
- Б** (5) креативність, оригінальність та ініціативність
- В** (7) використання технологій, моніторинг та контроль
- Г** (9) витривалість, стресостійкість та гнучкість

61. У кого, за текстом А, найяскравіше виражена навичка «лідерство та соціальний вплив»

- А** Уляна Автономова
- Б** Макс Семенчук
- В** Діана Даюб
- Г** Емілі Вапнік

62. Героям текстів А і Б властиві усі риси, крім

- А** витривалості
- Б** безініціативності
- В** активного навчання
- Г** гнучкості

62. Героям текстів А і Б властиві усі риси, крім

- А** витривалості
- Б** безініціативності
- В** активного навчання
- Г** гнучкості

Частина 3

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з короткою письмовою відповіддю

57. Прочитайте текст та розгляньте зображення.

Мелісса Вашін. Мелісса вкрай творчо підійшла до свого резюме ще студенткою старших курсів університету. Вона вирішила до кінця року отримати роботу і водночас показати потенційним роботодавцям свою любов до шиття—Мелісса в буквальному сенсі вишила своє резюме і візитні картки на тканині. Чи варто говорити, що вона швидко знайшла роботу?

Джерело: rate1.com.ua/uk/culture/design/6fc265ba/13-найбільш-креативних-резюме

Які навички із тексту В актуалізує це зображення? Обґрунтуйте свій вибір.
(2–3 речення)

58. Висловіть свої міркування щодо перспективи змінювати кар'єрні траєкторії кожні 5 років. Які навички, на вашу думку, найкраще допоможуть упоратися з новими викликами?

(3–4 речення)

59. Розгляньте таблицю, у якій схарактеризовано тексти А, Б, В за низкою їхніх змістових і формальних ознак.

№ з/п	Ознака тексту	Текст А	Текст Б	Текст В
1.	Пізнавальний характер тексту	+	+	+
2.	Актуальність інформації	-	-	+
3.	Оперування фактами	-	-	+
4.	Наявність елементів роздуму	+	-	+
5.	Мотивація навчатися протягом життя	-	+	+

Які з-поміж ознак, на Вашу думку, визначено НЕПРАВИЛЬНО стосовно того чи того тексту? Укажіть щонайменше дві ознаки у форматі: «Неправильно визначено ознаку X щодо тексту Y...», обґрунтувавши свою позицію щодо кожної з них.

(4–5 речення)

13:00 – 14:00 — Перерва.

14:00 – 15:00 — Власне висловлення.

Завдання доступне для завантаження у тематичній папці дня.

Частина 4

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з розгорнутою письмовою відповіддю

**Завдання передбачає надання розгорнутої письмової відповіді.
Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся визначених умов.**

Увага! Роботу, що не відповідає темі, буде оцінено в 0 балів.

Роботу обсягом до 100 слів буде оцінено в 0 балів

Прочитайте текст та розгляньте малюнки.

Чому одних кандидатів одразу запрошують на співбесіду, а інші тижнями чекають на бажаний дзвінок рекрутера? Тому що більш успішний кандидат зміг вчасно виділити свої професійні навички — hard skills і soft skills — і вміло розмістив інформацію про них в своєму резюме.

Hard skills (англ. «Жорсткі» навички) — те, що можна вивчити і що можна протестувати. Щоб отримати необхідні знання, треба навчатися, а підтвердженням таких навичок є сертифікат або диплом.

Soft skills (англ. «М'які» навички) — компетенції універсальні, у вишах та школах ними не опікуються, а виміряти їх набагато важче. Найчастіше ступінь прояву залежить від типу особистості, особливостей характеру, темпераменту. Оцінити їх в конкретних показниках вкрай важко, однак розвинути — реально.

Різниця між hard та soft навичками

Hard skills

Суто професійні навички які отримано з досвідом

- Іноземні мови (Іспанська, німецька, китайська ...)
- Програмне забезпечення (MS Office, Adobe Suite, Google Analytics, CRM...)
- Технічні прийоми (Frequency analysis, Crystallization...)
- Машинні операції (технічне обслуговування обладнання, керування системами ...)
- Мови програмування (Python, C++, Java etc.)

Soft skills

Неспеціалізовані ("соціальні") навички, які допомагають в робочому процесі

- Комунікативність (Вміння слухати, чітко вираження думок ...)
- Лідерство (Відповідальність, тайм менеджмент, вирішення конфліктів ...)
- Креативність (Критичне мислення, відкритість ...)
- Соціальні навички (Командна робота, емпатія, довіра, терпіння ...)
- Персональні навички (Чесність, бажання навчатися...)

Ідеальне резюме має складатися з ключових навичок, які найбільше відповідають посаді:

Технічні навички | Ключові навички | Неспеціалізовані навички

sweet cv

Джерело: eduhub.in.ua/news/shcho-take-hard-skills-i-soft-skills-yak-nas-ocinyuye-robotodavec

Зважаючи на цю інформацію, надайте розгорнуту письмову відповідь на проблемне питання.

Які навички, на Вашу думку, є запорукою успіху?

Відповідаючи на питання, дотримуйтесь таких вимог:

- чітко сформулюйте тезу;
- наведіть два переконливі аргументи, що найкраще підтверджують Вашу позицію;
- посилюйте один зі своїх аргументів показовим прикладом з історії чи сучасного суспільного життя або особистого досвіду (окресліть контекст, у загальних рисах схарактеризуйте події, надайте факти, укажіть імена історичних постатей чи сучасників / сучасниць тощо, витлумачивши, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою), а інший — прикладом з мистецтва (художньої літератури чи інших видів мистецтва) (зазначте автора й назву твору, укажіть на проблему, порушену митцем, чи на художній образ, через який проблему розкрито, наведіть за потреби цитату тощо; не переказуйте твору, не давайте повної характеристики образів, проте поясніть, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою);
- сформулюйте висновки, увиразнивши обстоювану Вами впродовж усього викладу позицію.

15:00 – 16:00 — Українська література. Повторення.

1. Скористайтесь платформою «ЗНО-онлайн», щоб повторити літературу за окремими темами за покликанням.

2. Заповніть навчальні таблиці, доступні в додатках та для завантаження в папці тематичного дня.
3. Опрацюйте зображення для загального повторення матеріалу. Коли учні роздивляться зображення, запитайте в них ім'я персонажа, хто є автором тексту, яка його назва, напрям, жанр. Обіграйте один із елементів сюжету. Матеріали доступні в папці «Література».
4. Проведіть підсумковий квест-повторення. Розробка квесту доступна у папці «Ігри, пісні, квести».
5. Проведіть гру «Лото» (авторка — Наталія Ковтонюк). Матеріали для завантаження доступні у папці «Ігри, пісні, квести».

Гра «Лото»

Кожен учасник і учасниця отримують картку з назвою певного твору, розподілену на 4–6 квадратів (залежно від того, яку інформацію «закладе» вчитель / вчителька).

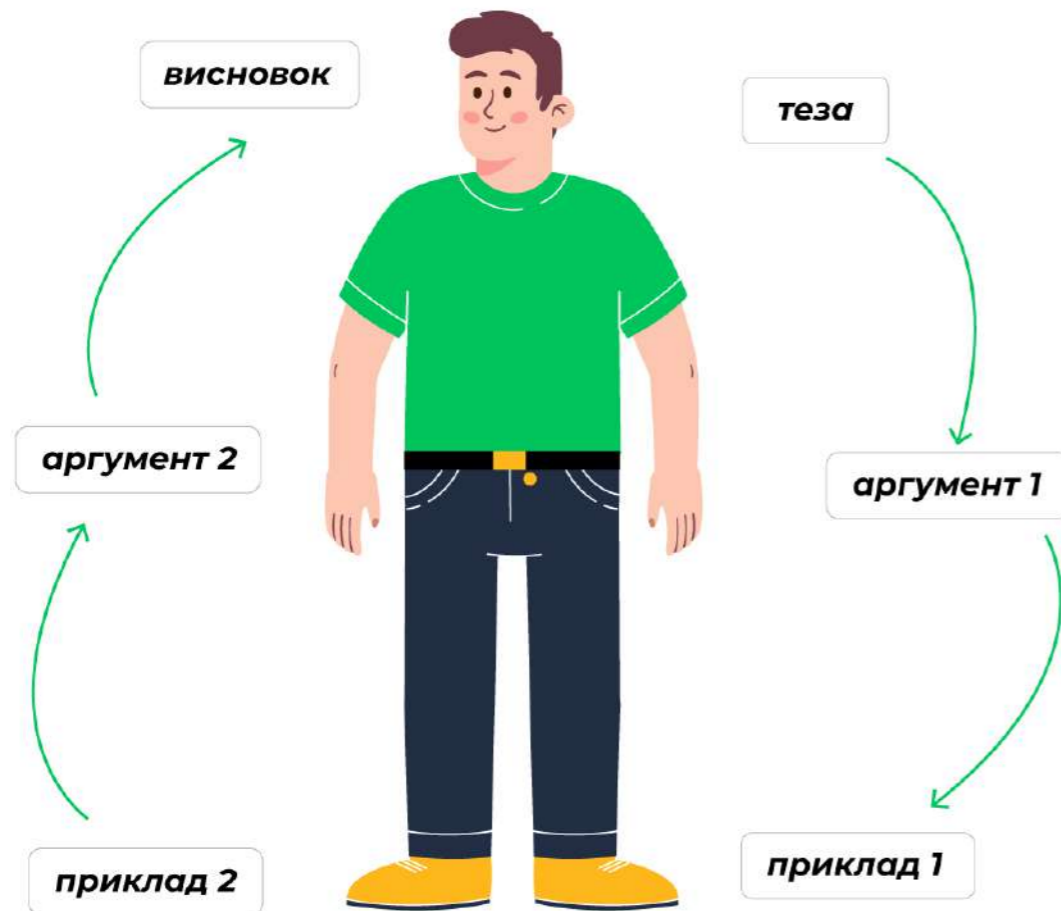
Наприклад, одна учениця отримала картку «Майстер корабля», інша — «Три зозулі з поклоном», ще інший учень отримав картку «Я (Романтика)». Кількість учасників у групі визначає учитель/-ка.

У вчителя/-льки є набір карток. На картках може бути написано: «новела», «неоромантизм», «Марфа» та ін. Учитель/-ка (або учень / учениця) по черзі витягає картки й називає поняття / ім'я персонажа, записане на картці. Учні слухають і думають, чи підходить це під їхню картку. Якщо так, то вони повинні озвучити назву свого твору і забрати картку, поклавши її на відповідний квадрат (жанр, напрям, персонаж). Так гра продовжується й триває доти, доки учасники не зберуть повністю свої квадрати.

Додатки

Додаток 1. Власне висловлення

Наочні матеріали та мнемонічні правила, які рекомендуємо використовувати для кращого розуміння матеріалу

Теза	
Я думаю... Я вважаю... Мені здається, що... На моє переконання... Мій погляд на цю проблему такий...	
Аргумент 1	Аргумент 2
По-перше, ...	По-друге, ...
Приклад 1 мистецтво Пам'ятай про приклад і 5 пальців	Приклад 2 історія / суспільно-політичне життя Приклад із історії і три пальці

Висновок

Отже, ...
 Підбиваючи підсумки, зазначу ...
 Отже, бачимо, що...

Приклад формулювання завдання для написання власного висловлення на тему: «Кого можна назвати справжнім героєм»

Формулювання відкритого завдання на ЗНО 2021 року.

Сучасне покоління виростає під впливом усіх досягнень технічного прогресу (телевізор, комп'ютер, інтернет), воно огорнуте повною байдужістю до всього справжнього, щирого і вартого уваги. Усе реальне ми підмінюємо віртуальним, чимось неіснуючим. Дехто стверджує, що немає нічого страшнішого за байдужість.

Прочитайте тексти та розгляньте малюнки.

ТЕКСТ 1

«Герої наших сердець» — новий соціально-інформаційний проєкт, реалізований за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). У центрі проєкту — реальні історії 9-ти героїв, чиї життя змінила війна на Сході та окупація Криму. Водночас ці люди не обрали шлях помсти та зневіри. Вони вже сьогодні змінюють історію і крок за кроком будують мирне майбутнє.

На перший погляд, вони — прості люди, пересічні наші співгромадяни: хірург райлікарні, директорка дитбудинку, бізнесмен, кінематографіст... Але їхні долі — унікальні, а сила волі — незламна:

Родина Сасси — створили колекцію з 10 000 аудіокниг для людей із вадами зору;

Вадим Мінзюк — втративши все через війну, за 3 роки створив бізнес з нуля й дає роботу переселенцям;

Олександр Ковальчук — провів 380 операцій під обстрілами;

Шевкет Сейдаметов — художник-постановник «Кіборгів» і «Хайтарми» — першого художнього фільму про депортацію кримських татар.

Джерело: minre.gov.ua/company/geroyi-nashyh-serdec.

ТЕКСТ 2

У Києві відбулася церемонія вручення щорічної премії «Герої спортивного року». На звання найкращого спортсмена 2019 року претендували борець Жан Беленюк, біатлоніст Дмитро Підручний та плавець Михайло Романчук. Перемогу здобув Беленюк, який став чемпіоном світу та Європи, а також виграв Європейські ігри в греко-римській боротьбі.

У номінації «найкраща спортсменка» перемогу отримала наймолодша в історії дворазова чемпіонка світу з дзюдо, а також переможниця чемпіонату Європи та Європейських ігор Дар'я Білодід. Вона залишила позаду в голосуванні фехтувальницю Ольгу Харлан та легкоатлетку Ярославу Магучіх.

Джерело: galinfo.com.ua/news/geroi_sportyvnoho_roku_vsi_laureaty_339296.html та unian.ua/sport/othersports/10907594-geroji-sportyvnoho-roku-2019-stali-vidomi-naykrashchi-sportsmeni-ukrajini-ta-pere-mozhci-inshih-nominaciy.html

ТЕКСТ 3

Чи багато з нас замислювались над тим, що насправді означають такі поняття, як «герой» та «героїзм»? Можливо, кожен відповідь по-своєму, але має бути щось спільне, що перетворює звичайне слово в окреме поняття. Таке поняття, як героїзм, формується, розвивається і змінюється на тлі історичного розвитку суспільства, має історичні конотації, а його осмислення, безперечно, впливає на подальший розвиток того чи того соціуму. За словами Іллі Калініна, герой — це певний екран, на який проєктується уявлення суспільства про ідеал. Змінюються ідеали — змінюються й герої.

Джерело: zaxid.net/geroyizm_peretvoryuyetsya_na_budennist_n1310176

Зважаючи на інформацію, надайте розгорнуту письмову відповідь на проблемне питання:

Кого можна назвати справжнім героєм нашого часу?

Відповідаючи на питання, дотримуйтесь таких вимог:

- чітко сформулюйте тезу;
- наведіть два переконливі аргументи, що найкраще підтверджують Вашу позицію;
- посилюйте один зі своїх аргументів показовим прикладом з історії чи сучасного суспільного життя або особистого досвіду (окресліть контекст, у загальних рисах схарактеризуйте події, надайте факти, укажіть імена історичних постатей чи сучасників / сучасниць тощо, витлумачивши, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою), а інший — прикладом з мистецтва (художньої літератури чи інших видів мистецтва) (зазначте автора й назву твору, укажіть на проблему, порушену митцем, чи на художній образ, через який проблему розкрито, наведіть за потреби цитату тощо; не переказуйте твору, не давайте повної характеристики образів, проте поясніть, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою);
- сформулюйте висновки, у виразивши обстоювану Вами впродовж усього викладу позицію.

Макет роботи з власним висловленням
(доступно для завантаження на диску)

Кого можна назвати справжнім героєм?

План

1. Підкресли ключові слова.
2. Добери синоніми до ключових слів.
3. Сформулюй скелет твору.

Вступ (заповни після того, як напишеш основний текст)
Теза
На мою думку, [відповідь на запитання] _____

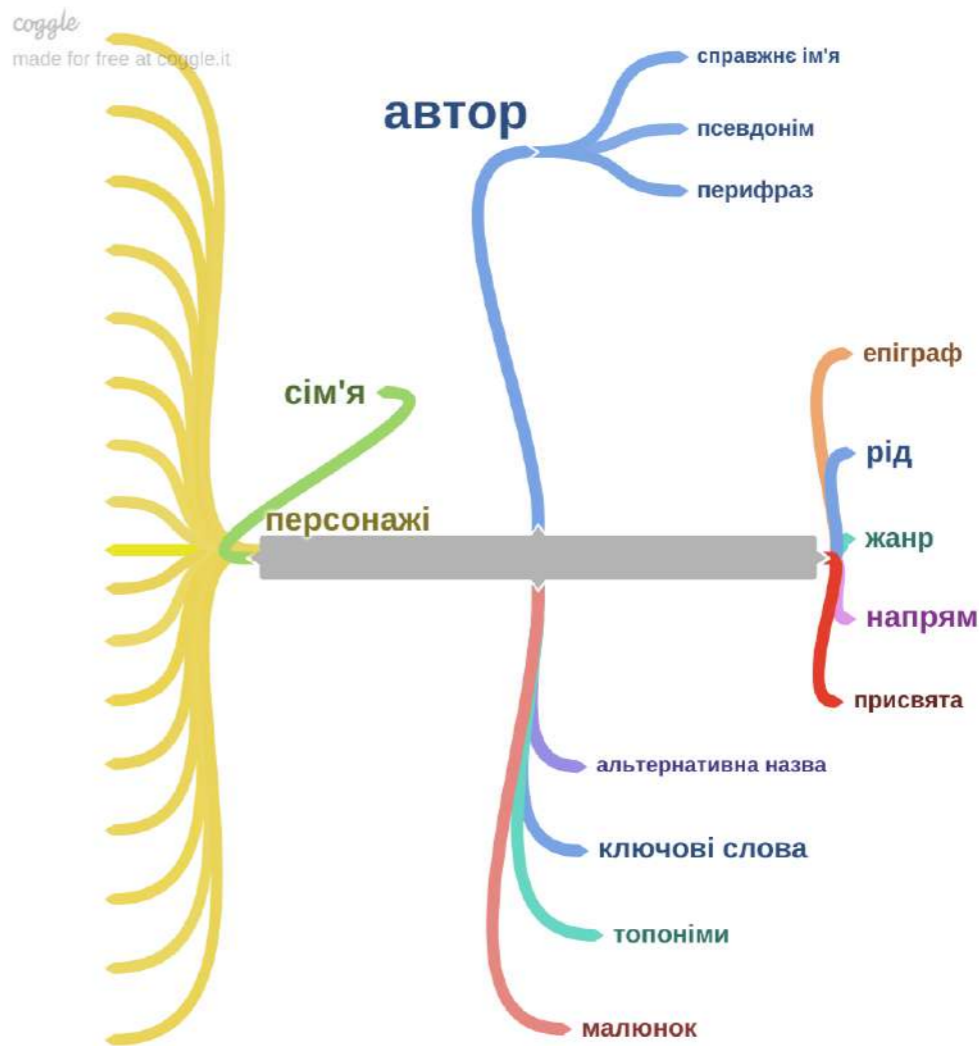
Аргументи По-перше, ... По-друге, ...	Приклад із мистецтва (виконай 5 пунктів)	Приклад із історії / суспільного життя (виконай 3 пункти + факти!!)
1.		
2.		

Висновок

Отже, [перефразуй тезу, додай аргумент 1, аргумент 2] + погляд у майбутнє

Ввідні фрази для прикладів	
із мистецтва	із історії
<p>Наприклад, проблема... [зради, довіри, стосунків] порушується у творі [вказати жанр, назву, автора]. Художній образ [назвати ім'я персонажа] вдало ілюструє те, як [зрада... довіра... любов]...</p> <p>Яскравим зразком людини, яка... [понад усе цінувала...любила... грабувала...], може бути художній образ [назвати ім'я персонажа] із [назвати жанр, назву, вказати автора твору].</p> <p>Прикладом багатогранного художньо-філософського осмислення проблеми [життєвого вибору, зради...] є образ [вказати ім'я персонажа] із [вказати жанр, назву, автора твору].</p> <p>Проілюструвати наведений аргумент можна художнім образом [ім'я персонажа] із [вказати жанр, назву, автора твору].</p>	<p>Вдалою ілюстрацією того, що... є історія з життя [мого дядька Тараса].</p> <p>Яскравим зразком людини, яка..., є [відомий політик Вінстон Черчіль].</p> <p>Як зразок неоціненного історичного досвіду щодо проблеми..., наведу факт із минулого українського народу.</p>

Додаток 2. Узагальнювальні таблиці з української літератури

Псевдоніми

Псевдонім	Справжнє ім'я
Іван Нечуй-Левицький	Іван Левицький
Панас Мирний	Панас Рудченко
Іван Білик	Іван Рудченко
Іван Карпенко-Карий	Іван Тобілевич
Леся Українка	Лариса Косач (Квітка)

Микола Хвильовий	Микола Фітільов
Олександр Олесь	Олександр Кандиба
Остап Вишня	Павло Губенко
Іван Багряний	Іван Лозов'ягін (Лозов'яга)

Присвяти

<i>Присвята</i>	<i>Твір</i>
В. Жуковському	
Я. де Бальмену	
Кононівським полям	
«Цвітові яблуні»	
Любові всевишній	

Жанри

<i>Жанр</i>	<i>Твори</i>
Історичні пісні	
Дума	

Балади	
<ul style="list-style-type: none"> • фольклорна • літературна 	
Пісні	
Марусі Чурай	
Літопис	
Поеми	
Байка	
Послання	
Романи	

Повісті	
Кіноповісті	
Усмішки	
Новели	
Комедії	
Драми	
Сонет	
Романс	
Колискова (літературна)	

Напрями / угруповання

Напря́м	Автор чи твір
Монументалізм	
Орнаменталізм	
Бароко	
Романтизм	
Реалізм	
Імпресіонізм	
Експресіонізм	
Неоромантизм	
Символізм	
«Кларнетизм»	

Неокласики	
Екзистенціалізм	
Шістдесятники	
«Празька поетична школа»	
«Київська поетична школа»	
Експресіонізм	
Постмодернізм	

Місце дії

Топонім	Назва твору
Золотий Брід, Жовта Водиця	
Савур-могила	
Вдовине поле, стріла з-за синього моря	
Чорне море, Туреччина Великдень	
Новгород-Сіверський, Київ, Путівль, р. Дон, Дніпро, Каяла	
Троя, Карфаген, Сицилія, Куми, Латинська земля	
м. Полтава + село біля неї р. Ворскла	
Києво-Печерська лавра	
Вільшана, Умань, Чигирин, Черкаси, Сміла...	
Україна, Сибір, Петербург	
Кавказ (гори)	
Дніпро і кручі	
Хутір Хмарище, Ніжин, Київ	
с. Семигори, р. Рось Біївці, Западинці	
Понад 100 років життя села Піски р. Дон	
Аравійська пустеля (Близький Схід)	

Волинські ліси	
«дві великі кімнати, елегантно уряджені, майже з комфортом»	
Гуцульщина, р. Черемош	
Ниви в червні, с. Кононівка	
р. Десна	
Аскольдова могила	
«ясний сад», «мули нешвидкі»	
Лемківське містечко Дуклі	
Полтава, Київ	
Генуя, Мілан, собор та площа Дуомо, Комо, Монца, Павія, острови Пао та Ява, Одеса й ін.	
Груні, Київ, Зіньків	
Річка Оскіл, Харківщина	
Харків, трест «Донвугілля»	
1920-ті рр., Київ	
Далекий Схід, тайга, праліси Сіхоте-Аліня, Зелений Клин, Голуба падь, Хабаровськ	
«Сибір неісходима»	
Словаччина	

Час дії

Великдень	
30 років у неволі	
V ст. н. е.	
XII ст. (1185 р.)	
Руїна, 1663 р.	
Руїна, Я. Вишневецький	
Пореформена доба (після 1861 р.)	
Понад 100 років життя одного села	
Біблійні часи, 40 років блукань	
Спогад про воєнні часи (Друга світова війна)	
Період українізації	
Сталінські репресії (2 твори)	
Радянська післявоєнна дійсність	

Перифрази

Перифраз	Письменник
«Дівчина з легенди»	
«Мандрівний філософ»	
«Зачинатель нової української літератури»	
Представник «київської школи поетів»	
«Перший симфоніст української прози»	
«Всеобіймаюче око України»	
«Дочка Прометея»	
«Гірська орлиця»	
«Великий сонцепоклонник»	
«Творець модерної драми»	
«Імператор залізних строф», «український Одіссей»	
«Витязь молоді української поезії»	
«Король українського тиражу»	
«Сонячний поет»	
«Пісенні» поети (2)	

Епіграфи / Назви розділів

«Забирайте же с собою в путь, выходя из мягких юношеских лет в суровое, ожесточающее мужество, — забирайте с собою все человеческие движения, не оставляйте их на дороге: не подымете потом!...» (Н. В. Гоголь)	
1) «Шість прикмет має людина: трьома подібна вона на тварину, а трьома на янгола: як тварина — людина їсть і п'є: як тварина — вона множиться і як тварина — викидає; як янгол — вона має розум, як янгол — ходить просто і як янгол — священною мовою розмовляє» (Талмуд. Трактат Авот); 2) «Як можна бути вільним, Евкріте, коли маєш тіло?» (А. Франс «Таїс»).	
«Дідова балка»	
«Польова царівна»	
«Слова існують, щоб приховати наші думки»	
«Махамед»	
«Дракон»	
«Проца»	
«Двужон»	
«Сповідь»	
«Навзаводи із смертю»	

«Так оце та правда!»	
«Гінець до гетьмана»	
«Memento mori»	
«Якби знайшлась неопалима книга»	
Епіграф: Je suis un fils de cette race... E. Verhaeren (Переклад: Я син цієї породи... E. Верхаерен).	

Основні персонажі творів

«Слово про похід Ігорів»

Князь Ігор;
князь Святослав;
князь Всеволод;
Ярославна (дружина Ігоря);
половець Овлур;
половець Гзак;
половець Кончак.

Поема «Енеїда» Івана Котляревського

Еней;	богиня шлюбу Юнона;
батько Енея Анхіз;	цариця Дідона;
мати Енея Венера;	пророчиця Сивілла;
друг Енея троянець Низ;	цариця Цирцея;
друг Енея троянець Евріал;	цар Латин;
верховний Бог Зевс;	дружина Латина Амата;
бог-покровитель торгівлі Меркурій;	дочка Латина Лавінія;
бог вітрів Еол;	цар рутульців Турн.
бог моря Нептун;	

П'єса «Наталка Полтавка» Івана Котляревського

Стара вдова Горпина Терпилиха;
дочка Горпини Наталка;
далекий родич Терпилини Микола;
коханий Наталки Петро;
возний Тетерваковський;
виборний Макогоненко.

Поема «Катерина» Тараса Шевченка

Катерина;
батько й мати Катерини;
син Катерини Івась;
москаль Іван.

Роман «Чорна рада» Пантелеймона Куліша

Наказний гетьман Лівобережжя;
перейславський полковник Яким Сомко;
правобережний гетьман Павло Тетеря;
ніжинський полковник Васюта Золотаренко;
кошовий гетьман Запорозької Січі Іван Брюховецький;
московський князь Гагін;
запорозький козак, курінний отаман Кирило Тур;
полковник і панотець Шрам (справжнє прізвище Чепурний);
син Шрама Петро Шраменко;
колишній козак, господар хутора Михайло Черевань;
дружина Череваня Меланія;
дочка Михайла Череваня Леся;
Божий Чоловік.

Повість «Кайдашева сім'я» Івана Нечуя-Левицького

Маруся й Омелько Кайдаші;
їхні сини Карпо (старший) і Лаврін (молодший);
Мотря (дружина Карпа);
Мелашка (дружина Лавріна);
баба Палажка.

Трагікомедія «Мартин Боруля» Івана Карпенка-Карого

Заможний хлібороб Мартин Боруля;
його дружина Палажка;
син Степан;
дочка Марися;
багатий шляхтич Гервасій Гуляницький;
його син Микола;
реєстратор з ратуші Націєвський;
повірений Трандалев Омелько й Трохим — наймити Борулі.

Поема «Мойсей» Івана Франка

Ліричний герой, Мойсей, князь конюхів Єгошуа;
Єгова (Бог);
єврейський народ;
супротивники Мойсея — Датан і Авірон;
демон пустелі Азазель.

Повість «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського

Іван Палійчук; нявка;
його кохана Марічка Гутенюк; чугайстир.
дружина Палагна;
сусід Юра;
матір і батько Івана;
щезник;

Новела «Intermezzo» Михайла Коцюбинського

Моя утома;
Ниви у червні;
Сонце;
Три білих вівчарки;
Зозуля;
Жайворонки;
Залізна рука города;
Людське горе.

Новела «Камінний хрест» В. Стефаника

Іван Дідух («переломаний»);
його дружина Катерина;
їхні діти;
кум Михайло.

Новела «Valse melancholique» Ольги Кобилянської

Музика — центральний образ твору.
Софія — обдарована, лірична й емоційна.
Марта — втілення любові, стримана, терпляча, жіночна, «ладна обійняти весь світ».
Ганна — емоційна, нестримна, талановита і живе своїм ремеслом.

Драма-феєрія «Лісова пісня» Лесі Українки

Лукаш;	Перелесник;
його мати;	Водяник;
дядько Лев;	Русалка Польова;
Килина;	Злидні;
діти Килини;	«Той, що греблі рве»;
хлопчик;	«Той, що в скалі сидить»;
Мавка;	Доля.
Лісовик;	

Новела «Я (Романтика)» Миколи Хвильового

«Я» — главковерх «чорного трибуналу»;
доктор Тагабат;
дегенерат;
Андрюша;
мати «Я».

Роман «Майстер корабля» Юрія Яновського

Режисер Сев знімає фільм про матроса Богдана.
Монолог-сповідь 70-літнього То-Ма-Кі, який згадує свою далеку молодість, пов'язану з кіномистецтвом.
Екзотичні імена героїв: Тайах, Сев, То-Ма-Кі та його сини Майк і Генрі, загадкова танцівниця Тайах, у яку закохані Сев, То-Ма-Кі та Богдан.

Роман «Місто» Валер'яна Підмогильного

Степан Радченко;
Надійка;
«Мусінька» Тамара Василівна Гніда;
чоловік Тамари Василівни Гнідий;
їхній син Максим;
Зоська;
Рита;
Левко;
Михайло Світозаров;
Вигорський.

Комедія «Мина Мазайло» Миколи Куліша

Родина Мазайла:	дядько Тарас;
Мина Мазайло;	тьотя Мотя;
його дочка Рина;	Уля.
його син Мокій;	
дружина Килина (Мазайлиха);	

Кіноповість «Зачарована Десна» Олександра Довженка

Два ліричні герої — Сашко (у новелах) і Олександр Довженко (в авторських відступах);
Одарка Єрмолаївна (мати);
Петро Семенович (батько);
баба Марусина;
дід Семен.

Роман у віршах «Маруся Чурай» Ліни Костенко

Маруся Чурай;
Гриць Бобренко;
полковий обозний Іван Іскра;
полтавський полковник Мартин Пушкар;
козак Лесько Черкес;
Галя Вишняківна;
війт Семен Горбань.

Новела «Модри Камень» Олесея Гончара

Спогад солдата-розвідника про один воєнний епізод, який відбувся у словацькому містечку Модри Камень («модри» — голубий).
Радянський (безіменний) боєць-розвідник, його напарник Ілля, словацька дівчина Тереза, Терезина мати.

Новела «Три зозулі з поклоном» Григіра Тютюнника

Григорій Многогрішний (молодий український інженер-авіатор);
родина Сірків:
Наталка;
Гриць;
їхні батьки — Денис Сірко, Сірчиха;
майор НКВС Медвин.

QR-код для роботи з Padlet

Мнемонічні картки узагальнення і систематизації вивченого

Зразки карток можна переглянути за покликанням.

Також, можна запропонувати учням поворожити перед тестом на можливі запитання. Для цього просимо підготувати можливі питання або скористатися тими, що наведено нижче.

1. Пригадай, кому належать такі рядки:

*Тут і Тичина, голосний і юний,
Животворив душею давній міт*

Повтори, коли не ставиться кома у складносурядному реченні.

2. Який твір називають філологічним водевілем?

Повтори правопис апострофа.

3. Нечуй-Левицький, Панас Мирний і І. Карпенко-Карий — яскраві представники напряму...

Повтори правила перетворення речень із прямою мовою на непряму.

4. Максим Рильський був членом такого угруповання...

Повтори подвоєння у словах іншомовного походження.

5. До якого угруповання належав І. Карпенко-Карий?

Повтори спрощення у словах.

6. Який твір має епіграф: «Хто каже, що любить Бога, а брата свого ненавидить, той бреше»?

Повторіть правопис м'якого знака.

7. Із якого твору персонажі Богдан Холод і Кулик? (рід, жанр, назва, автор)

Повторіть види складнопідрядних речень.

Додаток 3. Поради перед ЗНО

1. У переддень не намагайтеся все довчити, краще зробить декілька варіантів і відпочивайте.
2. Лягайте спати раніше. Якщо складно заснути, увімкніть легку заспокійливу музику.
3. У переддень і день ЗНО не змінюйте кардинально графік життя: вставайте не дуже рано, їжте звичну для вас їжу, пийте звичні напої.
4. Одягніться у зручний для вас одяг, але пам'ятайте про пристойний вигляд.
5. Не забудьте:
 - паспорт (оригінал)
 - сертифікат (оригінал)
 - перепустку (роздрукувати самостійно)
 - пляшку води
 - чорні кулькові ручки (декілька)
6. Прийдіть до місця, де ви складаєте ЗНО, не пізніше ніж о 10.20.
7. Не чекайте перед входом, а краще зайдіть і чекайте в коридорах або в класі.
8. Пам'ятайте про воду, ноги, які стоять на землі, слухайте своє тіло.
9. Спочатку виконуйте тестові завдання, потім перевіряйте їх, переписуйте правильні відповіді в бланк А.
10. Пам'ятайте, що тестовий зошит — це ваша перша підказка: уважно читайте завдання до кінця, шукайте в літературі й тексті для читання приклади до власного висловлення.
11. Спочатку продумайте приклади, а потім починайте писати тезу до твору.
12. Контролюйте час.
13. Перечитайте власне висловлення й не бійтеся виправляти помилки.
14. Сміливо здавайте роботу й не забудьте забрати тестовий зошит.
15. Вірте в себе, свої знання, свої уміння та навички.

Зичимо відмінного результату та найвищого балу на ЗНО!

зичу тобі успіхів на ЗНО!

Уболіваю за тебе і бажаю не зупинятися на досягнутому, неодмінно вірити в себе, сміливо йти вперед.

Нехай усі відповідності знайдуть свою правильну букву в тестах. Нехай власне висловлення пишеться легко й швидко, теза натякає на аргументи, що давали б місце прикладам, а ті, своєю чергою, підводили до висновку.

ЗНО — це черговий іспит у твоєму житті, будуть ще іспити навчальні та життєві, і будуть різні оцінки за них, але головне, щоб ти готувався і докладав максимум зусиль для перемоги. Помилка — це можливість стати кращим.

вір у себе і свої знання. Ти подолав великий шлях і доклав значних зусиль, готуючись до іспиту. Прошу, будь зосередженим і уважним. Це все, що насправді треба для перемоги.

Нехай на ЗНО все буде 200!

зичу тобі успіхів на ЗНО!

Уболіваю за тебе і бажаю не зупинятися на досягнутому, неодмінно вірити в себе, сміливо йти вперед.

Нехай усі відповідності знайдуть свою правильну букву в тестах. Нехай власне висловлення пишеться легко й швидко, теза натякає на аргументи, що давали б місце прикладам, а ті, своєю чергою, підводили до висновку.

ЗНО — це черговий іспит у твоєму житті, будуть ще іспити навчальні та життєві, і будуть різні оцінки за них, але головне, щоб ти готувалася і доклала максимум зусиль для перемоги. Помилка — це можливість стати кращою.

вір у себе і свої знання. Ти подолала великий шлях і доклала значних зусиль, готуючись до іспиту. Прошу, будь зосередженою й уважною. Це все, що насправді треба для перемоги.

Нехай на ЗНО все буде 200!